

T.C.
SERİK BELEDİYESİ
STRATEJİK PLANI
(2011/2014)

SUNUM

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl, ekonomi, yönetim sosyal ilişkiler ve kültür gibi birçok alanda hızlı değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Ekonomideki değişim dalgası, yönetim ilkelerini ve modellerini etkilerken kamu yönetimi de bundan nasibini almıştır. Başlangıçta hantallığı, verimsizliği, sorumsuzca işleyişi, gelecek yönelimli olmaması gibi bazı özellikleri tartışmaya açılan kamu yönetimi, üzerinde yoğunlaşan eleştiriler karşısında değişim ve dönüşüm sürecine girmiştir. Gelineen noktada kamu yönetimi sistemleri, özel sektörün kullandığı ve başarılı olduğu birçok yönetim tekniğini benimsemiş ve uygulamaya koymuştur.

Toplam kalite yönetimi, stratejik yönetim, performans yönetimi vb. teknikler bunlardan bazılarıdır. Teknolojinin baş döndürücü bir hızla geliştiği, küreselleşmenin sınır tanımadığı ve kitle iletişim araçlarının dünyanın her hangi bir yerinde olup biten her hangi bir olayı herkese görünür kıldığı dünyamızda, insanlar artık vergileriyle finanse ettiği ve oylarıyla yönetimine katkıda bulunduğu kamu kurumlarının da dünyadaki benzerleri gibi hatta onlardan daha iyi çalışmalarını; açık, şeffaf, hesap verebilir ve verimli olmalarını talep etmektedirler. Tabii ki, bu beklentilere cevap vermek mali imkanların yanında bilgi, beceri, ve gayret gerektirir. Kamuoyunun bu haklı talepleri, Stratejik Plan yapmanın, performans esaslı yönetim, denetim ve bütçelemenin önemini daha da arttırmaktadır.

Bugün yerel yönetimler kamu hizmetlerini zamanında ve beklenen kalitede sunmak ve bunu planlanan süreçte hakim kılmak mecburiyetindedirler. Geçmiş yıllarda belediyeler bir yıllık bütçe ve çalışma programları düzenlerken, günümüzde stratejik planlamayla bir belediyenin önündeki beş yılda demografik yapıda meydana gelebilecek değişmelere göre altyapı, yol, inşaat, sosyal tesisler, kültürel etkinlikler, sağlık tesisleri gibi sosyal belediyeciliğin gereksinimlerini gündeme getirebilmekte, planlayabilmektedir. Planlar, günü gelince gündeme alınsın anlayışından uzaklaşıp, işlerdeki aksamaların, plansız gelişmelerin, yarım kalan işlerin, kaybedilen ekonomik değerlerin eksik kalan işlerin önüne geçilmesini sağlamış, sürdürülebilir hizmet anlayışını geliştirmiştir.

Devlet ve toplum düzeninin kesintisiz olarak işlemesi ve kamunun ortak ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik mal ve hizmetlerin etkin, verimli ve kaliteli olarak üretilip halka sunulabilmesi amacıyla, kamu yönetiminde etkinlik ve verimliliğin artırılması, kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması çalışmaları önceki yıllarda da söz konusu olmuş ise de özellikle 1980'li yıllardan sonra dünya gündeminde önemli yer edinmeye başlamıştır. Kamu yönetiminde yeniden yapılanma çalışmaları iki alanda yürütülmektedir. Makro düzeyde merkezi ve yerel yönetimlerin yetki ve kaynak açısından yeniden konuşlandırılması için reformlar yapılırken, diğer yandan kamu yönetimlerinin işleyiş ve hizmet süreçlerine yönelik etkinlik ve verimlilik artırıcı çalışmalar sürdürülmektedir.

Stratejik Plan, bir kurumun bulunduğu iç ve dış çevre şartlarını değerlendirerek, gelecekle ilgili ulaşmak istediği amaçları, bu amaçlara ulaşmak için takip edeceği politikaları (stratejik Hedef) ve bu politikalara uygun proje ve faaliyetlerini belirlemesidir.

Ülkemizde kamu yönetimi reformu kapsamında düzenlenen mevzuat ile stratejik plan ve performans planlarının yapılması yasal bir zorunluluk haline gelmiştir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu'nun 9.maddesine göre kamu idareleri stratejik plan hazırlamak ve bütçelerini de stratejik planlarına

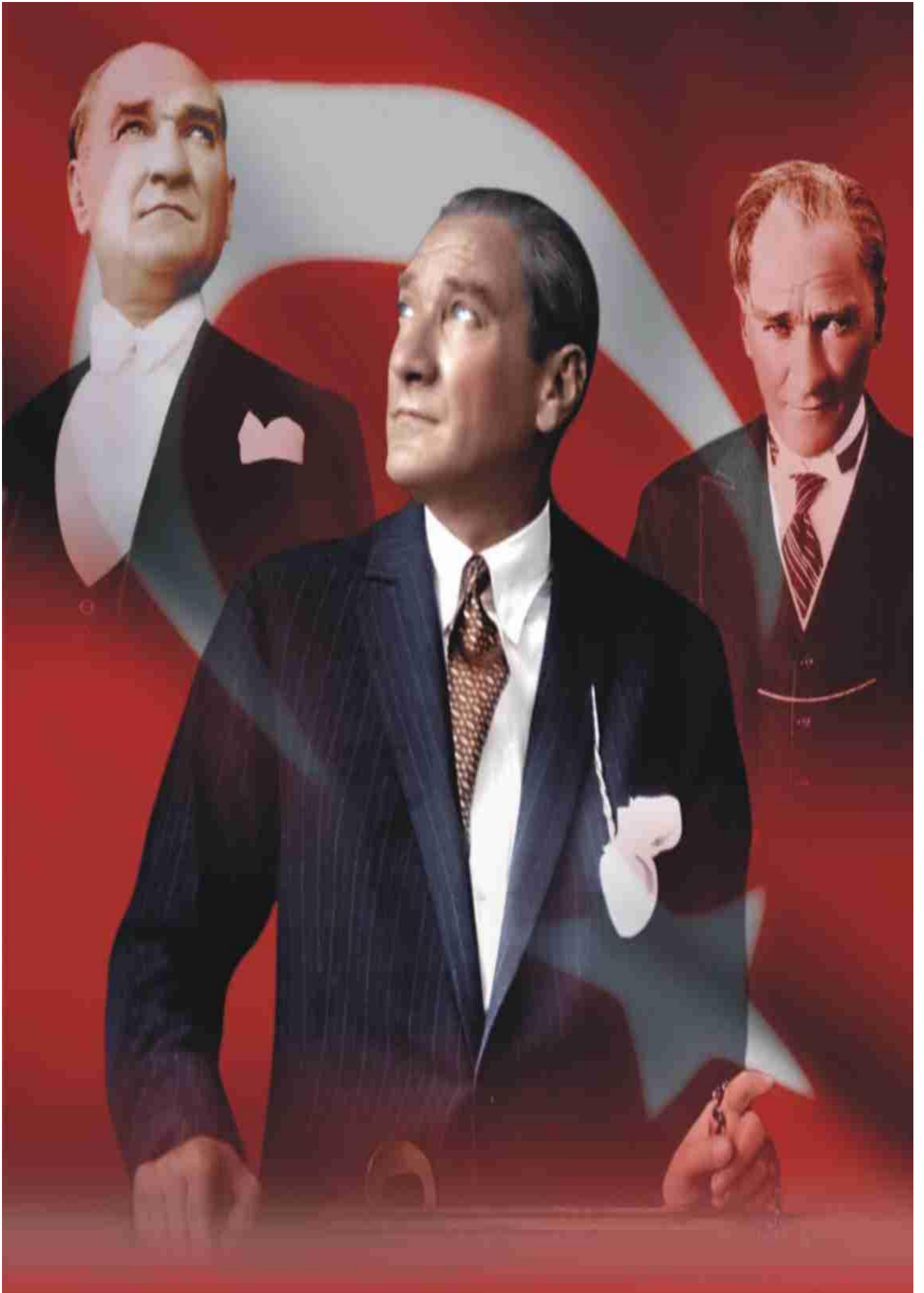
ve performans göstergelerine dayandırmak zorundadır. 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 41. Maddesine göre belediyeler, mahalli idareler genel seçimlerini takip eden bir yıl içinde stratejik planlarını ve performans planlarını hazırlayıp meclise sunmak zorundadırlar. Belediye Kanununun Geçici 5. maddesine göre, ilk planlar yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde hazırlanmak zorundadır. Serik Belediye yönetimi, yasal zorunlulukların yerine getirilmesinden de öte, ilçemize ve ilçe halkımıza daha kaliteli ve daha fazla hizmet üretebilmek, belediye kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı amacıyla 2011-2014 yıllarını kapsayan stratejik plan hazırlama çalışmasını yapmıştır

Bu plan, Serik Belediyesi'nin kente ve kent halkına hizmet amacıyla yapacağı çalışmaların genel konseptini oluşturmaktadır. Belediyemiz faaliyetlerinin yoğunlaşacağı alanlar, bu alanlarda takip edilecek hizmet-yönetim ilke ve politikaları planda belirlenmiştir. Belirlenen odak alanlarda yapılacak faaliyetler ve bu faaliyetlerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi için gereken kriterler tespit edilmiştir.

Kentimizin planlı, sistemli ve programlı bir şekilde yönetilmesi yönünde adımlar atıyoruz. Stratejik planlama çalışmalarında katılımcı bir yöntem izledik. Özellikle Seriklilerin talep ve beklentilerini dikkate almaya çalıştık. Bu amaçla hem halkımızın hem de kurum ve kuruluşların beklentilerini dikkate alarak misyon, vizyon ve stratejik amaçlar ile hedeflere yansıttık. Belirlemiş olduğumuz misyon ve vizyonumuz, sürdürülebilir bir biçimde gelişme sağlamaktır. Bir taraftan kentsel gelişme, fiziki güzelleşme ve hizmetlerde kalite artışı sağlanırken diğer taraftan da yerel kalkınmada öncü rol oynamak temel hedefler arasındadır. Kısaca, stratejilerimizi hem belediyecilikte daha ileriye gitmek hem de Serik'in ekonomik kalkınmasına katkı yapmak üzerine kurduk. Elimizdeki 2011-2014 yıllarını kapsayan stratejilerimiz bizim yol haritamızı oluşturmaktadır. Yol haritamızın daha kullanışlı hale gelmesi için, ölçülebilir performans hedefleri ve bunları gerçekleştirecek faaliyet ve projelerle desteklenmesi gerekir.

Bu sürecin verimli bir şekilde yürütülmesi ve stratejik plan çalışmalarının başarılı olmasında belediye çalışanlarımızın üstün gayretleri, meclis üyelerimizin, resmi ve özel kurumlar ile halkımızın katkıları her türlü takdirin üstündedir. Stratejik planımızla geleceğe daha emin adımlarla giderken yolumuzun sürekli açık olması dileğiyle...

Mehmet HABALI
Harita Mühendisi
Belediye BAŞKANI

T.C.
SERİK BELEDİYES BAŞKANLIĞI

STRATEJİK PLANI
(2011 – 2015)

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	6
1.1. SERİK İLÇESİ	6
1.1.1 Konum	6
1.1.2 Ulaşım	6
1.1.3 Tarihçe	6
1.1.4 Turizm	42
1.1.5 Tarım	42
1.1.6 İklim	42
1.1.7 İdari Yapı	44
1.2. GELECEK ÖNGÖRÜSÜ	43
1.2.1 Yıllat İtibari ile Serik Nüfusunun Gelişimi	45
1.2.2 Serik İlçesi Kadın-Erkek Nüfus Dağılımı	46
1.2.3 Serik İlçesi Okur-Yazar Durumu	47
1.3. SERİK BELEDİYESİ	47
1.4. YASAL DAYANAKLAR	48
1.5. MALİ YAPI	53
1.5.1 2007 Mali Yılı Gelir ve Gider Kesin Hesabı	53
1.5.2 2008 Mali Yılı Gelir ve Gider Kesin Hesabı	54
1.5.3 2009 Mali Yılı Gelir ve Gider Kesin Hesabı	55
1.5.4 Serik Belediyesi Araç Durum Tablosu	57
1.5.5 Serik Belediyesi Büro Makineleri Durum Tablosu	59
1.6. PERSONEL YAPISI	60
2.STRATEJİK PLANLAMA	61
2.1. Stratejik Planlama Genel Çalışmaları	61
2.2. Durum Analizi	61
2.2.1. Mevcut Durum Raporları	61
2.2.2. Kent Ve Kent Yönetiminde Dünya Trendi	61
2.2.3. Ulusal Gelişmeler	61
2.2.4. GZFT (Güçlü – Zayıf – Fırsat - Tehdit) Analizi	61
2.2.5. Sosyal Paydaş Görüşleri	63
3. MİSYON – VİZYON VE İLKELER	64
3.1. Misyon	64
3.2. Vizyon	64
3.3. İlkelerimiz	64
4. STRATEJİK ALANLAR AMAÇLAR VE HEDEFLER	65
4.1. Temel Stratejik Amaçlar Ve Alt Stratejik Amaçlar	65
5. Uygulamaya Dönük Hedef,Amaç ve Faaliyetler	70
6. GENEL DEĞERLENDİRME	103
7.KAVRAM VE TANIMLAR	104
8.KAYNAKLAR	104

1. GENEL BİLGİLER

1.1. SERİK İLÇESİ

1.1.1 KONUM :

Serik İlçesi, Ülkemizin 36-37 derece enlem, 31-32 derece boylamları arasında yer almaktadır. Antalya - Mersin karayolu üzerinde, Antalya' nın 38 Km. doğusunda, Manavgat ilçesine 40 km. uzaklıktadır. Akdeniz' de 22 km kıyı şeridinde sahip olup; 8 Km. içeride, denizden 26 M. Yüksekliktedir. Kısmen dalgalı ovalık bir arazi üzerinde kurulmuştur. İlçenin yüzölçümü 1.550 Km² ' dir. Bunun 45,360 hektarı tarım arazisi, 65.764 hektarı da orman arazisi geri kalan kısmı da vasıfsız yerdir. Serik Antalya ovasının doğuya doğru uzanan bir parçasını teşkil eder. Dağlık kesimlerinde hayvancılık, ormancılık, ova kesimlerinde de ziraatçılık özellikle turfanda sebzeçilik yapılmaktadır. Ticari hayati Antalya şehir merkezine bağlıdır. İlçenin kuzeyinde batı Toros dağları yükselmeye başlar.Serik İlçesi batıda; Antalya Merkez İlçe, doğuda; Manavgat İlçesi, kuzeyde; Burdur İline bağlı Bucak ve Isparta İline bağlı Sütçüler İlçeleri, Güneyde; Akdeniz ile çevrilidir.

1.1.2 ULAŞIM:

Serik'e ulaşım kara ve hava yolu ile Antalya üzerinden sağlanmaktadır.

1.1.3 TARİHÇE :

SERİK İlçesinde İlk yerleşim yeri, M.S.II Yüzyılda Bergama Krallığına bağlı olarak bu günkü Yan köy Köyü yakınlarında bulunan "SILLYON" (Koçhisar tepesinde) da ve Belkis köyünde "ASPENDOS" olarak iki yerde kurulmuştur. 1900 Yılında bu günkü ilçe merkezinde KÖKEZ adi altında Bucak merkezi olmuştur,. 1926 Yılında da SERİK İlçe olmuştur.

Antalya ili adına yayınlanacak Mecelle'ye kaydedilmek üzere Valilik makamından istenen 160 soruya cevap olarak hazırlanan (Serikilçesine ait Layiha 21/12/1339 (1923)

Serik ilçesinin doğusu Manavgat'tan ayıran Köprüçayı, kuzeyi Manavgat'ın Başkonak beldesi bazı köyleri ile Gebiz beldesi köyleri, Güneyi Akdeniz, Batısı Antalya merkez ilçesini ayıran Aksu çayı ve kısmen Gebiz beldesi köyleri teşkil eder.

İlçesinin yüzölçümü 1500 kilometre kare kadardır.

Serik İlçesinde 41 köy vardır. Bazılarının mahalleleri mevcut olup şunlardır:

Aşağı Çatma (Taşlık)	:
Alacami Mahalleleri	: Kabacalar, Uncular, Hacı Hasanlar, Kök.
Akbaş Mahalleleri	: Gökçeler, Gelmen, Kızıl Bük.
Ahmediye	
Ayanoz Mahalleleri	: Koca Dayılar, Çakal, Yusufklar.
Berendi	
Belek (Başyığıt)	
Boğazak Mahalleleri	: Karadayı, İlice Tuzlu Burunu
Büğüş Mahalleleri	: Meteris, Gavur Yazısı.
Burmahancı Mahalleleri	: Pazarağaç, Gebizler.

Bucak Köy Mahalleleri : Aşağı Oba, Tabaklar.

Boztepe

Balkız Mahalleleri : Kızıl Belen, Emir Kadiroğlu, Vezirağa Boğazı, Yemişli tahta, Osmanağa çiftliği, Kürdali, Ethem Beleni, Kükürtlü Çeşme, Köleler, Teraziler, Eski Balkız.

Cumalı

Çandır

Çanakçı

Çakallık Mahallesi : Köseleler.

Deniztepesi Mahallesi : Kemişler.

Dikmen

Eminceler Mahalleleri :Pınarağaç, Çağılı.

Kadriye (Akkınlar)

Karınca

Kayaburnu Mahallesi :Keller.

Karataş Mahallesi :Macarlar.

Kocayatak Mahalleleri :Göncüönü, Azaplar, Aşağıkocayatak, Karakaş çiftliği, Yaylalılar, Buba Baba Beleni.

Kuşlar

Kumköy

Kumbarlar

Kızıllarönü

Karabuynuz (Gedik)

Kökez (Şevketiye) :Nahiye Merkezi

Kürüş Mahalleleri :Zıpçıklı, Pürçüklü, Söğütlü, Çeşme.

Gökçe Pınar.

Şatırlı.

Üründü Mahalleleri : Yukarı, Aşağı Üründü, Alaçeşme, Belpınar, Yazır.

Üçtepe Mahallesi : Abdullahlar.

Pınarcık.

Yanköy Mahalleleri : Gavur Yazısı, Asaraltı, Koparan Çiftliği.

Zayımlar Mahalleleri : Uzunsakallar, Yukarı Mahalle,Aşağı Mahalle, Zırlankaya.

DAĞLARI

Toros Dağlar zincirinin (Boğa) dağlarından ayrılarak Serik ve Akseki ve Manavgat dağlarını teşkil ederek Batıya doğru ilerleyen dağlar ilçesinin Kuzey kısmını kaplar.

İlçesinin kuzeyine hakim dağın ismi (Ufacık) dağdır. Beşik dağı, Hacı kayası, Soğanlı ve Karahisarı Teke kasabası (Bugünkü Silyon harabelerinin yanındaki Tekke Köyü) harabesinin bulunduğu Kadim Sellum tepesi ilçesinin belli başlı dağlarıdır.

Ancak; ilçesinin munhat saydığımız sahil kısmı dahi geniş bir düzlük olmayıp irtifaları 200-300 metre arasında olan Yazır, Kayaburnu, Dikmen, Aspendos, Karabuynuz, Kepez, Bababeleni,Keller, Honaz, Kürtali gibi tepeler ova kısmında yükselmiştir.

Balkız köyünden itibaren Bucakköy, Karataş, Akbaş, Kumbarlar, Gökçepınar, köyleri dağlık sayılabilir. Bu köylerin sahaları da büsbütün çam ormanları ile kaplıdır ki bu saha on bin hektar ormanlık demektir.

Çakallık,Kocayatak, Dikmen, Kayaburnu, Karabuynuz, Eminceler köyleri muhitinde %ç 70 şi meşe baltalıklarıdır.

DERELER

Serik ilçesinin doğu hududunu Köprü çayı teşkil eder. Bu çay Manavgat'ın Derme Yaylası dağlarından muhtelif derelerin birleşmesi ile büyüyerek (Çay içi) adını alır. Düzağaç ve Zerk köyleri arasında başkaca dereler katılır. Oluk köprü mevkiinde derin ve kesif bir çay manzarası alır. Yar dibi, Köylüler, Yarış köyleri önlerinde kısığı da geçtikten sonra Boynuzlu Bük mevkiinde yaz-kış coşkun bir su halinde ilçenin doğu hududunu kaplayarak Boğazak civarında denize karışır. Oluk köprüden aşağı kısmında kereste nakliyatına yarar. Kısık'ta iki tarafı dik yarlardan geçtiği ve mecrası içinde de kayalar bulunduğu için bu kayalara takılıp kalmak ve çarpıp kırılmak suretile kereste zayıfına sebep olur. Denize karıştığı yerden 7-8 kilometre yukarıda (Aspendos) Balkız köylerine kadar küçük deniz vasıtalarının seyrine müsaittir.

GÖLLER

Balkız da (Karagöl) vardır. Etrafı tepelerle çevrili bir sahadır. Kışın bir hayli yerini su kaplar. Yazın çekildiği zaman boş kalan yerler ekilir. Bataklık manzarasıdır. Kadim Aspendos şehrinin yanında böyle bir bataklığın da kadim olması ümit edilmez. Köprü çayına akıtılması için kanallar vardır. 55-60 yıl evvel de (1863-1868 yıllarında) bazı müteşebbisler gölü kurutmak için teşebbüste bulunmuşlar, masraf yapmışlarsa da muhit halkı kıskançlıkla karşı koymuş hükümette müteşebbisleri himaye edememiş kalmıştır. Sıtma yuvası halindedir.

(Azaplar Gölü) : Kocayatak ve Aralık ve Şatırlı köyleri civarında Haznabalı deresinin yayıldığı çukur ve mahdut bir sahadır. Yazın civarı için sıtma yuvasıdır. Bu gölcüğün suni olması ihtimali vardır. Toprağının seramik işçiliğine uygun olduğu söylenir. Derede olduğundan su ihtiyacı da temin edilmiştir. Çok eskiden kiremit ve benzeri işçiliğinde kullanılmak üzere toprak alınmasından meydana gelmiş olması mümkündür. Bu derenin Boztepe'ye doğru uzanan kısmında haznalar denilen genişçe çukurlar vardır. Hacıahmet çukuru denilen haznanın da suni olduğunu etrafının kazıtılıp atılmış toprak tümsekliliği arz etmesinden anlaşılıyor.

Haznalardan sonra Kumköy civarında Beşgöz deresi ve bu dereye yakın Çakallığa ve Kumköye ait arazi de bataklık halindedir. Bunun sebebi de arazinin munhat olup deniz seviyesinden yüksek olmamasıdır. Bu bataklıklar da civarın havasını bozar.

Çandır ile Burmahancı köyleri arazisi de yılın birçok aylarında bataktır. Bu vaziyet Çiftçi Alanı, Saraçlar ve Eminceler de yer yer birikintiler yaparak havayı bozar, kuvvetli toprakların ekimine mani olur. Boğazak ovası dahi batağımsıdır. Acı suyun deniz suyu ile karışıp Kadriyeye 3-4 km içeriye girdiği bu havalide arazi seviyesinin denizle eşit olduğunu gösterir. Acı suda denizin med ceziri dahi bellidir

(Kürüş Gölü) : Bu göl nahiye merkezine çok yakın Kürüş köyü önündedir. Köprü nehrine akıtılması için kanal yapılmış ise de bakımsızlıktan bataklık halindedir.

(Nasır Gölü) : Çanakçı ile Karıncalı arasındaki çukur arazide bataklık halindedir.

Bu göllerin hemen hepsi, arızalı arazide yer yer tepecikler arasında çukur yerler kışın sellerle dolup, yazın tamamı ile çekilip kurumasından doğma birikintilerdir. Hemen hepsi de az bir gayretle kurutulabilir.

SULAR VE KAYNAKLAR

İlçe köylerinin ekserisinde içecek olarak halk kuyu sularından istifade eder. İlçe merkezinde Kökez Çeşmesi diye eskiden beri mevcut bir kaynak vardır. Kökez köyünün tesisinden evvel de Serik yolunun üzerinde olan bu kaynağın mevcudiyeti meşhurdur. Selçuk devri beylerinden Kökez Bey ile bu çeşme isminin ilgisi olup olmadığı bilinmemiştir.

Kökez arazisinin dalgalı olmasından istifade eden muhacir sakinleri Tisalyada öğrendikleri bir usul ile köy içinde tepemsi yerde kazdıkları kuyuyu deremsi çukurlara doğru yayarak kaynak haline getirmek suretile iki çeşme daha yapmışlardır.

Kökez'in güneyinde bir saat uzakta Karadayı köyü hududu içinde sazlık pınarı bir pınar daha vardır. Asar Altında Kocagözler mevkiinde, Bababeleninde birkaç yerde daha pınarlar vardır.

KÖYLER

KÖKEZ: Bu köy Tisalya, Yenişehir Köylerinden (Yukarı Oba) köyü halkından muhacirler tarafından kurulmuştur. Muhacirler ilk geldiklerinde Hükümetçe kendilerini Karadayı hududu içinde olan Sazak Pınarı köy yeri olarak gösterilmiş ve Akçaalan da ziraatleri için tahsis edilmişti. Sazak Pınar mevki gerek Boğazak ovası bataklığının ve gerekse bizzat Tisalyada mülklerini satarak geldikleri için az paraları vardı. Tahsis olunan arazinin azlığını da görek bizzat arazi almak üzere etrafı tetkik ettiler.

Serik yolunun kuzeyinde ([Şimdiki Serik'te şosenin üst kısmı](#)) Antalya'da Morali Zeynel Ağa ile Alacami köyünden Kadı oğlunun müşterek arazisi idi. Bu sahayı ([Hürriyet ve Atatürk caddelerinin kuzeyinde kalan bölge](#)) köy adına ve ferağ Ali Hunnamlı, Ali ve Kurt Ali diye üç isim üzerine satın aldılar. Saha Kökez kasabasının olduğu yerde dahil meşe ormanı halinde idi. Kökez Çeşmesi bir pınar oluşu, Serik yolu üzerinde bulunuşu, çeşmenin etrafında tepecikler olup, hırsızların yol kesmesine çok müsait oluşu yüzünden, vakit vakit yol kesip de yolcuların soyulması eksik olmuyordu. Muhacirler burayı satın aldıktan sonra içlerinden Kanbir denilen bir adam bugünkü camiin ([Bu gün Merkez Camiidir](#)) olduğu tepede meşelikten bir miktar yer temizleyerek, sazdan, hayıttan bir ev yaptı. Kanbirin keşfi sazaktaki diğer muhacirler tarafından da beğenildi. Herkes daha iyi yer kapabilmek için acele koştular, birer yer açarak evlerini yaptılar.

Kökez adı çeşmenin eski adından kalmıştır. Bu ismin Selçuk ümerasından Kökez Beyle münasebeti malum değilse de halk arasında burası orman ve korkunç bir yer iken eşkiyanın yolu keserek, geçen yolcuları soydukları ve soyduktan sonra ormanda eşkiya başının bazıları için kov emri vererek azat ettiği bazılarına da kes ! emri vererek öldürttüğü için Kov,Kes kelimelerinden teşekkül ettiği yolunda yakıştırma bir rivayet vardır. Köy teşekkül ettikten sonra Hükümetçe o vaktin itiyadına uygun olarak (Şevketiye) adı verilmiş ise de gerek halk dilinde gerek resmi işlemlerde Kökez ismi kullanılmıştır.

Köy Serik yolu üzerinde olmasından dolayı çabuk gelişme göstermiştir. Halk kerpiç ve hayıt çubukları ve yabancı armut ve meşe ağaçları ile evlerini yapmış, tarlalarını açmış, Tisalyadan getirdikleri tohumla tütün ziraati ve bağ yapmış ve arazilerinin azlığına ve az verimli olmasına rağmen tütün sayesinde tok rençber haline gelmiştir.

Köye bir de cami yapılıncı Cuma günleri etraftan namaza gelenler kalabalık bir yekün teşkil ettiğini gören seyyar satıcılar burada Cuma günleri sergiler kurarak Cuma günleri kurulu bir (Kökez Pazarı) Pazar meydana gelmiştir. Antalya'dan 40 kilometre yani bir günlük yol oluşu burada bir han ihtiyacını doğurmuş bir de han yapılmıştır.

Eski Serik Nahiyesi (1914 e kadarki eski teşkilat) Serik ve Gebiz beldelerini ihtiva ettiği için, İlçenin merkezi ortada bir vaziyeti olan Tekke Köyü idi, burada Hükümet Konağı olarak bir bina vardı. Fakat Kökez'in yol üstü oluşu, çabuk gelişmesi yönünden bir zamandan beri Nahiye Müdürü ve Katibi ve Naip Kökezi kendilerine merkez edinmişlerdi.

1910 yılında Müdür Seydişehirli Mehmet Emin Efendi kendisi asıl merkez saydığı Tekke'de görev yaptığı halde Nahiye Naibinin Kökez'de vazife görmekte olması uygun olmayacağından Naibin de Tekke'de vazife görmesi lüzumuna dair mutasarrıflık makamına şikayeti üzerine Mutasarrıf Nahit Bey zamanında Nahiye merkezinin Kökez olması Liva Meclisi idare kararı ile tebliğ olunarak o tarihten sonra Kökez resmen de Nahiye Merkezi olmuştur.

1914 teşkilatından sonra Kökez'in merkez olması artık Gebizle birlik olduğu zaman kadar aykırı düşmemiştir.

1913' de bir de iki katlı zarif bir Hükümet konağı halkın yardımı ile yapılmıştır. Yine bu tarihlerde iki katlı bir mektep binası yapılmış ve 1916' da Bucak Amele Taburu denilen Rum yapıcı ustalarının bulunduğu bir askeri teşekkülün Antalya Mutasarrıfı Sabur Sami Bey emrine verilmesi üzerine bu tabur ustaları çalıştırılarak hususi muhasebenin 80 lira yardımı ile yeni bir mektep yapılmış, eski mektep kız ilk mektebi olarak değiştirilmiştir. Bu amele taburu amele ve ustaları ile camiin yeniden ve daha geniş olarak yapılması sağlanmıştır.

Mektep ve cami inşasında Nahiye Müdürü Rifat Beyin (Toros) gayreti anılmaya değer, (mahalli istiğdat da tabii ise de Rifat Beyin Kökezin gelişmesinde yardımı çoktur.)

Kökez, (1923'e göre) 73 hane, 186'sı kadın, 163'ü erkek,346 nüfusu vardır.Ticaret ve sanat sebeble gelip yerleşenlerle o sırada 85-90 hane vardı. Kız ve erkek mekteplerinin altışar yüz kuruş asli maaşlı kadın ve erkek birer muallimi vardır. İlk mektep (1317) 1901 yılında, kız mektebi (1332) 1916 yılında açılmıştır.

Kökez' de bir Belediye teşkilatı vardır. Nahiye'de Belediye tesisine (1331) 1915 yılında müsaade edilmiş ise de Belediye seçimi (1337) 1921 yılında yapılmıştır. Fakat yine de faaliyete geçememiştir.

Hayvan hırsızlığının önlenmesi hakkındaki kanun başıboş hayvanların Belediyelerce bakılması ve sahihsizlerin satılarak Belediyelere gelir kayıt edilmesi hükümlerini uygulama mevzuuna Serik İlçesinde çok değinildiğinden (1339) 1923 yılında seçilmiş Belediye heyeti faaliyete geçirilmiş ve, (1340) 1924 yılında heyetin istifası üzerine yeni seçim yapılmıştır. Yeni teşekkül oluşmasında henüz gelirlerini ne olabileceği kararlaştırmamıştı.

Başı boş Hayvanaların muhafazası, sahibi çıkarsa masraf ve para cezası olarak teslimi ve sahibi çıkmazsa satışı, muzır hayvanları itlafi ve Reis maaşı ve aşı memuru harcırahı gibi masraflarını temin edebilmekte idi. Yılda bir kere 300 lira geliri 160 lira masrafı vardı. Nahiye merkezinde bir erkek ve bir kız ilk mektebi binası ile kız mektebi binası altında iki dükkan, bir Hükümet konağı Serik yolu üzerinde olmasından dolayı biri sahipli diğer kullanılmayan diğer mallar bir Giritli mübadile tahsis edilmiş iki han, 19 dükkan, iki fırın, bir lokomobil ile işler ateş değirmeni ve iki kahvehane vardı. Teşekkül tarihi olan 1884 yılından beri iki katlı yalnız üç ev yapılabilmektedir. Evler umumiyetle kerpiçten birer kat ön kısmı saçaklı birer, ikişer göz binalardır. Ahır, samanlık, abdeslane gibi kısımları ayrı ayrı ve çokcası hayıt çubukları ile örülmüş üzeri sazla kapatılmış, içi de çamurla sıvanmıştır. Her evin önünde temiz bir havlu ve asma ve çiçeklikler bulunur. Ayrıca her evin birer ik işer dönümlük tütün ekmeğe mahsus tarlası vardır. Muhacir olan halk evlerini temiz tutarlar, oda tabanları, duvarları, saçak altı şekilleri, hatta avlularını dahi sık sık beyaz toprakla cilalayarak tertemiz yaparlar.

KARABUYNUZ KÖYÜ: Kökezin güney batısında 15 dakikalık mesafede tepe üzerindedir. Bunlar da Tisalya muhaciridirler. Tisalyadaki köylerinin adı (Gedik) tir. Buraya yerleştiklerinde bu köye de (Gedik) ismini vermişlerse de mevkiin eski ismi olan Karabuynuz adı yerleşmiştir.

Bunlarda diğer Tisalya muhacirleri gibi 1299 (1883) yılında gelmişlerdir. Burada satın aldıkları arazi şose yolunun alt kısmı olup Kökezdaki hanların ve mezarlığın olduğu arazi dahi Karaboynuzluların idi.

31 hanede 68 kadın, 68 erkek 136 nüfusu vardır. Kuyulardan su kullanırlar. Evlerini inşa ve tertip tarzı Kökezlilerin aynıdır. Tütüncüdürler.

CUMALI: Kökezin yarım saat kadar batısında ve Serik şosesi üzerindedir. 68 hanede 154 kadın,135 erkek,289 nüfusu vardır. Bir camii, araba, kağı, saban yapan bir ve iki üç de bakkal dükkanı vardır. Pek yakından çıkan bol sulu kuyularından su kullanırlar. Halk 1884 de buraya köy kurmuş Tisalya muhaciridir. Memleketlerinde de köylerinin ismi Cumalı idi. Tütün ziraatı ile meşgul olurlar. Balkan Harbinden sonra Selanikten gelip bu köye yerleşmiş bir aile turfanda karpuz yetiştirmeye başlayarak biraz geç de olsa bu köye turfandacılığın girmesine sebep olmuştur. Halk adet ve yaşayış itibarile Kökez halkı gibidir.

TAŞLIK: Bu köy de Tisalya muhacirleri tarafından kurulmuştur. Köy yüksekçe bir tepe üzerindedir. (Aşağı Çatma) dahi derler. 20 hanede 41 kadın ve 37 erkek 78 nüfuslu küçük bir köydür. Ürünü'den gelipte Çiftçi Alanı yoluyla buradan geçen ve Acısuya inen derenin yer yer böget denilen birikintileri bu köy önünde de olduğundan sıtmalıdır. Bunun için gelişmemişir. r. Arazinin de çok verimli olması itibarile halkı buradan ayrılmayı düşünmemiştir. Tütün ziraatı vesair diğer hususlarda diğer muhacirler gibidir.

BELEK: Tisalya muhaciri köyüdür. Memleketlerinde köylerinin adı (Başyigit) idi. Ancak Tisalyada çoğalamadıklarını bir bedduaya atfeden köylüler bu ismi terketmişler ve sakin oldukları kumluk sahanın eski ismi olan (Belek) köy adı olarak kalmıştır. Köyün bulunduğu bir tarafı Acısuyun denize yaklaştığı yer bir tarafı deniz, bir tarafı da Kadriye köyü ormanları olup tamamen kumluk ve ormanlıktı. Mükemmel bir step manzarası arzeder. Kum tepeleri arasında yazın bile kurumayan yerinden sızmış sular gölcükler gibidir. Çam ağaçlarının ekserisi fıstık çamıdır. Fundalıklarla kaplıdır. Sığır hayvanı otlatmaya, avcılığa çok müsaittir. Muhacirler burayı satın alarak iskan olunmuştur. Arazi ziraata elverişli olmadığından bitişik Eminceler köyünde ortaklık yaparlar ve azar azar o köyden arazi edinmektedirler. Halkının geçimi çokça tütün sayesinde. Ev havlıları gübre ile ıslah edilerek kokulu tütün yetiştirmeye muvaffak olmuşlardır. Sığırlarının sütü, yağı da epey gelir verir. Eskiden bu köyün sığırlarının orman içinde serbest ve diğer köylerin hayvanları ile karışmasından dolayı en iyi çift öküzü bu köyde yetişirdi. Sonradan eski şöhreti kalmamıştır. Bura halkı için balık hem gıda ve hem de bazıları için ticaret vasıtasıdır. Acısu'yun adeta bir dalyan vazifesi görecekt kadar derin ve mahfuz olmasından denizden en nefis balıklar buraya girmekte ve Belekliiler için faydalı olmaktadır. 23 hanede 52 kadın ve 49 erkek 101 nüfusu vardır.

ŞATIRLI: Tisalya muhaciridir, Tisalyadaki köy ismini taşımaktadır. İlçesinin batı hududunda Gebizin Abdurrahmanlar köyü yakınındadır. 137 kadın, 112 erkek 259 nüfusu vardır. (Notumda hane adedi, 130 görülmektedir, nüfusa nazaran bir yanlışlık olduğuna kaniim) Tütüncü köyüdür. Bir ilk mektebi vardır. Adet vesair hususlarda diğer Tisalya muhacirlerinin aynıdır. Eskiden Kökez ve Cumalıda olduğu gibi burada da üzüm bağları varken hastalık bularak mahvolmuştur.

DİKMEN: Bu da Tisalya muhaciridir. Tisalyada köy isimleri (Vardallı) idi. Burada mevkiin ismini almıştır. Piramit bir tepenin eteğindedir. 37 hanede 90 kadın, 73 erkek nüfus vardır. Tütüncüdür. Bütün bu köyler sularını kuyulardan alırlar.

KIZILBELEN: Balkızda bir mahalle halinde Tisalya muhacir köyüdür. Köprü çayının kenarındadır. Karagöl bataklığından sıhhatçe çok zarar görür. 21 hanede 49 kadın, 47 erkek 183 nüfusu vardır. Tütün ekerler.

1299 (1883) yılında Tisalyadan hicret ederek gelen halkın Serik muhitinde kurdukları köy bu sekiz köydür. Bir de Yukarıçatma köyü varsa da bu köy Gebiz nahiyesi içindedir.

Fizyonomi bakımından bu muhacirlerin Tatar olmaları muhtemeldir. Kendileri biz Tisalya'ya Konya'dan gitmişiz, bize orada (Konyar) derler, demektedirler. Konyar ismi Rumelideki Türklerden bazı muhite de atfedilir. Bunun Konyalı demekten ziyade asil bir Türk boyu sayılan (Hungar) olması daha makuldür. Nitekim Macarlar da bu boydandır. Atatürk'ün annesinin de Manastır taraflarındaki Konyarlardan olduğunu okumuştum.

Bu muhacirlerin vucut teşekkülatı zarif ve ince ve renkleri beyaz ve kullandıkları kelimeler içinde mesela hanım yerine Kana= Hana gibi kelimeler vardır. Gözleri oldukça çekiktir.

AHMEDİYE: 1315 (1889) yılında Giritten gelmiş muhacirlerdir. Boğazakta Dipsiz gölü üzerinde bir tepede kurulmuştur. Bir tarafı Köprü çayıdır. Halkı hala Rumca konuşur. Küçük çocuklar Türkçeyi sonradan öğrenirler. 72 hanede 116 kadın, 119 erkek 235 nüfusu vardır. Bu köy halkı da tütüncüdür. Buldukları yere Hükümet tarafından evleri yapılarak birer mikdar arazi de verilerek iskan edilmişlerdir. Ellerindeki arazinin verimli olması ve Birinci Dünya Harbinde vaktile iskan sırasında ihtiyatlı bulunarak yaşlarını büyük kaydettirerek esnan tecavüzü kalmak suretile erkek nüfusunu muhafaza edebilmiş bulunması sebebiyle diğer köylerden fazla kalkınabilmiş haldedir. İki dükkan ve bir kahvehane vardır.

KADRİYE: Bu köy de 1899 Girit muhaciridir. Hükümetçe evleri yapılmak ve arazi dağıtılmak suretile iskan edilmişlerdir. Acısu kenarında olup denize uzaklığı sivrisineklerin yaşamasına imkan verecek halde olduğundan köy sıtmalıdır. Hükümetçe dağıtılan arazi kumluk ve verimsiz olması da sebep olarak iskan edilen Giritlilerden bir kısmı burayı terk etmişlerdir. Bununla beraber verimli kısımdaki ziraatleri, tütün ekimi gibi sebeble oldukça kalkınmaya muvaffak olanlar ve bazı yörük ve köylüden karışanlarla köy kalabalıkçadır

72 hanede 132 kadın, 116 erkek 248 nüfusu vardır. Rumca konuşurlar, içlerine yerli köylüler karıştığı için Türkçe konuşma daha fazladır.

Girit muhaciri olarak bu iki köy vardır. Halkı diğer köylere nazaran daha çalışkan, her hususta daha cesur ve atılgandırlar, yalnız ziraata hayatını bağlamakta, deri toplamak, kasaplık hayvan toplayıp Antalya'ya götürüp satmak, gibi ticari teşebbüslere atılarak daha iyi halli olanları vardır. Zengin sayılabilenleri başka köylerden fazladır denilebilir.

AKBAŞ: İlçesinin kuzeyinde Akbaş deresinin sonunda daha ziyade dağ köyü sayılabilecek bir mevkidedir. Bir vakitler bu köyde birkaç kardeşten mürekkep bir oymak olduğu, beyaz bezden dikilmiş terlik dedikleri bir serpuş kullandıkları, Cuma günleri Bucak köye namaza gelirken, Akbaşlılar geliyor diye söylendiği için Akbaş adının kaldığı rivayet edilir. 41 hanede 107 kadın, 126 erkek 233 nüfusu vardır. Daha çok keçi ve sığır hayvanlarının mahsulleri ile geçinirler.

BUCAKKÖY: Köprü çayının Akbaş deresi ile birleştiği yerin açısında ve arkası da dağ olduğu için bir bucak durumundadır. Hayvancılıkları ve ziraatçilikleriyle muvazidir. Eskiden Teşkilatı Mülkiyeden evvel bu köy nüfuzlularından Türkmenoğlu adındaki bir aile Kaza Müdürü vazifesi görerek burada beş adet büyücek ev (Beşkonak) yapıldığı için bu muhite (Beşkonak) isminin alem olduğu söylenir. Aşıoba, Tabaklar diye iki mahallesi vardır. 34 hanede 62 erkek, 62 kadın 124 nüfusu vardır.

KARATAŞ: Akbaş deresinin kuzeyinde ve Karataş dağının eteğindedir. Hayvancılık ve ziraat geçim yollarıdır. 32 hanede 250 kadın (?) ve 186 erkek 336 nüfus vardır.

KUMBARLAR: Akbaş deresi mıntıkasındadır. Hayvancılık ve ziraat ile geçinirler. 15 hanede 33 kadın, 35 erkek 68 nüfusu vardır.

Akbaş deresinin vadisi ziraate elverişli yer yer sulanır arazidir. Muhit daha çok orman mıntıkasıdır. Hacıkayası, Kısık, Soğanlı, Beşik dağları bu köyleri Serik'in diğer köylerinden ayırmıştır. 1914 teşkilatından evvelki Serik Nahiyesine bağlı olmayan bu köyler Manavgata tabi (Beşkonak) nahiyesinin Karabük, Zerk, ve hala Manavgata tabi (Beşkonak) nahiyesinin Karabük, ve Gebiz nahiyesine bağlı Hapıllar, Etler, Has gibi köylerle (Beşkonak) adında iki

ayrı nahiyeye idi. Yaşama itibarıyla Serik çukuru köyleri halkından farkları göze çarpar. Hayvancı oldukları için yazın hepsi de yaylaya göçerler.

BALKIZ: Bu köy Kökez'e bir saat mesafede, Aspendos harabeleri üzerinde geniş bir sahaya yayılmış birçok mahalleyi içinde barındıran bir mevkidir. Balkız isminin Aspendos Anfininin ortasında görülen ve TIKHİ ma'budesi olduğu iddia olunan kadın heykeline izafeten bu heykelin, Kralın kızı imiş, pek güzelmış. Balkız derlermiş diye bir halk yakıştırmaları vardır. Bu ismin Aspendos kelimesinin zamanla aşınarak Balkız adını alması ihtimali de uzak değildir. Çünkü Hicri 982 (1566) tarihli Karaman Eyaleti Emiri Murat Paşanın Vakıfnamesinde müşarünileyhin yaptırdığı köprü vesilesiyle buradan geçen şimdi Köprüçayı dediğimiz nehrin ismini (Aspendos) diye hiçbir değişiklik yapmadan yazmıştır. Demekki buralar İslamlaşmış Türkleştikten 300 yıl sonra da Aspendos malum idi. Zaman geçtikçe evvela As kısmı düşülerek Pendos kılması Pendosun da Türk konuşma ahengine uygun olarak Balkız olması uzak sayılmaz. Halk diline intikalinden beri henüz 25 yıl geçmeden Kooperatif kelimesinin Kopolotif oluşu da bu iddiamıza delil olabilir. Balkız 19 hanede 46 kadın ve 35 erkek 81 nüfus kaydı olan küçük bir köydür. Fakat Balkız muhiti içinde (Kızılbelen, Emirkadiroğlu, Vezirağa Boğazi, Yemişli Tahta, Osman ağa Çiftliği) Kürtali, Kükürtlü Çeşme, Eski Balkız, Teraziler, Çatal Tepe, Uzunöz) gibi üçer beşer hatta onar, yirmişer evli birçok mahalleler olup bunlar Karahacılı Yörükleri tarafından teşkil edilmiştir.

Aşiretleri hakkında aşağıda malumat arz edilecektir. Bu muhitte Karahacılı aşiretinin Himmetli, Hacı Hamzalı mahalleleri kamilen ve Sarı Abalı mahallesinin bir kısmına yerleşmiştir.

Balkız umumi ismini taşıyan saha Karagöl dahil , şimalde Beşikdağına kadar tepeler ve bu tepelerin arasındaki Uzunöz, Vezirağaboğazi gibi dereler, çamlık ve fidanlıktır. Köprü çayı garp mailelerinde ormanları açarak tarlalar meydana getirmiştir. Tarlalar verimsizdir, halbuki orman aralarında binlerce yabancı zeytin ağaçları olup çok düzgün ve yetişkindir, muhitin zeytin için çok müsait olduğu muhakkaktır. Zeytinlerin eski devirlerde yabancı olmadığı tarih kayıtları ve bu civarda yer yer tesadüf edilen yağ taşırhane harabeleri ve toprak altından çıkan büyük yağ küpleri ile sabittir. Buraya gelen Türklerin hayvancı ve gıdalarının da hayvan yağları olması zeytinlerin terk ve ihmal edilmiş olmasına sebep olduğu düşünülebilir. Balkız'ın muhtevi bulunduğu harabeler ve tarihi eserler (Tarih ve Asariatika) bahsinde yazılacaktır. Bir camii bir de medresesi vardır.

DENİZTEPEŞİ: Kökezin kuzeyinde, üç buçuk saat mesafede oldukça yüksek bir mevkidedir. Köyün üstündeki tepeden deniz görülür, tesmiye sebebi bu olabilir. Deniz eskiden buralara kadar geldiği yolunda yakıştırmaları bir söylenti vardır. Deniztepe deresi üzerinde değirmen mevcut olup, kışın ve yazın başlarına kadar işler. 27 hanede 70 kadın, 67 erkek 137 nüfusu vardır.

ZAYIMLAR: Bu köy halkının Senirkentten gelenler tarafından kurulduğu rivayet edilir, bu rivayet Senirkentten bir veya birkaç aile gelmiş olmasını da ifade eder. İsmi eski zeamet devrinden almış olduğu bellidir. 27 hanede 59 kadın, 57 erkek 117 nüfusu vardır.

AYANOZ: Bu ismin menşeyini bulmak mümkün olmamıştır. Eski Rumca isimlerden kalmışa benziyor. 45 hanede 119 kadın, 106 erkek 225 nüfusu vardır.

ÇANDIR: Bu köy halkının Hacı Basırlı Yörükleri ile Manavgat'ın Bozyaka köyünden gelerek yerleşenler tarafından kurulduğu ve bugünkü mevkiinin biraz yukarısında daha eski bir köy mevcut iken zamanla burası gelişerek orasının terk edildiği söylenir.

Çandır kelimesi fasileleri bir neveleri ayrı hayvanların birleşmesinden doğan karışık hayvana denir. Mesela bir kıl keçisi ile bir tiftik keçisinin birleşmesinden doğan keçi Çandırır.

Çandır isimli diğer bir köy de Antalya merkezine bağlı Asar Çandır ve Yarbaşıçandır ve Isparta'nın Antalya hududu ile birleştiği Pamukovası mevkiinde diğer bir Çandır köyü vardır. Bu köylerin isimlerini karışık mananın almış olmaları mümkündür.

Çandır da bir ilk mektep vardır. Mektebin altında iki dükkan da vardır. Halen müderrisi olup talebesi olmayan bir de mektep mevcuttur. 65 hanede 147 kadın, 148 erkek 295 nüfusu vardır.

BURMAHANCI: Halk Burmağahancı gibi telaffuz eder. Bazargaç diye mahallesi delaletile asıl isminin Burmaağaç olması mümkündür. En eski köylerden olduğu söylenir. Manavgat'ın Burmahan diye bir köyü vardır. Aralarında bir münasebet olduğu tesbit edilememiştir. 37 hanede 97 kadın, 104 erkek nüfusu vardır.

KUŞLAR: 25 hanede 48 kadın, 55 erkek 103 nüfuslu.

KIZILLAR: Kızıllar önu diye bir kayıt gördüm. 21 hanede 53 kadın, 55 erkek 108 nüfuslu.

Bu köyler bu muhitteki Ayanoz ve Zayımlar ve Çandır köyleri ile komşu ve halkı bu köyler arazisinde ortaklıkla çalışan aynı karakterdeki köylerdir.

ÜRÜNDÜ: Aşağı Üründü, Yukarı Üründü, Belpınar, Alaçesme, diye dört mahalle halindedir. Belpınar köyü Karahacılı Yörükünün Hacıhamzalı mahallesi halkından bir kısmı tarafından teşkil edilmiştir. Bura sakinleri nüfusta Yörük

mahallesinde kayıtlı olduğundan Üründü köyü nüfusunda sayı teşkil etmez. Arazi Üründü sayılır. Belpınarlılar Honaz tepesi eteğinde Üründü hududunda köy kurmuşlarsa da ziraatleri Balkız-Karagöl mıntıkasındadır. Köy kanununa göre köyler hudutlandırılır iken teşkilatın islahı gerekir. 31 hanede 101 kadın, 80 erkek 181 nüfusu vardır.

ÜÇTEPE: Çandır ile Karıncalı arasında küçük bir köydür. İsmi muhitindeki tepeciklerden almıştır. Bataklık ve sıtmal bir yerdir. 13 hanede 47 kadın, 42 erkek 89 nüfus vardır.

KARINCALI: Kayaburnu sırtları eteklerinde Nasır gölü yanındaki verimli arazisi olan bir köydür. Buraya vakti ile Mısır Kölemenlerinden gelip yerleşen olduğu söylenir. 49 hanede 114 kadın, 118 erkek 232 nüfusu vardır.

ÇANAKÇI: Nasır gölü ilerisindeki bir tepecik üzerindedir. 44 hanede 89 kadın, 99 erkek nüfusu vardır. Çandır, Karıncalı, Üçtepe, Burmahancı köyleri Serik İlçesinin hasılat ambarı sayılan Çiftçi alanı arazisinin kuzeyini at nalı gibi çevreler ve bu arazi bu köyler tarafından ekilir. Çiftçi alanı buğday, arpa gibi kışlık ziraata de elverişli verimli bir sahadır. Alçak ve kışın bazen her tarafını sel basan, yazın da etrafında bataklık yerler kalan Karaçatlak tabir olunan killi arazidir. Bir ucu Cumalı ve Taşlık köyleri önünde Saraçlar ve Eminceler köyüne kadar gider ki her yerde toprak bu vasıftadır.

ALACAMI: Kubbeli, kargir eski bir camii vardır. Bir zaman camiin aşı boya ile süslenmiş olması Alacami isminin bu köye de izafesine sebep olmuştur. Köy Serik çukurunun kuzeyinde dağ eteğindedir. Camiinin önünden geçen bir buçuk saat süren yol üzerinde dağınık evlerin birleşmesinden oluşur. 58 hanede 137 kadın, 114 erkek nüfusu vardır.

Bu köy muhitinde eskiden beri aşılınmış zeytin ağaçlarından zeytin ve zeytinyağı istihsal olunur.

GÖKÇEPINAR: Daha kuzeyde dağınık bir köydür. Keçi ve sığır hayvan mahsulleri idarelerine dayanır. 13 hanede 39 kadın, 43 erkek 82 nüfusu vardır.

ZIRLANKAYA: kuzeydeki dağ eteği köylerindedir. 20 hanede 49 kadın, 41 erkek nüfusu vardır. İki mahalle halindedir.

PINARCİK: Bu da dağ eteği köylerindedir. 31 hanede 77 kadın, 75 erkek 152 nüfusu vardır.

BERENDİ: Bu isimde bir Türk boyu vardır. Perenti gibi telaffuz edilmesine göre Perakende kelimesinden bozma da olabilir. 68 hanede 86 kadın, 85 erkek 171 nüfusu vardır.

Zırlankaya, Pınarcık, Berendi köyleri kuzeydeki Gebiz dağlarının Serik çukuru içine doğru uzanmış hafif tepeli iki kolu üzerinde isede bu iki kol arasındaki Pınarcık deresi vadisi bu köylerin ziraatına kafi gelecek genişliktedir. Ve verimlidir.

BÜĞÜŞ: Zırlankaya ile karşılıklı etrafı çamlık dağlar içine sokulmuş bir boğaz halindedir. Hüseyinbey çiftliği, Aşağı Büğüş, Yukarı Büğüş, Meteris, Öküzücü gibi mahalleleri vardır. Az çok dağ köyü sayılır. Bulunduğu sahanın dağlık, ormanlık, boğaz halinde oluşu ilkbaharda sık sık yağmur düşmesine sebep olur. 40 hanede 87 kadın, 108 erkek 215 nüfusu vardır. Eskiden bu köyün kuzeyinde Kuşçular diye bir köy olduğu, Isparta ormanlarından tutuşup gelen bir yangının bu köyü yakarak denize kadar indiği ve bu köy ahalisinin dağıldığı ve bir kısmının Meteris Boğazı büküntülerinde yeni köy kurarak Büğüş adını aldığı rivayet edilir.

YANKÖY: Kadim Sillum harabesinin bulunduğu Asar tepenin göğsündedir. Bu muhitte eskiden (Işıklar) diye bir köy olduğu tapu kayıtlarından anlaşılmaktadır. Yanköy dahil olmak üzere Çanakçıya kadar olan sahanın eski kayıtları hep Işıklar diye okunur.

Asaraltı mevkii batağımsı sulaktır. Asarın her tarafında kaynaklar olup bunlardan ve Sulu Tekkeden gelen burada Koducak suyu adını alan dereden de arazi sulamada oldukça faydalanır. Arazi çok verimlidir. Bir ilk mektebi vardır. Aşağı mahalle, Yukarı mahalle, Asaraltı, Kocagözler, uzunsakallar, Civelek Çiftliği, gibi mahalleleri vardır. Halkı için Bektaşî Tarikatına mensup olduğu söylenir. Gerçekten bu tarikata mensup olanlar vardır. Ancak başka köylerden gelip yerleşenlerin ne tam Bektaşî olmuş ve ne de ehli sünnetliğini muhafaza edebilmiş oldukları görülüyor. Eski Işıklar köyünün de isminden de anlaşılacağı veçhile tarikat ehli olduğu söylenir. Bir ilk mektep vardır. 51 hanede 137 kadın ve 113 erkek 250 nüfustur.

ARALIK: Kocayatak'ın batısında bataklık bir sahanın üzerindeki tepede kurulmuş küçük bir köydür. 16 hanede 45 kadın, 40 erkek 85 nüfusludur.

KAYABURNU: Antalya-Serik yolu üzerinde Asıl Serik çukuru olan Çiftçi alanına inmeden son tepe üzerindedir. Gebizin Macar köyü halkından buraya gelip satın alanlar tarafından kurulmuştur. Kayaburnu ve Keller diye iki mahalledir. Nüfusları Macar köyünde kayıtlıdır. Mevki ilçesinin tam merkezini teşkil eder bir yer olması, şose üzeri bulunması, bütün Serik çukuruna hakim ve tam bir nezareti haiz olması itibari ile Kökez gibi çabuk gelişim gösteren bir mahaldir. Nitekim Antalya'ya 30 kilometre mesafede olması nedeniyle hayvan ile seyahat devrinde bir konaklık yer sayıldığından bu köyün ilk kuruluşunda bir han yapılmış ve bir mektep ve cami de inşa edilmiştir. Ancak Antalya-Kesikbel-Konya yolu güzergahı olan bu yol 319 senesinden sonra uzun müddet terk ve ihmal ile yenilenmemiş olması, Kayaburnunun dibinde Pınarcık ve Büğüş derelerinin birleşmesinden hasil olan derenin alçak yerlerde bir takım

Böğetler (Su birikintileri) yapıp sivrisinek ve sıtma yuvası halinde bulunması ahalisinin gittikçe azalmasına neden olmuş ve han da mektep de hatta cami de zamanla kullanılmayarak harap olmuşlardır.

Aşağıdaki Karıncalı ve hatta Üçtepeliler köyleri halkının bu tepeye naklini vakit vakit düşündükleri olmuştur. Kayaburnun bu vaziyeti günün birinde layık olduğu gelişime mazhar olmasının kefilidir. Doğu ve Orta Serik'in panoraması buradan çok hoş seyredilebilir.

KÜRÜŞ: Piriñ demektir. Tarih ve Asariatika faslımızda tahlil edeceğim bir Karaman Eyaleti Emiri Murat Paşa Vakfiyesi vardır. En son muamele tarihi H.982 'dir. Bunda cami, köprü, suyu, gibi yaptırdığı halkın kullanımına verdiği mülkleri arasında (Çeltiklik diye maruf olan mezranın ki mezraya Murat Paşa Aspendos nehrinden arık kazıp su getirmiştir. Bu çeltiklik mezrası harktan su akar) denilmektedir. Murat Paşanın kanal açıp su getirerek çeltiklik olarak saydığı ye burasıdır. Evliya Çelebi de buradan geçmiş ve Kürüş adı ile 250 hanelik bir kasaba olarak yazmıştır. Kargir kubbeli eski bir camii vardır. Hala çeltikli mezrası (yani ekinliği) bataklık halinde olup etrafına sıtma saçmaktadır. Geniş mezarlıkları ve orman içinde bina harabeleri göze çarpar. Karahacılı yürüğünden yerleşmiş Zıpçıklı, Pürçüklü, Söğütlüçeşme , Etem Beleni, Sülekler gibi mahalleleri vardır. 29 hanede 64 kadın, 63 erkek 127 nüfusludur. Bataklık halinden kurtulan yerler ekilir.

BOĞAZAK: Boğasak (Boğa) demektir. İlk baharda sığır sürüleri aralarında boğalar ve tosunlar ve inekler çiftleşme için tozu dumana katıp birbirlerini kovalarken halk Boğasak derler. İsmi buradan alınması akla gelir. Köprü çayının denize karıştığı boğaz da bu köy yanındadır. Buradan da almış olabilir. Acısu ve Köprüçayı mansaplarının arasında Dipsiz gölü ve Kepez tepeleri büyük bir sahayı kaplar geniş hudutlu bir köydür.

Eskiden köy yok ve aşiretlerin kışlağı halinde iken burada kışlayan Eski Yörük aşiretinin bazı mahalleleri halkından bir takım kişilerin fuzuli olarak buraları tasarrufa başladıkları ve arazinin asıl sahibi Serçeşme oğlu namındaki bir zat bu havalide kereste ticareti yapan Kemahlı Kör Mustafa Efendi namında bir müteneffir tüccara Çakallıklı Hacı Hüseyin'in klavuzluğu ile müracaat ederek bu arazinin Yörüklerin saldırılarından kurtarılacak şart ile kendilerine Erikli arazisini vereceğini vaat etmiştir.

Şimdiki Karadayı Çiftliğinin Batısındaki Erikli sahası Kepez denilen tepeleri, Kökez hududundaki Sazak Pınarı ile Çağılı arazisi Yusuf lar taşında Eminceler hududuna kadar Kemahlı Mustafa, Nafiz ve Çakallıklı Hacı Hüseyin adlarına tapulanmıştır.

Bu ferağa rağmen yeni sahipleri de Kepez sırtları, Çağılı arazisini yakın zamana kadar benimsememişti. Bir zaman Kepez sırtlarının Kafkas muhacirlerine verilmesi ve yine bir zaman Sazak taraflarının Kökezlilere tahsis edilmesi uzun müddet sahipsiz kaldığını ispat eder.

Kepez'e iskan edilen Kafkas muhacirlerinin acıklı macerasını sırası gelmişken anlatmak yerinde olur.

Halen Yeleme ve Yelten köylerini teşkil eden Kafkas muhacirleri Çerkez vatandaşlarımız geldikleri zaman Boğazak'ta Dipsiz Gölünün ve Boğazak ovasının en hakim yeri olan Kepez mevkiini köy yeri tahsis etmişler. Derhal basit malzeme ile evler yapılarak köy kurulmuş, en yüksek yerine bir de cami bina etmişler.

Kafkas muhacirleri bahar gibi giden bir kış içinde yemyeşil ovaya baktıkça keyiflerine diyecek yok. Hele bütün bu havalı halkı Yörük ve hayvancı, hayvanları da başıboş gezip durur. Beş parmak bir olmaz ya, içlerinde insan ahlak ve faziletinin timsali olan yüzlerce temiz adam varken, aralarında haramzadeler de eksik değil. Civar köylerin başıboş at ve kısırakları içinde kayıp olmalar çoğalmış, Boğazak'ın karşısı Manavgat'ın Niğit köyüdür. Bir gün Manavgat'ın Sorgun köyünden Niğite gelmiş köylüler hasbıhal arasında Kepez sakinlerinin alandaki hayvanlara rahat vermediğinden yana yakıla şikayet etmişler, M.Ef. Hükümete başvurun demiş. Başvurduk, birtakım Antalya ağaları himaye ediyorlar. Hükümet takip etmiyor demişler, M.Ef. eh demiş onların ağaları varsa bizim de Temmuzumuz vardır. Gerçekten zaman geçmiş ve temmuz gelmiş sıcak ve sivrisinek ve sıtma çocuklardan başlayarak büyükleri de yere serip öldürmeye başlamış. Muhacirler orayı terk ederek Antalya'ya kaçmışlar. Hala orada bir büyük mezarlık ile camiinin dört duvarı kalmıştır.

Boğazak köyü Karadayı denilen çiftliği ihtiva eder. Yukarıda bahsi geçen Giritli Ahmediye köyü bu hudut içindedir. Bir ilk mektep vardır. Camisi mamurdur. Bilhassa Köprü çayına uzanan bükler yazlık ziraata çok elverişlidir. Göl ve ova hayvan yetiştirmek için de elverişlidir. Onun için Kepez ve Çağılı ve Şalvalı tepelerinde bugün dahi birçok Yörük evleri koyun, sığır sürüleri ile gelerek kışlarlar. Çağılıda yerleşip kalmış Yörükler de vardır, 109 hanede 218 kadın, 200 erkek 418 nüfus vardır.

EMİNCELER: Boğazakın batı hududunda Acısu üzerinde arazisi çok verimli fakat, mühim kısmı bataklık veya fundalık halinde bir köydür. Boğazak gibi Serçeşmeoğlu arazisindedir. Müftünün Çiftliği ve Pınarağaç diye iki mahallesi vardır. 152 hanede 110 kadın, 123 erkek 233 nüfusludur.

ÇAKALLIK: Halkın Yörükken yerleşmiş olduğu bilinir. EskiYörük aşiretinden olduğu gibi Çakal aşiretinden yerleşenler vardır. İsmi bu aşiretten almış olabilir. Kumköyle aralarındaki fundalık, bataklık halinde olup Beşgöze karışır.

Serçeşmeoğulları ailesinden burada bir hane vardır. Ve arazi kısmen bu ailenin ve kısmen de bu aileden geçmiş yerlerdir.

Serçeşme ünvanı Yeniçeriler devrinde hiçbir ortaya bağlı olmayan düzenli olmayan birliklerin başında bulunanlara verilen bir isimdir. Valilerin devlet tarafından haksız muamele ve azle uğradığı zaman kuvvetli bulunmak için kapıkulu olarak cesur ve kötü kişilerden topladığı intizamsız fakat icabında tehlikeli(Sarıca) adındaki teşkilatın bölük kumandanlarına Bölükbaşı, bölüklerin amirlerine Baş bölükbaşı ve Devlet nezdinde ki temsilcilerine (Serçeşme) denilirdi. On sekizinci asırda I.Abdülhamit devrinde bu teşkilat lağvedilmiştir. Çakallıktaki Serçeşmeoğlu ailesinin en az iki asırlık bir mazisi olmak lazımdır.

Serik Eminceler çok eski köylerdendir. Kökez, Karabuynuz, Cumalı, Taşlık, arazisi toptan Eminceler de tapuya kayıtlıdır.

Bundan 70-80 yıl evvele kadar Serçeşmeoğulları elinde Aksu, Köprüçayı, Deniz ve ,Alanya yolu hudutlarını havi tasarruf vesikası olduğu hikaye edilirAlanya yolu Kundu'dan (İstavroz) ye geçerek Çakallık, Kumköy, Kadriye, Belek, Eminceler, Boğazak köylerini içine alarak Köprü çayından Köprüye kadar gelen yoldur. Kadriye civarında Paşa kemerine Saraçlara kadar kısmı şosenin tamamlanarak işlemeye başladığı 30 yıl evveline (1890) kadar kullanılırdı. Eminceler ve Karabuynuz sırtlarındaki terk edilmiş yol fundalıklar arasında görülürdü. Bu ailenin varisi herhalde aciz bir adamki arazisini muhafazaya muktedir olamamıştır. Çakallık 63 hanede 63 kadın, 75 erkek 138 nüfusludur.

KUMKÖY: Çakallık'ın altında, deniz kenarında kumluk bir sahadadır. Burayı satın alarak yerleşenlerin mazisi çok yakındır.

Bir tarafın Aksu nehrinin denize karıştığı ve çok durgun aktığı yer olması bir tarafının Kodıcak deresinin Haznabalı ve Haznaları teşkil ettikten sonra Beşgöz adile Durgun ve bataklık bir dere halinde Kumköyden geçmesi hasebile sıtmalıdır.

Ancak Aksu nehrinden Acısuyun denize kıvrıldığı yere kadar Belek köyü vesilesile bir nebze bahsedildiği veçhile bu sahil 20 kilometre boyunca kumluk ve eksibelerdir. Bu eksibelerde çam ağaçları, çam fıstık ağaçları, yabancı harnup ve zeytin gibi aşılarmaya muhtaç meyvalı ağaçlarla ve fundalıklarla kaplı çok latif orman halindedir. Çam fıstığının kıymetli bir matah ve lezzetli bir gıda oluşu bu ormanların felaketine neden olmaktadır. Fıstık kozalakları ateşte açılarak fıstıkları alınabildiğinden fıstık yemek üzere ateş yakanların ihmalinden ve fundalıkların keçi için çok iyi bir yayılım yeri olması hesabı ile taze filiz çıksın diye çobanların kasten ateşlemesinden sık sık yangınlar çıkmakta ve bu güzel ormanlar harap olmaktadır. Kumköy, Çakallık, Kadriye, Belek köyleri mıntikasında olan bu sahil fıstık çamlığının muhafazası için ormanın köylere mal edilmesi lazım geldiğine kaniim. Çünkü, köylü tapulu mülkumdür, Babalarımız Serçeşmeoğullarından şu kadar altın liraya aldı. Bizim üç liralık, Alinin beş liralık, Velinin on liralık hissemiz var diyor mülkü gözüyle bakıyor. Orman İdaresi ise Devlet ormanıdır diye vakit vakit müdahale ile köylünün ufak tefek tasarruflarını suç sayarak mahkemeye veriyor. Mahkemede bazan anlatmak mümkün oluyor, bazen olmuyor. Köylü kendisinin sayılmayan ormandan ilk fırsatta azami menfaatini temine çalışıyor ve bilhassa korumak aklına bile gelmiyor. Ama orman köylüye mal edilir ve bütünlüğüne muhafaza için müşterek intifa usulü konur ve ormana karşı tahrip ve suiistimal için Devlet ormanlarına karşı yapılan suç gibi müeyyide konursa, ormanın köylü tarafından sahipleneceği, korunacağı, aşılarmayı imar edileceği muhakkaktır. Hükümet bir veli sıfat ile halkı bu yolda teşvik ederek bir nesil içinde mükemmel yetiştirilir.

Kumköyde bir ilk mektep vardır. 60 hanede 109 kadın, 75 erkek 184 nüfusludur.

BOZTEPE:Eski ismi İstavruz idi.1336 (1920) yılında umumi meclis karar ile Boztepe adı verilmiştir. İstavruz denilmesi köyün bulunduğu tepenin haçvari oluşundandır.

Bu köy eskiden çiftlik idi. Arazisi yazlık, kışlık her türlü hasıllata müsait, bitek, bir yer olduğundan yakın tarihlerde birçok el değiştirdi. En son sahibi Bitli Hacı Konstanti Ağa adında zengin bir Rumdu. Bu Rum satın aldığından ötedenberi köyde Yarıcı ortak çalışan çoğu Manavgat köylerinden gelmiş çiftçiler, satın almak hakkının kendilerinde olduğunu iddia ile harekete geçtiklerinden az bir parçası köylülere müşterek mal olarak verildi. Bundan sonra köy daha çabuk gelişerek nüfusu çoğaldı, halkı tok rençper hatta zengin oldu.

Bir zamanlar (1906-1908 arası) buraya iki genç İngiliz gelerek Rumlara ait araziden bir kısmını kiraladı. Birkaç yıl hasıllat ekerler kaldırırlar, satmazlar, hayvanlara yedirirler. Kimse ile görüşmezler. Antalya'da İngiltere Hükümetinin bir Viskonsolosu Güstav Kön vardır. Şimdiki il özel idaresi binası onun mülkü ve evidir. Yıllarca kalmıştır. Adeta yerleşmiştir. Çiftçi İngilizlerin şehir ziyaretlerinde yalnız konsolosla temas ederlerdi. Daha evel yine bir Rum çiftliği

olan Uncualı'de zirai tecrübeler nevinden iş gören bu iki İngilizin sırrını çözmek mümkün olamıyordu. 1908 ilkbaharında bir gün Konya Reji Nazırı (Tekel Başmüdürü demek) ve Konya Jandarma Kumandanı, Abdülhamidin Seccadeci Başısı İsmet Beyin oğlu ve meşhur Fehim Paşanın kardeşi Antalya'ya geldiler. Meğer Abdülhamide bir jurnal (ihbar yazısı) verilmiş, denilmiş ki Antalya'da İstavruz çiftliğinde iki İngiliz senelerdir kimsenin esrarına vakıf olamadığı bir faaliyet içindedirler. Güya çiftçilik yaparlar, fakat karları yok, bunların gayesi Hindistanı zaptettikleri gibi buraları da kolonileştirmektir. Antalya Mutasarrıfı Hüsnü Bey bunları himaye ediyor.

Çünkü İngiltere Viskonsolosu Kön aynı zamanda Antalya Reji Müdürüdür. Mutasarrıf güya tütün kaçakçılığını önlemiş de ikramiye imiş diye kendine 400 altın vermiştir. Bu paranın aldanmışı olarak Mutasarrıf G. Könünün emrindedir. Memleketimiz gidiyor diye ihbar ve şikayet edilmiş bunu tahkike gelmişlermiş. Birçok misafir kalıp gittiler, çok geçmeden Meşrutiyet ilan olundu, İngilizler de bırakıp gittiler.

Boztepe (İstavruz) köynün Karahisarı, Teke (Serik) kazasına bağlı olduğu bazı eski kayıtlarda görülürse de bazı eski kayıtlarda müstakil köy olarak görülüyor. jurnal sicillerinde Devlet vergilerinin kazalara köylere tevzii sırasında bazan Serik kazasından ayrı olarak Karyei İstavruz veya Nahiyeyi İstavruz diye ayrıca vergi yazıldığını gördüm. Bu Serik kazasının Kocayatak köyünde sona ermesinden olabilir.

Boztepe köyünde eski kubbeli bir cami ve ilk mektep ve 4 tanede bakkal vesair karışık mal satan dükkan vardır. 70 hanede 166 kadın 169 erkek 335 nüfusludur.

KOCAYATAK: Hakikaten çok geniş bir sahayı kaplar, müteaddit(birçok) mahallesi vardır. Aşağı Kocayatak, Göncüönü (Yukarı Kocayatak), Azaplar, Karakaş çiftliği, Yaylalılar, Bababeleni mahalleleridir. Bu köyün eski ismi Murtanada aşağı tayfa (Taife) dir. Eskiden Murtana aşairi adile anılır ve aşiret reisi tarafından idare edilirmiş. Aksunun batısı Antalya merkez köylerinden sayılan Murtana Gürlü, Murtana Mağcun bu aşağı tayfa ile bir (Murtana aşiri) idi. Eski Serik kazası teşkilatından hariç idi. 93 hanede 230 kadın, 202 erkek, 432 nüfusu vardır.

Bababeleni ve Kayaburnu bahsinde adı geçen Keller (yahut Celiller) ve çiftlik mahallelerinde ötedenberi kışın çadır veya saz damlarda oturup yazın yaylaya göçen eski yörük aşiretinden mühim bir topluluk bu havalide yerleşmekte ve köy haline getirmek üzeredirler.

Kocayatak köyünün vasi sahasının Göncüönü, kısmen Karakaş, Azaplar, killi, kara toprak ise de pek çok yeri kumlu, çakıllı, kırmızı topraktır. Bu toprak bilhassa ilk baharı müsait giden yıllarda buğday ve arpa gibi kışlık ziraate elverişlidir.

AŞİRETLER

Antalya'nın yerli Türk halkı hemen hepsinin aşiret hayatından köylüleşmiş olduğu görülür. Bunlardan yazın Korkuteli kazasına çıkan kışın Antalya etrafına gelenler, konup göçmeğe devam etmekle beraber yaylada, sahilde arazi edinerek çiçileşmiş olduklarından zamanla köylüleşmişlerdir. Bunlara misal Cıvgalar, Karabayır, Yalınlılar, Karaman ,Göçer, Duraliler vesairedir.

1914 Liva (Kaza) teşkilatını yeniden yaparken bu saydığım köyleri Korkuteliden mi yoksa Antalya Merkez kazasından mı saymak lazım geleceği teşkilat projelerini hazırlayanları hayli düşündürmüştü. Ve nitekim bunların hepsini merkeze bağlama Korkuteli' yi kazalıktan çıkaracak derecede nüfus azlığına sebep olacağı düşüncesi ile Yalınlılar gibi bazı köyler Korkuteli'ne verilmişti.

Antalya'nın bugün hala bile tam Yörüklükten kurtulmuş olmayan böyle köyleri vardır. Bunlardan başka hiçbir tarafta evi, yurdu, bir karış toprağı olmayan sırf çadır içinde nerede taze ot var ve endişesiz yurt bulursa orada konaklayan Yörüklerde vardır.

Bunların mühim kısmı kışı Serik ilçesinde geçirdikleri için Serik nahiyesine bağlı sayılmışlardır. Bunlar da şunlardır:

KARAHACILI AŞİRETİ: Himmetli, Sarı abalı (Sarıhabalı), Hacıhamzalı, Kaldırcılar, Ali Kahya, Solaklı beş mahalle sayılır. Himmetli, Hacıhamzalı mahalleleri ile Sariabalıların bir kısmı Balkız köyü muhitinde, Karagöl civarında otururlar, kışın oturacak evler yapmışlardır. Sariabalıların bir kısmı Köprüçayının karşı sahilinde arazi alarak oraya kilimli diye bir köy kurmuşlardır. Solaklı mahallesi ise yaylaları olan Beyşehirinin Dumanlı dağında Yeniköy diye bir köy kurmuş ve oraya yerleşmişlerdir. 14 hane kadarı Serik' e kaydolmuşlardır. Ali Kahya ve Kaldırcılar mahalleleri, Üründü, Deniztepesi ve Balkız ve Ayanoz, Kızıllar ve Kuşlar köyleri muhitinde dağınık ve küçük köyler halinde yerleşmişlerdir. Ancak ekserisi hayvanları için yaylaya giderler.

Nüfusları şudur:

HİMMETLİ: 46 hanede 116 kadın, 100 erkek 226 Nf.

SARIABALI:139 hanede 287 kadın, 169 erkek, 456 Nf. (Erkek 269 olması muhtemel)

HACIHAMZALI: 123 hanede 291 kadın, 277 erkek, 568 Nf.

ALİ KAHYA: 41 hanede 90 kadın, 91 erkek, 181 Nf.

KALDIRICILAR: 54 hanede 111 kadın, 130 erkek, 241 Nf.

SOLAKLI: 14 hanede 14 kadın, 28 erkek, 43 Nf.

HONAMLİ AŞİRETİ: Honamlı'dan medrese tahsili görmüş bir zattan aşiretlerinin isminin Hunanlı olduğunu duydum. Gerçi Asyanın ortasından Hunnam adlı bir ülke vardır. Ve yine Çinliler koyun kelimesini kendi lisan bünyelerine göre Hun yapmışlar ve koyunlu adı verilen Türklere de Hun demişler. Hun ve Hunnam'ın menşei böylece Orta Asya' ya çıkabilir.

Hunamlılar tekerlek değil de çatal kafalı, vücutlu orta ve ortadan uzunca boylu, bu havalı köylülerine ve Saçı karalıdan başka diğer aşiretlere benzemeyen bir bedeni teşekkülata malik insanlardır. Bunlarda muhtelif mahallelere ayrılırlar. Mahalleleri şunlardır:

ÖTGÜNLÜ: Ötkün bir nevi Çandır ki deve ve koyun hangi hayvana takılırsa en küçük hareketlerde sürekli bir uğultu yapar. Bu mahallenin bir kısmı Manavgat'ın Taşağıl nahiyesinin Kaymaz köyü ile Çakış arasında aldıkları arazide yerleşmektedirler. Bir kısmı kah kaymazda, kah Antalya'nın Mandırla köyü Dıştaşlar mevkiinde bir kısmı da Kırıbişler adile Karaöz de kışlarlar. Kırıbişler, tamamı ile yörük hayatı yaşarlar, diğerleri oldukları yerde arazi edinerek yerleşmektedirler. Bunların bir kısmı Akşehir civarındayaylasını satın alarak oraya köy kurmuş, konup göçmekten vazgeçmiştir.

Ötgünlü mahallesi, 80 hanede 264 kadın, 139 erkek, 403 nüfustur. Kadın ile erkek nüfusunu anormal farkı şimdi bu satırların daktilo edildiği sırada 35 yıl evvel alınmış notun düzeltilmesi mümkün olmayan bir hata olması mümkün olmakla beraber aşiretlerin askerlik ve vergi mükellefiyeti pek sevmemeleri dolayısı ile ölenleri düşüp te doğanları yazdırmamış olmasından ileri gelmiş olabilir.

RECEPLİ: Bu mahallenin kısmen Antalya'nın Kepez başından yukarı sahada kısmın Manavgatın Taşağıl, Güvercinlik ve Arapbeleni mevkiinde kışlarlar. Güvercinlikte arazi edinen ve yerleşmeye başlayanları vardır. 50 hanede 125 kadın, 144 erkek, 269 Nf.dur.

TELLİLER: Receptilerle beraberdirler, 79 hanede 161 kadın, 156 erkek, 317 Nf.dur.

HACİELLİLER: Serik, Antalya, Manavgat havalisine yayılmışlardır. 61 hanede 135 kadın, 112 erkek, 247 Nf.dur.

ADIGÜZEL: Bu mahalleye Karasavuldan mahallesi de denir. Manavgat'ın Hocalar ve Çardak ve Niğit topraklarında kışlarlar.

KARAEVLİLER: Döşemealtı havalisinde kışlarlar, 24 hanede 41 kadın, 49 erkek, 90 Nf. Vardır.

Karaevliler sayılı Türk boylarından olduğu malumdur. Honamlı aşiretinin bir mahallesinin ismi sayılı bir Türk boyu oluşu bu aşiretin Orta Asya'ya nisbeti ihtimalini kuvvetlendirir.

SAÇIKARALI: Bu aşirete Haytalar da denilir, onlar kendilerine Hayta denilmesinden hoşlanmazlar. Aşiretler içinde suç işlemekte en ileri gidenler bunlardır. Yazın Şarki Karağaç taraflarına göçerler, mühim bir kısmı 1320 (1904) nüfus yazımında Şarkikarağaç kazasına yazılmışlardır. Birinci Dünya harbi içinde içlerinde eşkiyalık, hırsızlık yapanlar çoğalmış idi.

Serik'in Kocayatak, Solak, Murtana, Gebiz'in Cenubundan Şimalde İsparta toprağı Pamukovasına kadar uzun bir sahada kışlarlar. Bu dağınık halleri hükümet takiplerinde zorluğu mucip olmasından da cüret almışlardı. Mahalleleri şunlardır:

GEDİKLİ: 12 hanede 41 kadın, 57 erkek, 08 Nf.dur. Burmahancı da yerleşmişlerdir.

HACIALİLER: 117 hanede 272 kadın, 277 erkek, 549 Nf.dur.

HACINASUHLU:50 Hanede 109 kadın, 121 erkek, 230 Nf. dur. . (Yalnız Hayta da denir.)

KÜÇÜKLÜ: 15 hanede 35 kadın, 37 erkek, 72 Nf.dur.

KARABACAKLI: 7 hanede 19 kadın, 17 erkek, 36 Nf. dur.

HACISÜLEYMANLI: 17 hanede 33 kadın, 34 erkek, 67 Nf. dur.

Bu yörükler mahalle ayrılışında hep bir arada olduklarından böyle yazılmışlardır belki. Fakat bugün karışık halde konar göçerler. Ve mahalle taksimine bakmadan (Saçıklarality) demekle yetinirler.

KARAKOYUNLU AŞİRETİ: Mahallelere ayrılmış değildir. Kışlak ve yaylaklarında otlaklarına göre topluluklar halinde iseler de bir muhtarın idaresinde daima bir topluluk halinde yaşarlar. Birinci Dünya harbinde asker kaçaklığına fazlaca rağbet etmişler ise de umumiyetle temiz ahlaklı adamlardır.

Daima kara koyun sürüleri vardır. Siyah yün, yürük ve köylülerimizin Menevrak şalvarı ve öncek gibi giyim eşyalarına, kilim ve keçe dokumalarına lüzumlu olduğu için iç alış verişte daha kıymetlidir. (Ticarette mevki yoktur.) Yalnız siyah yün üretim bakımından çok yararlı bulmuş olmaları akla gelmektedir. Aşiret ismini de kara koyunlarından almıştır. Menşelerinin 3-4 batın evvel Alanya ve Anamur taraflarındaki Bahşışli ve Keşşafli aşiretlerinden bu havaliye gelmiş olanlardan birleşmiş olduğu söylenir. Karaboynuz, Cumalı, Gebizin Sulu Tekke taraflarında kışlarlar. Manavgatın Sorkun ve Çayır yaylasına giderler.

Karakoyunlular 90 hanede 263 kadın, 116 (?) erkek 379 Nf.dur.

ESKİYÖRÜK AŞİRETİ: Basırlı, Çankara, Seyit Ahmetli diye üç mahalle itibar olunur. Çankara ve Seyit Ahmetli mahalleleri Boğazak ve Çakallık köylerine yerleştikleri için artık adlarından başka bir şey kalmamıştır.

BASIRLI: 231 hanede 523 kadın, 391 erkek, 914 nüfusu kayıtlıdır. En kalabalık aşiret sayılır. Sulu Tekke, Yanköy, Kocayatak, Cumalı, Eminceler, Taşlık, Burmahancı köyleri muhitinde arazi sahibi ve yer yer evler yaparak yerleşmiş haldedirler. Sığır ve keçi ve koyun gibi hayvanları için yaylaya göçerler, ancak içlerinde hayvan mahsulleri ile geçinenlerden ziyade ziraatle geçinenler daha çoktur. Yörüklükten çıkararak köylü sayılmaları için çok zaman geçmiyecektir.

ÇAKAL AŞİRETİ: 34 Hanede 114 kadın, 120 erkek, 334 nüfustur. Büyük bir kısmı Gebiz havalisinde bir miktarı da İlçesinin Ayanoz, Kuşlar taraflarında yerleşmiş haldedirler.

Bu suretle 23 oba yörük 1306 hanede 3351 kadın, 3612 erkek, 7645 nüfusla beraber İlçesinin yekûn nüfusu 12843 itibar edilmekte idi.

MAARİF (EĞİTİM VE ÖĞRETİM)

Nahiye de sekiz köyde mektep vardır. Kökez'de bir baş öğretim, birde ikinci muallim (öğretmen) olan bir erkek çocuk mektebi vardır. Mektep binası üç dersaneli ve kargirdir. Kökez' de bir hoca hanımlı bir kız mektebi vardır. Bu mektep 317 (1901) yılında yapılmış ahşap bir binadır. Hususi muhasebenin ve halkın yardımı ile üç dersaneli olarak tamir edilmiştir.

Çandır köyünde bir dersaneyi bir de muallim odasını havi geniş ve üst katlı bir hocalı mektep vardır.

Yanköyde mektep te bu vaziyettedir. Boztepe, Şatırlı, Kocayatak ve Kumköydeki mekteplerde hep birer kat birer hocalı binaları, birer dersane ile birer hoca odası olan müsait binalardır.

Mektep mevcut olan köylerde bir hayli okur yazar vardır. Fakat diğer köylerde okur yazar pek azdır.

Yanköy' de asar altında, Çandır' da ve Balkız' da eskiden birer medrese mevcut iken umumi harp içinde talebesinin askere sevk edilmesinden Medreseler talebesiz kalmış ve bakımsızlıktan harap olmuştur. Her üç medresenin müderrisleri ve Akbaş köyünde diğer bir müderris tedrisattan vazgeçip çiftçilikle uğraşarak hayatlarını temin etmektedirler.

Müderrisler, medreselerde okutulması mutad olan derslerden diploma almış adamlardır. İktidarları arapçanın sarf ve nahifini bilmek ve dini meselelerde yetki sahibi olmaktan ibarettir. Bu medreselerde vakti ile biraz tahsil görmüşse birinci dünya harbinden dönebilmiş ve köylerde imamlık, hatiplik yapabilen mollalarda vardır. İstanbul ve Konya gibi medrese tahsili itibarile ilim merkezi diye şöhret alan yerlerde bile son asırda çok verimsiz hale gelmiş olduğunu kıyas edersek bu köy medreselerinin hocaları ve talebesi hakkında bilgileri noktasından uzun izahata hacet kalmaz.

Bütün nahiye muhitinde başka yollarla tahsil görerek aydın denilebilecek yalnız 4 kişi tanıdım. Karahacılı aşiretinden Doktor Sabri Şallıoğlu, Karıncalıdan Cillicopolu I. Dünya Harbinde ihtiyat zabiti olan Mustafa ve Konyada medrese tahsili görerek İhtiyat zabiti olan Ayanozlu Topuzoğlu İbrahim. İlk mektep tahsili üstünde bu üç zat birde Karakoyunlu aşiretinden İhtiyat zabiti Subaşı Mehmet. O kadar.

EKONOMİK DURUM

Serik deyince ekonomik alanda ilk akla gelen ziraattir. Çünkü arazi Toros dağlarını eteklerinde tepe ve tepecikler arsında yer yer çukurlardan meydana gelir. Tepe ve tepecikler, çakılı, kumlu, demirli kırmızı topraktır. Bu toprak ilk baharı yağmurlu giden senelerde buğday, arpa, yulaf gibi kış hasılatı bereketli, ve taneler dolgun, ve temiz, hele delice (Erez) denilen zehirli taneler az olur. Yazlık karpuz, kavun susam ziraatına de müsaittir. Çünkü su tabakası

toprak yüzüne yakındır. Tepe ve tepecikler arasındaki çukurlara gelince : Asıl Serik'in çiftliğinin yüzünü ağartan bu topraklardır. Kara killi, kumlu topraktır. Bataklık, veya bataklık vasfında Dağlardan derelerin getirdiği ümüslü topraklar, fundalıkların köklenmesinden meydana gelmiş kuvvetli arazi çok verimli topraklardır. Buğday ve emsali kışlık hasılatı kış ayları içinde yağmur az yağar ise çok müsaittir. Yağmurlu kışlarda tohumun çürümesi, taze köklerin sararması ve bilhassa yabancı otların Delicenin hasılatı bastırıp boğması yüzünden iyi hasılat alınamaz. Serik sahilleri için zirai şartların müsait olmaması daha sık tekrar eder. Ama buna karşılık Daban adı verilen bir nevi arazide yazlık hasılat çok iyi olur. Yazlık hasılat mısır, susam, bürülce, pamuk, kavun, karpuz gibi Bostan v.s. dir.

Tütün ziraatı: Nahiyyede tütün ekimi Tisalya muhacir köylerinin kurulmasından sonra başlamıştır. (1884) muhacirler Tisalyadan Yunan sarısı denilen bir nevi tütün tohumu getirmiş ve bunun ekimi yayılmıştır

Bu tütün kıyımında gayet açık sarı bir renkte olduğundan kaçak sarfiyatına elverişlidir. İçimi sert ve kokusu ağırdır. Onun için ihracata elverişli bulunmamış 1923 yılına kadar buraya tütün alıcısı tüccar gelmesi mümkün olmamıştır.

Tütün reji idaresi piyasada elverişli olmayan ve sırf kaçak sarfiyatı için ekilen bu ziraatı men için çok gayret sarf etmiş. Ziraat ruhsatı vermek için ağır şartlar koşmuş ise de önleyememiştir.

İdare ilkbaharda tütün ekim sahalarını yazmak, kalkacak mahsulü tahmin ettirip bu miktarın tüccara veya reji idaresine satılmasını temin eylemek için tahrir heyetleri gönderir. Bu heyete tahminin en az tesbit edilmesi için çiftçi uğraşır fedakarlık yapar. Tahrirde bir dönüme 200 kilo yazılmış ise çiftçi buradan 400 kilo ürün elde etmeye gayret eder. Kış önlerine kadar kökleri yerinde bırakır, tohumlukları kırar. Yeni yapraklar açtırır İstihalden sonra da tütünün makbul olan ikinci üçüncü el mahsullerini kaçağa sarf eder. Dip ve burun, ve kırıldölü denen sonradan olma yaprakları reji dairesine teslim eder. Teslim sırasında, tavlara okka çektirir. Ve öyle iken ekseriya tahmin edilen miktarı da eksik teslim eder. Köylü reji idaresine yapılan bu teslimi (Öşür) diye bir nevi vergi sayar, bir daha da arkasını aramaz. Reji idaresi piyasada hiçbir kıymeti olmayan bu süprütüleri ekseriya yakar, veya enfiyelik yapar.

Tütün ekimi Yenişehir muhacirlerinin icadı ve bu gün de maişetlerinin başlıca medarıdır. Hemen bütün köylü evlerinin önündeki hayvanlarının gübreleri kuvvetlendirilmiş olan harım içi havlılarına tütün ekerler. Girit muhaciri köylüler de hepsi eker. Eski yerli köylere de tütün ziraatı yayılmış ise de bunlar miktarca az sayıdadır. Ve muhacir köylerinden uzakta olan köylerde de hiç yoktur.

Fide yetiştirmek, tarlaya çıkarmak, vakit vakit çapalamak, yaprak kırmak, yastıklayıp sarartmak, ipe dizmek, kurutmak, sandıklamak, senenin birçok ayını işgal eden iş olduğu için bir çiftçi ailesi iki dönümden fazla ekemez. İşlerin çoğunu kadınlar yapar.

Kaçağa kıyılmamış yaprak halinde sarf edildiği olursa da en çok kıyılmış paketlenmiş olarak satılır. Yaprak damarları alınarak veya yapraklar bıçağın altına yan konup damarlar bıçağa uzunlamasına kestirilmek sureti ile damarsız uzun ve ince elyafli kıyımlar, yapılarak rağbet arttırılır. Kaçak yol üstü olmak itibari ile Serik, Akseki, Beyşehir ve o havali iç Anadoluya gider.

1923 yılında İzmir'e muhtelif ecnebi memleketlerinden alıcılar gelerek harp yılları dolayısı ile 1914-1923 arasında Avrupa, Amerika piyasalarının boş kalan tütün ihtiyacını temin için piyasaya hücum ettikleri sırada Antalya'ya da birkaç kumpanya alıcısı ekipler göndermiş ve bunlar Serik'e gelerek mevcut tütünleri mübaaya etmişlerdir. Hareketli bir alım mücadelesi olmuş ve Serik her yıl kaçakçılıktan on bin lira alıyorsa, tüccar 40-50 bin lira para bırakmıştır. Ancak bu hareket yalnız o seneye münhasır kalmış, götürülen tütünleri İzmir piyasası tutmadığı için bir daha tüccar gelmemiştir.

Hububat ziraatı-Serik'in bu kadar mümbit ve iklim ve hava şartlarının bu derece müsait olmasına rağmen ziraati istigdat ve imkanları nisbetinde ilerlemiş değildir. Çünkü:

a-Ziraat hala öküz ve karasabanla yapılır. Bir çift öküzle yapılabilecek en çok ziraat 40 dönümü geçemez.

b-1914 den beri daha evvel ve daha sonra da harpler çalışan kolları çok azaltmıştır. Üstelik sahilin sıhhi şartları da insan yaşatmaz.

c-Hayvanların çobanlar önünde güdülmeyerek başıboş bırakılması ekim sahalarının dört tarafının harım içine alınması mecburi kılan, bu ise bir çiftçinin 40 dönümden fazla bir sahanın hakkından gelebilmesine vakit ve imkan bırakmaz.

d-Sahanın yüzde yetmişini fundalıklarla kaplı olması dağların ve ormanların yakınlığı itibariyle muzır hayvanlar çoğalmış, bilhassa yabancı domuzların tahribatı çok mühim bir hal almıştır. Çiftçi tarlasında sabahlara kadar teneye çalarak hasılatını beklemeye mecburdur.

e-Gübre kullanmak adet olmamış ve gübrenin lüzumundan çiftçi tamamen habersiz bulunmuştur.

f-Faydalı ziraatın nevi hakkında görenek yoktur. Mesela pamuk ziraatı bu havali için biçilmiş kaftan iken ekilmemektedir. Kavun karpuz tarlasının bir köşesine kendi ihtiyacını temin edecek kadar eken ancak bulunur.

Ayanozlu Mehmet Ağa çocukluğunda pamuk ziraatına babasının çok ehemmiyet verdiğini, çok pamuk kaldırdığını hatırladığını söyler.

Pamuk ziraatı niçin terk edilmiştir ? Bir türlü çözemediğim mevzu'dur. Ancak Gümrük himayesinden mahrum olan devirde Avrupa emtiasına rekabet edemeyen dokumacılığımızın sönmesiyle pamuğun rağbetten düştüğüne ihtimal veriyorum.

NOT: Bu satırları daktilo ederken 1949 dan beri gelişen pamuk ziraatı pamukçuluğun niçin terk edildiğini açıklamaktadır. Buna sebep: Pembe kurt denilen haşeredir. Antalya'da pamuk ziraatı başlar başlamaz, pembe kurdun tahribatı çiftçiyi mağdur etmiştir. Yapılan tetkikat bu haşerenin buraya hariçten gelme olmayıp eskiden mevcut ve Gülhatmi ve bamyaya gibi nebatlarda yaşamakta olduğunu ispat etmiştir. Pembe kurt tahribatı o kadar mühimdir ki müteşebbis amele masrafını bile alamıyordu.(O zaman bu günkü gibi mücadele imkanı da bilinmediğinden pamukçuluğun terk edilmiş olduğu anlaşılıyor.)

İlçesinin zirai sahasında mühim mevkii olan biri de susamdır. İç ve dış piyasalarda Antalya susamları kalitesi en yüksek susam sayılmaktadır ki Antalya istihsaatının belki üçte biri Serik muhitinde yetişir.

Alacami, Kuşlar, Pınarcık gibi dağ eteği köylerde dedelik aşılınmış zeytin ağaçları vardır. İptidai usullerle yağ da istihsal olunur. Ancak kendi köylerinin ihtiyacını karşılayacak kadar bile değildir.

HAYVANCILIK

Nahiyede hayvancılığın mühim mevkii vardır. At cinsi hayvanlar, her köyde çiftçinin binek olarak hayvanı vardır. Yavrularından da satarak istifade için birkaç kısırağı olan çiftçi, müteaddit hayvanı havi öğreği olan ağalar vardır. Hayvanlar yaz ve kış başıboş olarak fundalıklarda gezerler, ancak binek ve çift hayvanı olarak elde beslenenleri olur.

Öğreklerde (At cinsi hayvan sürüsü) ekseri hayvan ehlidir, tutulmuş, binilmiş, kullanılmış salınmıştır. Bu salınma çiftleşme ve alanda masrafsız beslenme imkanı verir. Ancak hiç ehlileştirilmemiş vahşi öğrekte vardır. Asar altında bir öğrek böyledir. Deli öğrek derler. Vahşi de olsa hayvanların icabında tutulup ehlileştirilmesi hususunda ehil insanlar vardır. Amerikan kovboyları gibi at üstünde elinde okluk ile sürüye dalarak tutacağı hayvanı ilmek atıp yere yıkarak hemen üstüne üşüşüp kısıvrak bağlayarak birkaç günde vahşi hayvanı ehlileştirirler. Taylar en çok üç yaşında yakalanırlar

Arazinin % 70 nin fundalık olduğunu yazmıştık, bu hal başıboş öğrek ve sığır sürülerinin serbestçe yaz kış yayılıp gıdalarını almalarını mümkün kılar. Fakat bundan köylü çok zarar görmektir. Çünkü kışın yağmur, yağ altında kalan hayvanlar çok zayıflamakta ve telef olmaktadır. Hava tesirleri kafi gıda alamamaktan zayıf düşen hayvanlar bazan yattıkları yerden kalkamaz hale gelirler. Çifte çubuğa giden bunları görür sahibine haber verir, birkaç kişile giderler, hayvanı kaldırır ve eve getirdikleri de olur, bunlardan at cinsi olanlar ekseriya telef olur, sığır cinsi olanlar elde beslenerek kurtulur. Ama ilkbahar gelip havalar ısındığı zaman bu başıboş sürüler canlanır, şişmanlanır, neşelenir, sesleri kırları doldurur. Kulunlar, taylar sürünün beyi atlar yanlarından geçene cilve yapmağa başlarlar.

Her yıl Konya tarafından gelen (Kısarak toplayıcıları) tarafından satın alınarak kafiye kafiye İç Anadoluya sevk edilir.

Sığır sürüleri de böyledir. Ancak onların faydası kasaplık hayvan satmak süt, yağ, peynir istihsal ve ticarettir. Dağ köylüleri yağlarını Kökez ve Köprü pazarlarında ve Antalyada satarlar. Kasaplık hayvanlar ise tüccarlar adına bacak parası (Her hayvan için muayyen bir miktar para) toplayıcılar tarafından satın alınır. Nahiyeye köylere hepside sığır hayvanı itibarile varlıklıdır. Ancak 1922 yılında vebayi bakari hastalığı yayılmış çok zarar yapmıştır. Bence başlıca zarar zamane Baytar Müdürünün icraatından olmuştur. Çünkü mumailiyh bir köye gelerek sığırlarını bir yere toplattırmakta ve güya aş yapıyorum diye hasta bir hayvanı kesip safrasını alarak hasta olmaları hayvanlara zerketmekte ve ertesi günü aşladığı hayvanları muayene ederek ateşli bulduklarını öldürüp gömmekte idi, bu garip icraatin zararı çok vahim olmuştur. Sonra gelen baytarlar hayvanları, hasta ve sağları tecrit etmek suretile hastalığı az zararla önlemişlerdir.

Aşiretlerin geçim vasıtaları yalnız hayvanları ve bunların mahsulleridir. Keçi, koyun sürüleri, sığır cinsi hayvanlar başlıca servetleridir. Birçok yürükler çiftçiye nazaran daha hali vakti yerinde insanlar olduğuna göre bugün için hayvancılık çiftçilikten daha karlı gibi görülüyor.

Bu gün 20- 30 devesi, 500 kadar koyun ve keçisi, sığır, sığa, at, kısarak hayvanları olan zengin yürükler epeyi bir yekün teşkil eder. Son yıllarda tarla kıymetinin düşük olması göz önüne alınırsa böyle bir yürüğün servetine denk servet sahibi bir çiftçi aşağı nahiyeye muhitinde zor bulunur.

İlkbaharda Antalya tüccarlarından veyahut başka yerden gelen mal toplayıcıları yörüklerden çebiç (iki yaşına girmiş keçi) öveç (üç yaşına girmiş) ve toklu (iki yaşında erkek koyun) koç toplarlar, ilkbaharın sahilde mutedil geçinciye kadar buralarda güderek beslerler ve sahilin bahar havası geçince yaylaya sürerek İstanbul v.s. müstehlik pazarlara sevkederler.

Fiyatı beğenmeyip satmayan Yörükler yaylada satarlar. Ancak Ağnam resmi (sayım vergisi) ödemek gibi zaruretlar itibarile sahilde iken satış daha çok varittir. Kasaplık maldan başka sahilde süt satışı da teamüldendir. Antalya'da doğum erken olduğu için ilkbaharda taze peynir de turfanda yetişir, İstanbul gibi büyük müstehlik pazarlarda bir yıl evvelki mahsul tükenmek üzeredir. Piyasaya taze kaşkaval yetiştirmek için müteşebbisler faaliyete geçerler. Yörük sürülerinin kesif olduğu yerlerde kazan kurarlar, Yörüklerle umumi bir pazarlık yaparlar. Ondan sonra kazan yerlerine sütler taşınır. Peynirciler: bir taraftan beyaz peyniri tenekelere bir taraftan kaşkaval imal ederler. Bunalar hemen İstanbula sevk olunur.

Yörüklerin hayvan mahsullerinden biri de yapağıdır. Bu da ilkbaharda yürüğün imdadına yetişen ve hele Ağnam (sayım) resmini ödemeye yarayan bir matahtır. Bunun toplayıcı tacirleri de mevsiminde fiyat açarak adamlar ile yapağı toplarlar.

Keçi kılı, her nevi küçük ve büyük baş hayvan derileri (yolcu) umumi adile anılan bir hayvan sırtında deri, kıl, balmumu, tavuk, yumurta toplamaya veya getirdikleri mallarla mübadeleyi sanat yapan seyyar esnaf tarafından toplanarak piyasalara arz olunur.

Yörüklerin bir gelir vasıtası da develerdir. Deve; az şeyle doyar, çok yük kaldırır, itaatli, mütevekkil, mütehammil bir mahluktur. Deveciler gerek nahije muhiti mahsullerini, gerek bilhassa Elmalı ve Korkuteli ovalarının hububatını Antalya' ya taşıyarak nakliyeden de para kazanırlar. Develerle Konya' ya kadar susam nakli gibi uzun nakliyat yapılır. Develer aynı zamanda Yörüklerin yayla, sahil göçleri için en emin nakil vasıtalarıdır. Esasen devesi olmayan bir yörük göçmez, bulunduğu yerde yerleşmek zorunda kalır.

(Gülük) vasıta, nakliye yerine kullanılan bir kelime olduğundan mesela sen yaylaya göçmedin mi ? diye sorulan adam vasıtası olmadığından göçmemişse (Gülüğüm yok göçemedim) der.

Halk arasında çalışma ve hizmetlerin ifa şekli – çiftçiler tarlayı süren, aktaran, tohum atan çiftçi erkektir. Kadının bu hizmetlerdeki rolü ufak tefek yardımdır. Harımı da erkek yapar kadının yardımı olur. Orak, hasılatı biçmek sırf kadınların işidir. Eğer çalgıcı denilen biçicilere verilmek zaruri değilse kadınlar birer sap çekmek, harman döğmek, saman çekmek, hasılatı anbara kaldırmak, ailenin bütün efradının müşterek çalışma ve didişmeleri ile olur. Çiftçinin sığır, sığa hayvanlara bakmak, sağmak, yağ peynir yapmak da sırf kadınlara düşen hizmettir. Yörüklerde sürüye bakmak, süt sağmak, yağ peynir yapmak, aba, pamukbezi kilim, çıl, çuval dokumak da kadının hizmetlerindedir. hayvanını geri alacak olan ağa malını teslim ettiği evsafı yani ihtiyarlamamış, zayıflamamış, azalmamış, çoğalmamış olarak geri alır.

Koyun, keçi, sığır herhangi bir hayvandan sürü sahibi olanlar ne elde ne ahırda besleyerek istifade etmesi görenek değildir ve ahır, ağıl gibi tesisleri yoktur, Yaz, kış alanda yayılıp, açıkta yatması lazımdır. Bunun için halka daha kolay ve ucuza gelen yazın yaylaya çıkıp kışın sahile inerek iklim şartları içinde hayvanları açıkta ve otlaklarda bakıp beslemek adet olmuştur. Yörükler bu hayata alışmıştır. Çadır içinde ömrü geçer. Aslı Yörük iken arazi sahibi de olarak köylüleşmiş fakat sağmal malları elinden çıkarmamış olan köylülerde yakın yerlerde yaylalar, meralar edinmişlerdir. Bunlar da bir ayakları köylerinde, bir ayakları da yaylalarında işlerinin icabına göre geçinirler. Amma çiftlik sahibi ağa bakımından, hatta ticaret ve sanat ve memuriyet erbabından da sayılır, mal alıp ev ihtiyaçlarını temin etmek veya satıp kazanmak isteyenler, yayla sahile göçüp konamayacakları için mallarını Yörüklere bazı şartlarla vererek irad haline getirirler. Bunlar için yarleşmiş örf ve teamüller vardır.

Birisi (Ölmez ana) usulüdür. Ölmez ana mesela bir mal sahibi yaylaya göçen köylü veya yürüğe 10 sağılır keçi teslim eder, bu keçiler teslim alanda kaç yıl kalırsa kalsın ne artar ve ne de eksilir ve ne de kocarlar. Bakıcı ölen eksilen mal olursa yerine aynı evsafı başkasını kor. Sonra on keçi için mal sahibine her yıl bir okka (1280 gr.) kazıl (keçi kılından yapılmış ip), iki okka (2560 gr.) peynir, bir kasaplık erkek keçi verir. Peynir yerine beher beher bir okka peynire mukabil yarım okka yağ verilir. Mal sahibi hangisini tercih ederse onu alır.

Ağnam vergisi yarı yarıya ödenir. Bunlardan başka hayvanlardan geri kalan iradı bakıcıya ait olur. Sürü büyük ise büyük rizikoyu göze alabilecek adam zor bulunacağından (kahyaya vermek) usulü vardır.

Sürü sahibi esasen kendisi de hali vakti yerinde olup kendisine bir şey emniyet edilmeye layık olabilecek evsafı olan birisi sürüsünün idaresi için muayyen bir ücretle kahya tayin eder. Kahyalar sürünün yayla sahil idaresinde mal sahibi mevkiindedir. Çobanları bulmak, ücretlerini kararlaştırmak ve vermek onları yedirip içirmek,

hayvanları sağmak, süt, yoğurt, yağ, peynir yapmak, muhafaza etmek, ağaya göndermek, ürünün bütün mahsullerinin hesabını tutup ağaya vermek mesuliyeti kahya' ya aittir

Sayım vergisi, ban creti ve köpek iaşesi gibi bütün masraflar ağaya aittir.

Kahya sürünün miktarına göre pazarlık ederek muayyen bir ücret alır. Ancak pazarlık harici ağa kahya' ya her yıl kendi evi iaşesi için ihtiyaı kadar buğday ve bir miktar para da verir.

Her yıl yaylaya göçme zamanı gelince yeni doğan hayvanlar ağanın damgasiyla hayvanın burnundan damgalanır. Geçen yılın hesapları görülür. Ölen hayvanların burundan damgalı derileri ağaya teslim eder. Yukarda bahsi geçen (lmez ana usulünde mal sahibinin aldığı yağ vesaireye (Kesene) denir, maktu bir miktar demektir. Koyunun kesesini on koyundan bir okka yağ ve bir okka göz yn ve bir kuzudur. Sığırın kesenesi ise bir inek için dört okka yağdır. Örf ve teamül böyle ise de mal sahibi ile keseneyi alan arasında Őartlarda ufak tefek değişiklikler yapılabilir

Serikte < 12> iftlik vardır. Toplu büyük arazi olması ve sahiplerinin Antalya' da oturup ortakla idare edilişi, noktasından da çiftlik denebilir. Amma verese arasında taksim edilerek dağılmış ve ortakla ziraat yapan büyük arazi sahibi çift ağaları başkalarıda vardır bu cümleden, Ayanozda Kerim oğulları, Zayımlarda Zayımoğulları, tpepede Nazif Ağa, andırda Hocasadeler, Balkızda ıklioğlu, anakıda Yağcioğlu, Karıncalıda Hasan Ağa ve Tatoğlu, akallıkta akallıklılar, ve Serçeşme oğlu gibi arazi sahipleri müteaddit ortak kullanan ağalarıdır. O devirde çiftçilik ve çiftlik ağalığı cazip olmaktan çıkmıştı. Çünkü:

1-İşletme sermayesi kıtlığı vardı. Gerek iftlik ağası ve gerek köylü ifti borçlu ve işletmeyi genişletecek krediden mahrumdu. Ziraat Bankasının açtığı krediler kısa vadeli ve ihtiyaı karşılamaktan uzaktı. Onun için Birinci Dünya Harbi içinde işletilmeyerek orman olmuş tarlaları açmak, öküz, at alarak çift adedini artırmak, tohum tedarik etmek çiftlik sahipleri için de köylü ifti içinde mümkün olmuyordu.

Hele ortak yaşayan köylünün hayatı pek feci idi. Ağaya borçlu oldukları için hasılat harman yerinde ağanın veya alacaklının ambarına gidiyor, ifti elinde yabası ile harmandan boş dönüyordu.

Hasılatını ağaya borcuna veren ifti için o kadar endişe yoktu, çünkü çalışacak insan muhtaç olan ağa onu kışın beslemeye mecburdu. Fakat ağası olmayan müstakil ifti, kışın yiyeceğinin bir tüccardan temine mecbur kalırsa hali çok feci oluyordu. Bir misal arzedeiyim. Nahiye merkezinde biraz manifatura, biraz eri malı, biraz bakkaliye bulundurup satan tccarcıklar vardı Bilhassa Rumların getmesinde sonra meydanı boş bulan çabuk zengin olma heveslisi vurguncu ruhlu birinin handaki deposuna gitmiştim. Baktım Akdarı fakat içinde buğday arasında olan muzır ot tohumlarından İrez (Delice) var. Canım akdarı hiç delice olur mu ? dedim. Ha..Ekmeği yumuşak şssn (olsun) diye biraz arpa karıştırmıştım. Arpa Deliceliymiş dedi. Halbuki bu düpedüz, buğday çalkantısı delice idi. Akdarıyı Antalyada Hilal Aliden harman veresiye kilesini 220 kuruşa almıştı. A' şar malı satılmamış bir maldı. Buna arpa ve buğday çalkantısı karıştırdıktan sonra beş liraya harman veresiye a çiftçiye satıyordu. Bu hadiseyi sonuna kadar takip etmişti, aynı tüccar ertesine sene (nihayet 7 ay sonra) harmanda buğdayın kilesini 250 kuruştan olmak üzere matluba tını tahsil etmiştir.

Aynı tüccarın Karabuynuzda bir çiftçinin iki oğlu için yaptığı düğün masrafını çekerek borlandırđıđı çiftçinin iki sene iki çiftle kendi tarlasında, kendi çift hayvan ve aletile bir tohum alarak o tüccara borcunu deyininceye kadar ortaklık yapıp her yıl hasılatının yarısını verdiğine de şahit oldum. Hulasa, parasızlık, kredisizlik, çiftlik ağaları da dahil bütün çiftçileri çok sıkıntıya uğratıyor, çiftçilik gelişemiyordu.

2- Bilgisizlik, görgüsüzlük: Gübre kullanmak kimsenin aklına gelmiyordu. Hayvanların gübresi ev havlusunda senelerce toprak olur gider, tarlaya taşınmazdı. Tütün ekerse lüzumu kadar tütün tarlasına döker, o kadar. Belek köyünde Ali dayının ince kumluk 10 dönüm bir tarlası vardı. Buraya da gübre döker bu kum verimsiz toprağa heryıl buğday eker ve her yıl da evinin ihtiyaının kaldırır, bunu köylüsü görür ve söyler, fakat kimse ders alıp yapmazlardı.

3- iftiliğin rizikoları çoktu;

A – Yabani domuz çoktu, arazinin yüzde yetmişi fundalık halinde idi, ormanlı dağlar yakındı, dünya harbi içinde mcadelesizlikten çoğalmıştı. Domuzlar hasılatı tahrip ediyordu.

B – Muhitte ehli hayvanları sahibinin veya çobanın nezareti olmaksızın başı- boş bırakmak adetti. Bilhassa şubat ayından sonra başı- boş hayvanlar etrafta otlayacak ot kalmadığı için o sırada tam yeşillenmekte olan ekinlere saldırıyorlardı.

C – Domuzdan, ehli hayvandan korunmak için ifti tarlasının etrafına harım yapmak mecburiyetinde idi, bu ise çok zaman kaybettiriyor ve ifti ziraatını genişletemiyordu.

4 – Maliyet yüksek ve buna göre fiyatlar düşüktü. Çok bereketli mahsul olmazsa maliyet ağır oluyordu. Hasıllattan yüzde oniki buçuk aşar alınır. Biçmek, dövmek, harman kaldırmak , ilkel vasıtalarla uzun çalışmalara ve amele yevmiyelerine mal oluyor, masrafa boğuluyordu.

5 – İnsan azlığı: Sahilde nüfus çok azalmıştı. Esasen sıtmalı memleket insan yaşamıyor, çoğalamıyor, halbuki Türk köylüsü yıllardır askere gidiyor, giden gelmiyor. Harp olmasa bile ordularda kadroları doldurmak güç olduğu için eski devirde yedi yıl askerlik yapmadan dönmüyordu. Çoğu da Yemende iklim şartlarından, Rumelinde Bulgar hıyanetinden şehid oluyor dönemiyordu. Üstelik 1912 den 1922 ye kadar on yıl çalışacak en kuvvetli genç insanlar, Balkan Harbinde, Çanakkalede, Sarıkamışta, Galiçyada, Filistinde, Irak çöllerinde erimiş gitmiş ve İstiklal Harbinin aziz şehitleri de buna eklenmişti. Bu yazının yazıldığı 1924 başlarında köylerde eski nesil kalmamış, yeni nesil yetişmemiş, çalışan kollar çok azalmış insan kıtlığı içinde idi.

6 – Ziraatta de verimli para eder, ekim yoktu. Arpa, buğday, susam, yulaf akdarı, mısır akdarısı, burçak, pamuk, kavun, karpuz.

Buğday arpa mesala bir Korkuteli köylüsünün kaldırdığı mahsulün yarısını ancak kaldırabilir. Kıymeti de fena tohum ve fena bakım dolayısıyla düşüktür. Hasılat içinde yarar mevkii olan yalnız susamdır. İyi para eder, evsaf itibarile de iyi ve piyasada makbuldür. Fakat bir çiftin kaldıracağı 20 – 40 kiledir. (400-800 kilo) karın doyurmaz, keten, kendir, pamuk ihtiyaçları kadar ekenler var muhit çok müsait fakat, Hükümetin muhtelif vasıtalarla yaptığı teşvike iltifat eden olmaz.

7 – Halkın iyi yaşamak göreneği olmaması ihtiyacının mahdut bulunması da mühim amillerdendir.

8 – Ziraat alet ve vasıtalarının pek ilkel bir halde olması da vardı. Karasaban hala : % 80 çiftçinin elinde idi, pulluk pek mahduttu, hiçbir makine yoktu. At ile bile ziraat nadirdi. Bir çift öküz 40 dönüm ziraat yaparken at ve pullukla 80-100 dönüm ziraat imkanı olduğu görülürken bu vasıtaları tedarik imkansızlığı yüzünden öküz arkasında ömür çürütmek zaruri oluyordu. Üstelik öküz nesli de son derece terdedi etmiş, öküzler yumruk kadar, çelimsiz, bakımsız iş göremez halde idi.

O yıllarda Antalya sahillerinin anbarı sayılan ve memleket iktisadiyatının en mühim unsuru olan Serik ziraatı bu halde idi.

Boztepe, Kumköy, Yanköy, Büğüş, Gökçepınar, Kayaburnu, Ahmediye köylerine ait notlar kayıp olmuştur, bunlar hariç koca Serik nahiyesinin ziraatının döndüren çift adedi bini aşmamaktadır ve notu eksik köylerle beraber 1200 olabilecektir.

O yıllarda Antalya sahillerinin anbarı sayılan Serik nahiyesinin iktisadiyatının en mühim unsuru bulunan çiftçiliği işte bu halde idi.

YOLLAR

Serik' in başlıca yolu; Antalya ile irtibatını temin eden yoldur. Bu yolun Antalya' dan Aksu köprüsüne kadar olan kısmı Konya- Kesikbeli- Antalya şosesi güzergahı olarak yapılmıştır. Bir vesikada 1804 yılında bu yolun yapılmasına ait gayretleri görmüştüm. 1902 de Sultan Hamidin yirmibeşinci saltanat yılı vesilesiyle yapılan olağan üstü şenlikler sırasında da bu yolun bazı kısımlarının resmi küşadını(açılışını) gazetede okumuştum. Aksu köprüsünü geçtikten sonra nahiye merkezi Kökeze , hatta daha ilerisinde Taşağıla ve ilerisine kadar yapılan bu yolun Aksu köprüsü- Kökez arası 1924 yılında dahi hala istimal edilmez (kullanılmaz) halde idi. Çünkü Kocayatak, Karakaş çiftliği mevkiine kadar Hamzabalı denilen yerde şoseye konulan köprü ve menfezler iki tarafında köprü ayakları kargir olarak yapılmış olduğu halde üzerleri örtülmemiş birer açıklık olarak bırakılmıştır. Yine Kökeze varmadan Kayaburnu ile Cumalı arasındaki Çiftçi alanındaki köprü ve menfezler de, lambaları da yapılmamış birer çukur halinde idi.

Bu yoldan bilhassa kışın istifade mümkün olmadığından Aksu- Cumalı arasındaki üstü yabani hilal ve kangal diken gibi otlarla kaplı olarak yıllarca kalmıştır.

Aksu köprüsünü geçince birkaç yüz metre ilerisinde sağa sapılır ve kışın ekser zaman bataklık ve çamur içinde hamzabalı kemerine varılır ve oradan ya daha cenuba(güneye) giderek, aşağı Kocayatak,n Çakallık içinden Akkınlarda Acısu üzerinden Paşakemeri denilen ecel beşiği eski harap ahşap bir köprü geçilerek, Saraçlar altından bataklık ve çamur 100 metre bir yer geçildikten sonra Taşlık altındaki bataklardan ve dar kemerden geçilerek bin müşkilatla Cumalı şosesine ulaşıldı.

Hamzabalı kemerini geçtikten sonra cenuba(güney) gitmeyip şarka(doğuya) gidilerek Gazeller denilen meşe ormanı içinden Kayaburnuna ulaşmak ta mümkündür.

Antalya' yı mülhakatına(ilçelerine) bağlayan bu yolun bu halde bulunması acıklı idi. Bir gün Mutasarrıf Hilmi Bey (Hilmi Uran) Jandarma Kumandanı Osman Nuri (Osman Sarol Paşa) Çakallık yolundan atla nahiyeye geldiler. Avdetlerinde klavuz olarak J. süvarisi Osman onbaşıyı verdim ve ona (Bu yoldan gidelim kısıdır) diyerek sırf şose güzergahından Çiftçi alanı, Kayaburnu, Karakaş çiftliği, Hamzabalı menfezleri istikametinden götürmesinden tenbih eyledim. Mutasarrıf bitmiş 20 kilometrelik yolun 10-15 menfezin noksanlığından dolayı işe yaramadığını görünce Antalya'ya muvasalatından(varmasından) birkaç gün sonra tahminim mucibince beni Antalya'ya çağırırdı. (Seni mutemet yaparak para versek bu köprülere lazım olan keresteyi yaptırabilir misin ?) dedi ve kabul ettim Hususi muhasebeden Nahiye Meclis azası Feyzi Ef. Adına mutemet olarak 500 lira aldım. Kumköyde bulduğum birkaç ev tahtacıyı Büğüş ormanlarına gönderdim başlarına bir de jandarma koydum, verilen çapta keresteleri yaptırıp, yardım kabilinden o civar köylerine keresteleri şose civarına naklettirdim, Hamzabalı menfezlerinin ayakları hazır, bunların döşemesi ile Çiftçi alanı menfezlerinin yapılması ve döşemesi Mühendis Şemoel Kemale ihale olundu ve ikmal edildi. Cumalı ile Kayaburnu arasındaki şosenin eskiden makadam(kırılmış taş) ferşiyatı noksandı, bununda yol vergisi borcu olanlara yaptırılması emredildi. Baba Burnu , Gazeller taraflarındaki eskiden kırılmış döşenmiş taş yığınları vardı. Bunları Çiftçi alanındaki doldurma yola taşıttım, yolda ikmal olunup yaz, kış işler hale gelebilmişti.

Bu yol Kökezden ileri ikmal edilmemiş şosedir, fakat arazi sağlam toprak olduğundan daima geliş-gidişe müsaattir.

Eskiden Hamzabalı güzergahlarını sel basıp Hamzabalı kemerinin bir metre üzerinden geçtiği vaki idi. Böyle zamanlarda yolcuların Aksu kahvesinde günlerce bekledikleri yahut, Aksuyu geçip şimale Abdurrahmanlar, Şatırlıya doğru giderek, Kodıcak kemerinden Bababeleni, Kayaburnu yol ile yolculuklarına devam ettikleri vaki idi.

Nahiye bu şose güzergahı olmayan diğer 37 pare köyün hiçbirine açılmış yol yoktur. Yazın Kışın hepsine patika yollardan tekerlekli vesaitle gitmek mümkündür. Kışın münhat arazi içinde patikalarda, küçük, büyük, köprüsüz dere ve özlerde hayvanla seyahat çok zaman zorluklarla yapılabilir.

Evliya Çelebi Antalya dan Serik'e geçip Manavgat'a atlayınca kadar takip eylediği yolu şöyle anlatır: (.....velhasıl cümle ehibba ile ved'alaşıp kibleye üç saat gidip (Karyei Kundu) sahrasında Türkmen köyüdür. Bir saat uzak Zerik dağı eteğinde (Evsafı Kalai Teke Karahisarı) temaşa edip kible canibine dağlar, ormanlı yollar geçip (Nehri Aksu) azim sudur bu mahalde anı gemi ile geçerek karşı tarafta (Karyei Kürüş) anı da iki saat yüksek ağaçlı ormanlardan geçip (Nehri Ulusu) sulatan Alaeddin binası 11 göz cisri azim..ilahiri)

Kundu Antalya'da üç saat gelebilir, bu yol kemerağzından giden sahil yoludur. Antalya'nın doğudaki mülhakatı ile yolunun bu yol olduğu anlaşılıyor. Çünkü Murat Paşa Vakfiyesinde adı geçen Kaman Kervansarayı bu yol üzerindedir. Hala Hamam kule adını taşıyan bu Kervansarayın enkazı Kır camisi ilerisinde Keşirler yolu üzerindedir. O devirde Düden çayı bu kervansarayın daha batısında Şehitler mezarlığından geçip Sümbüllük mevkiinde denize döküldüğüne göre Düden çayını geçmek için lazım olan köprünün bahçeler arsında olması lazım gelir. Yol Keşirler, Çirkinoba (Aslı Geçirgin obadır) Yalnızdam karaçallı, Kemerağzı, Kundu'dan karşıya geçilmek icap eder. Kundu ile Boztepe arasında Boztepe geçidi vardır.

Yazın hayvanlarla geçilir. Evliya Çelebi gemi ile geçtim dediğine göre kış mevsimi imiş demektir. Evliya Çelebi buradan geçtikten sonra doğru Yanköy üstündeki Karahisarı Teke kasabasına gidiyor. Bir saat diyor. Kundu ile Asar arası 3-4 saat sürmesi lazımdır. Evliya Çelebinin seyahatinde notlar alarak ahri ömründe İstanbul'da oturup eserini yazdığını söylediğine göre, notlarının parça parça kağıtlar olduğu için bilahare yazışta tertibini karıştırdığı anlaşılıyor. Nitekim Kundudan (Teke Karahisarı) kasabasını gördükten sonra Aksuyu geçtiğini yazıyor ki, Teke Karahisarını görmek için Kundu'dan evvela Aksuyu geçmek lazımdır. Evliya

Çelebi Serik'in Şark hududunda olan Kürüş ormanlarından geçtiği anlaşılıyor. Mevsimin kış olduğunu istidlal etmiştik. O halde Evliyanın Asaraltından Koducak kemerinden geçerek Bababeleni, Keller, Kayaburnu, Çiftçialanı, Cumalı, Kökez'den geçerek Kürüş'e vardığı anlaşılır. Bu güzergah bugün Gazel dediğimiz meşe ormanları halindeki tepe ve sırtlar olup, o zamanda Evliyanın Dirahti âlileri temaşa eylemesine göre buraların çam ormanları olduğunu kabul icap eder.

ULAŞIM ARAÇLARI

Nahiye nakil vasıtası, iki tekerlekli Tokmaklı dedikleri araba, iki tekerlekli ve tekerlekleri mihveri ile dönen ve öküzle çekilen kızak, at, eşek, devedir.

Araba Girit muhacirleri köyler teessüs(kurulduktan) ettikten sonra onlar tarafından sokulmuş ve görenek olmuşsa da Seferberlikte askeri el koymalarından dolayı pek azalmıştır.

Kağrı Tisalya muhacirleri tarafından kullanılanlar dört tekerlekli araba gibidir. Yalnız tekerlekler ustaya geçirilerek geri kısmı ölçüm çiftçiler tarafından yapılır. Saman, zahire, odun taşımak gibi zati ihtiyaçlarına mahsustur.

Kızak harım için çalı ve diken sap çekmekte kullanılır. Kışın çamur mevsiminde harımlara çalı taşımaya en müsait vasıta budur.

Eşek her çiftçinin evinde bir tane bulunup, her ihtiyacını gören icabında binek olarak da kullanılan çilekeş sabırlı mahluktur.

At, Serikliler için, süs, zevk ve övünme vasıtası binek hayvanıdır. Arabasına, çiftine, yük taşımağa mahsus olarak kullandığı atın adı beygir (bargir) dir. At nisanda çayıra salınır, Temmuzda da tutulabilir, at yulafı beslenir. Ağustosta arpa verilir, Eylülde ilk yağmurdan sonra ikindileri elde gezdirilir, yağmurlar tekrarlanıp havalar serinlenince binilmeye başlar, bu tertib ile alıştırlarak binilmeyip te yazda ve son baharda birden binerek çok yürütülürse hamlar diye korkulur.

Deve, Yörüklerin başlıca nakil vasıtasıdır. Yaylaya sahile bununla göçer, konar, kışın Yörüğün boş vakitlerinde kiraya yük çekerek para kazandırır. Serik muhitinden pazarlara hububat taşır. Bir kile buğday v.s. nin Antalya'ya nakliye ücreti 25 kuruştur. 7 develik bir katar üç gün süren bir seferinde 800 kuruş nakliye ücreti alır ki zamanın rayicine göre çok iyi kazanç demektir.

Deve diken ve çalılarla beslenen, besleme masrafı en az bir yaratıktır. 1924' de Antalya'da Söğütlü Durmuşun İtalyan askerinin tahliye sırasında sattığı kamyonlarla birkaç sefer yapmışsa da şose ikmal edilmediği için çok zorluğa ve zarara uğramıştı. Ben bu kamyonların bir seferinde binerek Taşlık, Çakallık yoluyla Antalya'ya yedi saatte gelebilmişim.

Nahiye deniz kenarı olup 23 kilometrelik sahili bulunduğu halde seferlerde ve nakliyatta deniz yollarından hiç istifade edilmemektedir. Gerçi; Boğazak köyünün Köprü nehri mansabında ve Aksu nehrinin Kumköy hududundaki mansabında küçük tondaki kayıkların bu nehir içinde birkaç kilometre kadar girerek yük almaları mümkündür. Ve Dünya Harbinden evvel iskelelerden Antalya'ya buğday, arpa, susam, kavun, karpuz gibi mahsullerin kayıklarla taşınması da âdet idiye de harbin sona ermesine rağmen deniz yolları ile nakliyat imkanları henüz inkişaf etmemiştir. Bu nehir iskelelerinden bugün Mısır ve Suriyeye kereste ihracı halinde istifade edilmektedir.

ASAYİŞ(GÜVENLİK)

Serik Nahiyesi köyleri birbirine çok yakın, saha düz sayılabilecek halde olması nedeniyle dağlık arazide olduğu gibi dünya harbi içinde de şakiler türeyip asayiş bozulmamış iken İstiklal Harbinin en hassas olduğu bir devirde Benlinin Kel adında bir elebaşının idaresinde asker kaçağı bazı uygunsuz eşhastan beş kişilik bir şaki (haydut) çetesi türemişti. Manavgatın Çakış ve Sağrın köyleri ile Serik'in Aksuya ve merkezin Solak köyüne kadar bir sahayı kendilerine gezinti bölgesi yapan bu çete gerçi baskın ve zulüm yaparak soygun yapamamakta ise de var oluşları huzuru ve kendileri de suna buna haber gönderip para almak, mesela kızını filana ver gibi rızası hilafı iş yapmaya zorlamakta oldukları ve bu arada Solak'ta Teravih namazında cami basarak bir jandarma ile halktan bir kişiyi öldürmüş bulunmakta oldukları için Dahiliye Vekaletinin Vilayete mühlet tayin ederek izalelerini (yok edilmelerini) emretmesi üzerine Antalyadaki jandarma er mektebi Kökeze nakledilerek onların ve halktan toplanan Cebeli adındaki yardımcılarının mevcut kuvvete katılması ile yapılan sıkı takip neticesinde Benlinin Kel Çakışta halkın tertibatı ile öldürülmüş ve çete efradından takip sırasında ikisi

öldürülmüş bir kısmı da teslim olarak İstiklal Harbi sonundaki umumi afivden(genel af) istifade etmiştir. Serik muhiti öteden beri hayvan hırsızlığının bol olduğu yerdir.1910 yılında bu muhitten 400 hayvan çalındığı söylenir. Vaziyet hayvan hırsızlığına çok müsaittir. Çünkü at, kısrak ve deve ve sığır cinsi hayvanlar başında çoban olmadan kırlarda yayılırlar. Hayvan hırsızları bezen bir şebeke halinde çalışırlar. Bunların muayyen yerlerde elebaşları vardır. Bu elebaşları bazen tanınmış mevki sahibi adamlardır. Şebekenin elebaşı budur. Mesela Serik'ten hayvan çalan hırsız Antalyada bir kenar yerdeki yatağı adama götürür ona mesela Tefenni tarafındaki kollarından gelmiş hırsızlık hayvan vardır. Gelen onu alır Serik, Manavgat, Akseki üstünden Beyşehir taraflarına aşırır, Serik yoluyla gelen de Yatak tarafından Tefenniden gelen kolu vasıta ile Tefenni Denizli taraflarına gönderilir. Bunların çalıp aşırıldıkları malı bulmak pek zordur. Çalınan bir hayvanın hangi istikamette kaçırıldığını anlamak uzun takip ve tecrübelerle öğrenilmiş olmaya bağlıdır. Bu nevi hırsızlık at cinsi için varittir. Binip çabuk aşırılmak lazımdır.

Sığır hırsızları yaylaya göçen yörükler olabilir. Tutulunca yanlışlık yapıldığı gibi özür mümkündür. Yaylaya giderken sürüsü ile götürmesi halinde köylünün hayvanı kayıp olduğunu fark ederek arkasından ulaşması ihtimali olduğundan giderken götürmez, sahilden uzaklaştıktan sonra sahilde kalmış hayvan bulunduğu gibi bahanelerle açıktan veya gizlice gelip evvelce yerini yurdunu belli ettiği hayvanları aşırır. Sığır hırsızlarının bir kısmı da kasaplık hayvan toplayanlardır. Hırsız, ya hayvan toplayıcılarla anlaşarak hayvan çalar götürür, yahut çaldığı hayvanı bildiği toplayıcılara götürür, her iki halde de kasap bu hayvanı keser, eğer kasaplık hayvan ihracatçısı ile vapurun geldiği günlere yakın bir günde getirerek derhal vapura yükletir. Kasaplık hayvan ihracatçılarından bazıları bu yoldan zengin olmayı ümit etmişlerse de başka yerden sık sık büyük zararlar vererek fayda bulamamışlardır.

Hayvan hırsızlarının salık hırsızı denen nevi vardır. Bunlar herhangi bir hayvan yitirdiklerini beyanla güya ararlar ve böylece sahibi bilinmeyen hayvanları aşırırlar, tutulurlarsa aradığı hayvan zannettiğini söylerler.

Sığır ve bilhassa koyun, keçi hırsızlarının bir kısmı hayvanın etinden istifade etmek, yemek içindir. Çobanlar arasında çok vakidir. Bir kısmı hayvanın gönünü satmak için çalar ve keser, bunlara gönnece denir.

Hayvan sirkatinin(hırsız) men'i Hakkındaki Kanun tatbikatı faydalı bir kanundur. Çalınan veya gönlenen hayvan için hayvanın çalındığı ve son izi bulunan köye varıp hırsız hakkında malumat alamayınca, bedelinin köy tarafından tazmini yoluna gidilir, ekseriya bazı endişelerle hırsızın adını vermeyenlerin bu teklif karşısında derhal hırsız açıkladıkları vakidir. Şayet hırsız hakkında kati bilgi yoksa köyde, muhitte hayvan hırsızlığını itiyat edenlerin isimlerini vermektedir. Kanun mucibince bu da icraat için kafi gelmektedir. Çünkü kanun hayvan hırsızlığını itiyat (alışkanlık) edenlerin köyü ve civar köyler tarafından bildirildiği ve zabita tahkikat ile de teyyüt eylediği surette hırsızın 6 ay sürülmesini temin ediyor. Zaten hayvan hırsızlarının her muhitte birkaç soysuza münhasır olması tabiidir. Bunlarda köylülerce malûmdur. Ancak şahitli ispatlı bir şey tutulmadığından yakayı kurtarmakta idi bir mazbata ile cezalarını bulunca ve ceza tatbiki bu kadar kolay ve pratik olunca hırsızın cüretini yok edeceği şüphesizdir.

Serik İlçesinde hayvan hırsızlığı olmamaktadır

İbradı, Taşağıl, Serik, Gebiz, Melli, Çakırlar nahiyelerinde on yılı geçen müdürlüklerim zamanında aynı muhitin hırsızlarını tanımak ve çalınan hayvanların kaçırılacağı istikametleri tecrübe ile bilip arkasından takip ederek tutup getirtmek ve birkaç yerde de hayvan sirkatinin meni kanunu tatbik ederek hırsız sürdürmek gibi icraatımla hayvan hırsızlığı telaşesinden uzak kalabilmişim

SAĞLIK DURUMU

1918 son aylarında İspanyol nezlesi bu muhitte çok tahribat yapmıştır. Mevsim sonbaharın yağmurlu ve soğukça günleri idi, Yörükler yayladan yeni geliyorlardı. Bir tarafa yerleşemedikleri için açıkta islanıyor, çadırsız iyi korunamıyordu, zaten çadır da bu hastalığın istediği hava tesirlerinden korunmaya müsait değildi. Antalya muhitinde yayılan Infloenzo(Grip) ise Zatürree ve Zatülcenp(Akciğerleri saran zarın iltihaplanması) ile ihtilâl(karmaşıklık) ederek yayılıyordu. Hekim yok, ilaç yok, öyle feci hadiseler oldu ki, bir Yörük ailesi tamamen öldüler, sürüleri, hayvanları sahipsiz başı boş kaldı. Cenazeleri kaldıracak adam bulunmadı. 1923 yılında Alacami, Dikmen, Boztepe, köylerinde çiçek hastalığı görüldü. Sıhhiye Md. B. Dr. Cemil Süleyman bizzat

gelerek aldığı tedbirlerle derhal önledi. Başka gûna sarî hastalıklar görülmemekte ise de sıtma bu havalinin muazzam bir belâsıdır.

Arazi munhat(engin) , yer yer göllük, bataklıktır. Her köyde hiç olmazsa kuyu başı hayvan sulamaları gibi sebeple bataklık olmuştur. Sivrisinekte her tarafa yayılmıştır. Her tarafta sıtma vardır. Hele Azaplar, Aralık, Göncünü, Asaraltı, Kayaburnu, Üçtepe, Eminceler, Kürüş, Karadayı, Taşlık, Çağılı, Boğazak, gibi bazı köyler ve mahallelerde koskoca insanlar sıtmadan inleyerek ölmektedirler. Hele çocuk hiç yaşamamakta, nüfus artmamaktadır. Bir çok ailelerde 8-10 çocuk doğurduğu halde bir iki çocuk sağ kalabilmiş ve yukarda saydığım köylerde bu çocuklarda kaşeksi(ileri derecede zayıflık) haline gelmiş biçarelerdir. Ancak Yörükler yaz girmeden yaylaya giderek bu afetten korunabilirler, bununla beraber Yörüklerden Beyşehir gölü kenarına göçenlerde de sıtma eksik değildir.

ÇOCUK BAKIMI: Çocuk büyütme hususunda halk çok geridir. Daha ilk doğuşta, anasının sütü gelinceye kadar çocuk acıktı, memeyi unutsun gibi yanlış düşüncelerle çocuğun ağzına yağla yapılmış un helvasından sormuk vermekten başlayarak, büyüünceye kadar çocuğun midasını bozacak şekilde beslerler.

“Temizliğe riayet etmediklerinden ve bez bez üstüne çocuğu sıkı kundakları için çocuğun serbest inkişafına(gelişmesine) meydan vermezler. Çocuk yürümeye başladıktan sonra da başı açık ayağı yalın üzerinde vücudunu hava tesirlerinden korumağa kafi gelmeyecek elbiselerle saliverip, yağmur, çamur, toz, toprak, gübre yığınları üstünde büyümeye terk ederler.

“Onun için çocuklar, ishalden ölür, yahut sıksa olur kalır. Hele bu sahilde çocukların baş düşmanıdır. İyi besleme yok, sıtma çok, nüfus nasıl çoğalır ? Bereket versin köylüler çok doğurur. Çocuk düşürme ve çocuk olmasın diye tedbir kullanma kat’iyen bilmezler. Kadın doğurma yaşında ne gelirse doğurur. Allah kısmetiyle beraber verir der. Nasıl yetiştireceğim diye düşünmez.

“Yörüklerde sıtma tehlikesi olmadığından onların çoğalması daha çabuktur. Sahil köylerin boşluklarını vakit vakit sahilde kalıp yerleşen Yörük nüfus teşkil eder.

İÇME SULARI:Köylerin birkaçında pınar suyu vardır. Fakat ekseriya kaynama kuyu suyu kullanırlar. Gerek kuyu ve gerek Pınar suyu hepsi pis ve sıhate aykırıdır. İçecek su alınan kuyuları ağızları yerle birdir. Etraftan pis sular içeri akabilir. Ağız yapılmış olanların yapısı da adi kireçle ve taştandır, eskimiştir. Sular içine akıp durur ve etraftan sızmaktadır. Halbuki kuyu ve pınarın etrafındaki, su birikintisi olan çamurlar, çukurlar, yalaklar, at, eşek, köpek, tavuk her türlü hayvanın su içtiği mezbele halindedir. Bir de kuyularda daima duran, çirkir, ip, kova gibi teşkilat yoktur. Herkes kuyuya kendi kova ve ipi ile gelir, ip yerde sürünür, kova yere konur, hiç mide alır şey değildir. Aksu, köprü çayı gibi çay kenarında olan köyler dahi içme suyunu çaydan değil tercihan kuyu suyundan alırlar. Aksu nehrinin 1894 yılında Eğridir’den Kolera getirdiği gibi büsbütün tehlikesiz sayılmazsa da hele bu kuyulara her zaman tercih olunur.

Gıda almak çok basittir. Buğday ve buğdaya karıştırılmış arpa veya mısır darısından yapılmış saç üzerinde mayasız pişirilmiş ekme, (Tisalya muhacirleri tepside, Girit muhacirleri küçük fırınlarında mayalı olarak pişirirler) başlıca gıdadır. Yamak ekmeği boğazdan geçmeye hizmet eden vasıta. Tuzluca, yağsız çökelek peyniri, soğan, yağı alınmış ayran, kavun, karpuz gibi bir meyve ekseri zaman bulunabilen katıklardır. Sıcak yemek her zaman nasip olmaz. Tarlada, dağda, iş zamanı da oturup sıcak yemek yemeye zaman fırsat vermez. İmkan olduğu zaman da yenilecek sıcak yemek, çorba, bulgur pilavı, fasulye, böğrölce gibi yemeklerdir. Kışın şehre gidenler pırasa getirirler, yazın kuyu ve su başlarında kabak, patlıcan yetiştiren vardır. Bütün yağ pek az kullanılır. Et hiç katılmaz, yemeğe lezzet verme vazifesi acı kırmızı biber, limon vesaire ekşilere aittir. Kurban Bayramlarında, düğün-dernek, vesileler ile ve bacağı kırılmak gibi bir arıza geçiren bir davarın kesilmesi sayesinde et yenir. Etlar ya kavurma veya nohutlu et halinde yenir. Tavuk, yumurta, sac börekleri, katmer, helva, hoşmerim gibi lüks yemekler ancak bir misafir şerefine yapılan tadılan şeylerdir. Keşkek, un helvası, hoşmerim, yumurta tavası yemekleri mutlaka mebzul(bol) tere yağ ile yapılır.

Köylünün gıda hususunda gerek fakirlik ve gerek görenek ve telakki itibariile çok basit şeylerle iktifa edişi(yetinmesi) sıhhatinin zararına olmaktadır. Genç yaşında yüzleri kat kat buruşmakta, dişleri dökülmekte,

altmışına varmadan göçüp gitmektedir. Hayvancı olan Yörükleri hayvani gıda alma itibarile köylüden daha çok nasiplidirler

RUHİ HALLER: Gerek köylü gerek Yörük Türk halkı umumiyetle sabırlı, tahammüllü, mütevekkil (kadere boyun eğen), cesur, gözünü budaktan sakınmaz, misafirperver, ikramcı insanlardır. Ancak uysallığı bir dereceye kadar olup bu derecede aşınca haşın ve inat olurlar. Toprak, su, kadın, yüzünden kanlı hareketler hep bu huylarından doğar.

Yörüklerde hemen her evde köylülerde de çok ateşli silahlar vardır. Dünya Harbi sırasında asker kaçakçılarının memlekete yaydığı harp silahları hala bol mermiler ile halk elindedir. Avcılık umumi bir adet olduğu için av silahları her evde vardır.

Medreselerin on yıldır faaliyette olmaması, medreseden yetişenlerin harpte telef olmak veya yaşlanıp ölmek suretile pek azalmasına rağmen halk müslümanlığı bilmekte, dinine bağlı bulunmaktadır. Giritli Kadriye köyü ile yerli Yanköy halkı Bektaşî olup din emirlerinde lakayt iseler de son zamanlarda Bektaşî babalarının gelip telkin yapmaması neticesi pek yaşlı bektaşîlerden gayrı yeni nesilde tarikat heveslisi görülmemektedir.

YÖRÜKLER

Yörüklerin bahsi münasebet düştükçe yukarda geçmiştir. Ancak yörüklük iptidai bir yaşayıştır. İktisadi yararlarından çok zararları vardır. Kendisine ait olan zararlar.

1- Durup dinlenmeden göçüp konmak, çekilir bir hayat değildir. İlbaharda, yayladaki yerini erken almak, sahilde sıcağın yayılmayıp sütünü kesmesi tehlikesi baş gösteren hayvanlarını sahilin sıcağından, türlü sineğinden kurtarmak için derhal yaylaya gitmek zorundadır. Bu mecburiyet dolayısıyla Karakoyunlular gibi bazı aşiretler, sahilden yaylaya doğru henüz yerlerden kar çekilmeden göçer en geç göçen Mayısın altısını geçirmez. Henüz yağmurlar dinmeden her onbeş, yirmi kilometreyi geçmeyen bir yolculuğa çıkıp, sığır, bir tarafta, koyun keçi bir tarafta beşik'e kadar herşey deve sırtında yayan yapılan yolculuğun ne kadar zor olduğu açıktır. Güzün yağmur yağıp ta sahilde taze otların çimlendiği zamana rast gelen yayladan avdet(dönüş) dahi o kadar zorluklarla doludur.

2-Yörük, tufeyli(virane) yaşayan bir insan durumundadır. Yaylada hele sahilde çadırını kurduğu hayvanlarını yayılttığı yerlerde bir karış toprağı yoktur. Ormana otursa ormancılar rahat vermez, köyün merasına otursa köylü razı olmaz, sahipli tarlaya otursa toprak sahibinin gönlünü yapmak güçtür. Onun için kışın sahile geldiğinde Yörük dünyanın en uslu, uysal mahlukudur. Bir tarafta sığınabilmek, göze batmamak için izzetinefsinden, menfaatinden birçok fedakarlık yapmak mecburiyetindedir. Yörüklüğün umumi zararları ise şudur:

1-Memleket iktisadiyatında faydaları zararlarına denktir. Hayvan ve mahsulü istihsalatında hizmet ediyorlar diyorlar. Bunu köylü de yapmaktadır. Köylü sığırı, davarı güdülürken kendisi de zirai istihsale hizmet etmekle daha nafi olabilir. Yazın sıcağında bir ağaç gölgesine sığınarak, kışın yağmurlarında bir kuytu yer bulup büzülerek, sıcağın, soğuktan korunmaya çalışan hayvancıkların verimleri, ömürleri de ona göre olur. Doğum mevsimi ölüm mevsimidir diye aralarında düstur haline gelmiş söz var. Filhakika kış sonlarına doğru doğumlar başladığı zaman, hayvan telefatı da başlar. Ahır yoktur, ağıl yoktur.

2-Ormanlarda hayvanları beslemek için daima taze filiz vermiş sahalar arar, hem bir yıl kışlanan saha ertesi sene eski olur, bu eski denen otlak yerde bir yıl evvelki hayvanların kene vesair haşarat yumurtaları ertesi sene konacak hayvanlara sarar. Onun için eski olan yer orman olsun, baltalık, fundalık, ne olursa olsun yakar. Bu yangınlarda binlerce dönüm sahalar kül olur. Milli servet mahvolur. Yangın yerine Göynük derler ki, göynüklerde hayvan otlatmak çok menfaatli olur.

3-Yörük köy hududunda ekinler arasında hayvanlarını otlatacaktır. Bu köylü çiftçiye harım yapma mecburiyetini doğurur, zaman kaybeder. Yörük'ün küçük baş, büyük baş hayvanları ekili tarlalara girerek zarar yapar.

4-Göç zamanlarında birçok hayvan hırsızlıkları olur. Zararlardan mal ihtilaflarından, kavgalar doğabilir. Huzursuzluklar baş gösterir.

5-Devlet tekâlifinde(vergilerinden) kaçakçılara kolay yol bulunur. Askerden kaçar.

6-Hükümetçe arananlar, sahilde aranır, yaylada diye cevap verilir. Yaylada yeri öğrenilinceye kadar sahile, iner bu sefer sahilde cevabı verilir, bir suçluyu, hatta şahidi bulmak tebligat yapmak hükümet için gaile olur.

Onun için yörük bahsi ayrıca incelemeye değer bir mevzudur. Yörükler genellikle 3 direkli çadırda yaşarlar. Çadırları keçi kılından kalın ve sık dokunmuştur. Yörük kışa girerken su basmayacak ve aynı zamanda da rüzgarlarla oldukça muhafazalı bir yerde kurar. Rüzgar girmemesi için eteklerini taş ve toprakla bastırır. Sitalin bir ucunu gevşek bırakır. Burası kapı olarak kullanılır. Kapının hemen yanında 3 taş konarak ocak itihaz edilmiştir.

Yörüklerde ev eşyası hepsi taşınabilen şeylerdir. Çadır, kilim, keçe, çul, çuvallar, süt bakırları, kazan, çanak, çömlek, sandık ve anbar vazifesini de çuvallar gördüğü için yünden dokuduğu ala çuval başlıca ev süsüdür. Halı, kilim, çul, çuval, dokuduğu tezgahları dahi kendilerinin yaptığı basit aletlerdir.

YAŞAYIŞ TARZI

KIYAFET: Halk giyinme tarzında rençber, ağa, hoca üç farklı sınıfa ayrılır. Yörük ile köylü ve yerli ile muhacir ve Giritli birbirinden farklı kıyafettedirler.

Yerlilerden rençber takımı, başta fes veya fesle beraber beyaz bir bezden sarık, sırtta mintan, menevrek veya dimididen yapılmış şalvar, ayakta yün çorap ve yemeni veya çarıktır. Tisalya muhaciri köylüler mintanlarının kumaşı kendi yüküp, boyayıp, dokudukları gök dimididen yapılmıştır. Yerliden farklı bir kıyafetleri de başlarında abani taklidi sarık ve bu sarığın ucu sarkıtılarak sarılışıdır. Soğuk mevsimlerde bu sarık kulakları üzerine indirilerek kulakları da korur.

Girit muhacirlerinin kuşakları kırmızı ve donları siyah olur ve donlar diz kapağının altına kadar kısa ve uzun kuyruklu olur. Ayaklarında uzun konçlu çorap ve kundura ve çık zamanda yumuşak konçlu Giritli çizmesi giyiyorlar. Başlarında yalnız fes olur. Sarık nevinden bir şey kullanmazlar. Yörüklerde kıyafet yerli köylülere benzerse de başlarına fes üzerine yazmadan, abaniden daha kalın sarık sarmaları, kuşaklarının büyüklüğü, ekserisinde kuşak arası silah bulunması, üzerlerine kepe veya salta giymeleri itibarile yörük oldukları anlaşılır. Yerli ve yörüklerde ağa takımı:başta fes veya düzgünce abani sarık belinde şal veya ipek Alanya kuşağı, Menevrek veya Fasüne veya kazmir veya çuhadan elifi şalvar ve kazmirden ceket kundura veya iskarpin giyerler. Giritlilerde zenginlerin kıyafeti daha yeni olmaktan fazla değişiklik göstermez.

İmam, hatip, müderris veya medrese tahsili görmüş olanlar, yerli bir ağa kıyafetinin başta fes üstüne beyaz tülbent sarık ve ceket yerine cübbe giyilmiş olmasından ibarettir.

Giritlilerde setre pantolon medeni kıyafette varsa da pantolon üzerine bir çizme çekerek ve ütüsüz bırakarak bozmaktadırlar. Delikanlılara mahsus bir kıyafette ceket veya salta giymek ve fes üzerine oyali yazma sarmak, şal veya ipek kuşağı enlice sarıp göstermek ve boncuklarını sarkıtmaktır.

KADINLARDA: Yerli kadınları başlarına üzerine girop çekilmiş ve etrafına ziynet altılarını dizilmiş fes ve üzerlerine üç etek entari ile paçaları bağlı pantolon biçiminde basma şalvar, ayaklarına yemeni giyerler, büyücek bir baş örtüsü ile tesettür ederler. Hususi gezmelerde baş örtüsü üstüne bir peştamal alırlar.

Tisalya muhaciri kadınların ev kıyafetleri başlarında yazma üstlerinde basmadan mintan ve yine basma veya kendi dokumalarından gök bez dondur. Dışarı gezmelerde düz entari giyer. Fistan veya ipekli çarşaf tutunurlar. Ayaklarında yemeni, kundura, iskarpin haline göredir.

Giritli kadınlar siyah saten ve pelerinli çarşaf örtünür. Entari ve iskarpin giyer.

Kadınların ziynetleri, onluk ve yirmilik Mahmudiye gibi ziynet altınlarını başlarına ve boyunlarına dizerler. Beşyüzlük ve yarım altın takarlar. Tpe altın küpe ve piriç yarım halka bilezikler ve kıymetli ve kıymetsiz yüzüklerdir.

Yörük kadınlarda üç peş entari, paçası boğulmuş don, yerli bez gömlek, bu gömleğin belden aşağı kısmı don üzerine salınmıştır. Sırtta işlemeli çuha kepe ve kepe biçimi kısa pamuklu hırka, belde şal nevinden kuşaklardır. Göğüsleri açık kaldığından illik içine çıkarken göğsü örtecek biçimde öncek takar. Bununla beraber yörük kadınları yabancı erkekler yanında dahi göğsünün açık kısmını örtmek zaruretinde değildirler. Uzun süren harp yılları yokluk yüzünden halkın kıyafetini perişan etmiştir.

Ev eşyası yerli köylerde pek mahduttur. Çul, çuval, keçe, hasır, ve aile efradının hepsine yetmeyecek kadar yatak, yorgan, onlar da partal olmuş, birkaç çanak, lengeri, tepsi, süt bakırı, hamur leğeni, ibrik, kahve takımı, nadir bir iki kilim, bir iki tencere, ve tava, yağ ve peynir basmak, bazı tohumları koymak için birkaç toprak çömlek ve kuru sukabağı, keybe, saç senit, kazan, çamaşır teknesi, çift ve hayvan takımları ev eşyası bunlardır. Muhacirlerde eşya daha zengindir. Hele kendi dokumaları ehramlar, çaput kilimler, ve misafir için temiz yatak takımlarını temiz odalarını açıl yüklüğüne veya sandık üstüne yığıp üzerine temiz çarşaf örterek teşhiri severler.

Çadırın içi dört tarafı, sandık, sepet, vazifesi de gören eşya dolu çuvallarla çevrilerek hava tesirlerinden korunmuştur. Ve büyük çadırlar yine dolu çuvallar, ve yatak takımlar ile ikiye bölünmüştür. İki oda gibi olmuştur.

Çadırlar gergin buldukça yağmur nüfuz edemez. Rüzgar ve fırtınalar dahi içindekilere zarar vermez. Ancak ısıtmak için yakılan ocak'ın neşrettiği duman insanı çok rahatsız eder.

Kışın uzun müddet yurt değiştirmez. Fakat, şubatta Cemre toprağa düşünce Yörük çadırının yerini değiştirmek ihtiyacını duyar. Taze otlu yayım yerlerine doğru taşınır. Martın 22 si oldu mu çadırın pirelendiğini söyleyerek çadırı bir başka yere daha kaldırır. Nisan ortalarında artık (dağlar selam almaya başlar) yani Yörüğün sığıntı bulunduğu muhite minneti pek kalmaz. Köylerde şöyle bir hikaye anlatılır ki, bu ruhi halin tercümanı olabilir.

Yörük yayladan gelirken boynu bükük ve uysal hafif sesle selam vererek gelir. Baharda yağmurlar kesilip göç vakti yakalaşınca göğsünü gererek dağlardaki çam kütüklerine bile yüksek selam vermeye başlanmış.

Kışın pek munis, sessiz yaşayan Yörük baharın serbestleşir, muhitin şikayetlerine yol açar. Herhangi bir suç da işlese aranıp soruluncaya kadar yaylayı bulur. Ve gelecek yıl da o muhite gelmez, başka bir semtte kışlar.

Yörüğün evi deve sırtı demektir. Çünkü yazın yaylaya üç ay, kışın sahilde ise beş ay oturabilir. Yılın dört ayı yolculukla geçer. Yörüğün esaslı bir surette iskanı lazımdır. Bunun büyük bir masraf ve arazi tedariki zarureti göz önüne alırsak iskan; zaman işidir. Ancak yörükleri kısmen kendi paraları, kısmen hükümetin yardımı ile bir parça arazi sahibi yapmak ve bu surette muayyen bir yere bağlamak katiyen lazımdır. Yörükler de bu hayattan bıkmıştır. Bilhassa her yerde sığıntı vaziyetinde bulunmaktan çok eza duyuyorlar. Medresede icazet almış Yörük Hacı Akçanın Ali Ef. Bir gün (bir gün bir hoca İstanbul'da vaaz 'a çıkmış demiş ki: Ey büyük şehir ahali, küçük şehir halkı olmadığınızın şükredin, sonra Antalya gibi bir kasabaya gelmiş vaaz'a çıkmış: Ey kasabalılar! Köylü olmadığınızın şükredin, sonra köye gelmiş, ey köylüler Yörük olmadığınızın şükredin, ve nihayet Yörüklere gelmiş. Onlara da ey Yörükler, dağda domuz olmadığınızın şükredin) müdür efendi Yörük hayatı nedir sen kıyas et, demişti.

Dinar, Eğridir bölgesinde eşkiya takibi için örfi idare ilan edilmişti. Burada Yörüklerin bir kısmının çadırlarının zapt edildiği ve hükümetin çadırlarını toplayarak iskâna icbar(zorlama) edileceği hakkında bir şayia(söylenti) çıkmıştı. Bir çok Yörükler bu haberden memnun olmuş, böyle bir emir çıkarsa kurban adamıştır.

Yörüklerin sahilde iskanı ile sahilin nüfus azlığını telafi etmek pek arzu edilir şeydir. Fakat sahilde sıtma ve sivrisine olduğu müddetçe buna imkan olmayacaktır. Bir Yörük türküsünde (Sahile dayanmaz urumun gülü) diye bir mısraı vardır ki, bunun ifade ettiği mana sıtmanın tahrip edici belasıdır. Esasen köylülerin de muzdarip bulunduğu sıtma belası için bir mücadele teşkilatı yapmak lazımdır. Halkımıza evvela yaşamayı öğretmek icap eder. Nasıl yemeli? Nasıl çalışmalı? Nasıl giyinmeli? Evleri nasıl olmalı? Bunlar öğretilmeli çok kazanma yolları gösterilmeli, refaha kavuşturulmalı, ve pek kolay olan sıtma ile mücadele de bir teşkilata bağlanmalıdır. Benim vazife ile köylerde dolaştığım zamanlar, Ziraat Bankasından alıp dağıttığım kinin ile bir çok vatandaşın sıtmadan kurtulduğunu tecrübe ederek gördüğüm gözönüne alınırsa sıtmalı bölgelere birer sıhhat memuru tayin edip, bu memur tarafından kinin dağıtımı ve kinin nasıl kullanılacağı temin edildiği surette, sıtmanın zararı azaltılmış olacaktır. Asıl mücadele göl ve bataklıkların kurutulması ile mümkün olacağı şüphesizdir. Bunun için yol mükellefiyeti gibi halk senede bir gün memleketin imarında çalışma mecburiyetini koyan kanuna ihtiyaç vardır. Sıtma önlenirken sonradır ki, bu 7-8 nüfusluk aşiretlerin vilayetimiz içinde ve sahilde iskanları imkanları hazırlanmış olur.

GÖÇ: Yörüğe göç! Diye emir vermekten bir göç çekivermek daha müessirdir, derler. Bahar ve hele Hıdırilyas gelip de sahilde sıcaklar basıp, rahatsız edici sinek ve haşereler hayvanları yayılmaktan alıkoymağa başladığı zaman , kışın bir daha yaylaya göçmemeye ant içmiş olanlar bile yayla havasını özlemeye başlar. Bazen birçok hayvanlar kendi kendine yayla yolunu tutar. Hele bir de etraftaki çadırlar yıkılıp yaya yoluna çevrilince Yörüğün iradesi bile kalmaz yaylaya doğru yol alır.Göç mevsimi gelince aşiret hazırlığa başlar. Atlar, kısraklar, merkepler nallanır. Kadınlara sarı çizme, mücessem denilen başörtüsü, kırmızı bazen elbiselik alınır. Kahve, şeker, sabun gibi ihtiyaçlar tamamlanır. Değirmene gidilerek yolluk un yaptırılır. Tüfekler tamir ettirilir. Kediye, tavuğa, çocuk beşiğine kadar her şey develere sarılır. Tülü deve veya maya deve katarın önüne takılır, evin en genç kadını, en yeni ve en süslü elbiselerini giyer. Kafilenin önüne düşer. Obanın en genç kadını katarı çekmek hakkına maliktir.

Erkekler ve yaşlı kadınlar hayvanları toplamak ve sürmek işile meşguldürler. Göçe yalnız bir yaşlı erkek at veya merkep üzerinde refakat eder.

Yolda, çadır açmağa pek lüzum görülmez. Bir an evvel yaylaya ulaşmak hevesi vardır. Yörüğün, suçlu şahit arandığı olmuştur. Kulağına böyle bir haber de gelmiştir., evvel giden göç yolda yaylım bırakmamıştır. Onun için bu yolculuğu hiçbir şey durduramaz. Saçıkarakal aşiretinden Tatlı diye bir adam vardı. Tam göç zamanında yolda ihtiyar babası hastalanır, ve gittikçe ağırlaşır, nihayet yolculuğa devam imkanı kalmaz. Bir gün iki gün, üç gün, ihtiyar iyi olmaz, ölmez de fakat gittikçe ağırlaşır. Bir gün ihtiyarın koma hali ihtiyarın ölmüş hissini verecek kadar ağırlaşır, Tatlı, hemen hocayı çağırır, yıkayıp cenazesinin kaldırılmasını ister. Hoca bakar ki, ihtiyar daha ölmemiş. Bu yaşıyor, deyince Tatlı da...Yörük dediğin bu kadar ölür der çıkar. Bu vak'a yörüğün göç vaktinde ne kadar sabırsız olmak zorunda olduğunun hikayesidir.

Yörükler, köylüye nazaran daha misafir severdir. Kadınların da erkekten kaçma adeti yoktur. İki evlenme çoktur. Çünkü yörüğün koyuna, kuzuya sığıra sıpaya, bakacak adama ihtiyacı çoktur. Süt sağmak, yağ, peynir yapmak, çocuğa bakmak, oduna, suya gitmek, çadır, çul, çuval, kilim dokumak, yemek hazırlamak, misafire ikram etmek, hep kadının işidir. Onun için Yörüklerde çok evlenme yaygındır.

İhtiyaçları mahduttur(sayılıdır). Buğday, arpa gibi yem ve yiyecek satın alır, elbise ihtiyacının da ekserisini kendi mahsulleri ve kendi dokumaları ile karşılar. Ancak, yeme, ve yiyeceğe verdiği para da ona çok ağır gelir. Onun için toprak sahibi olmak ister. Bununla beraber, Yörüğün zengini çiftçinin zengininden, Yörüğün fakiri, çiftçinin fakirinden daima iyi haldedirler.

EĞLENCE VE SPOR

Nahiye merkezi Kökez'de iki kahvehane vardır. Cuma günleri Pazar kurulduğu için kalabalık halk gelir. Kahvehanelerde bir kahve içip istirahat ederler, sair günlerde kahvehanelerde kumar oynamak gibi fena adetler yoktur. Halkın yegane eğlencesi, düğün, dernek vesileleriyle yapılan pehlivan güreşleridir

Düğün için güreş tertip eden, bütün köylere oku göndererek düğüne çağırır. Oku; bir davet alametidir ki küçük bir hediye ile ifa olunur. Mesela, düğüne okunan adama yeni bir fincanı düğün sahibi gönderir ve düğün günü ağızdan bildirilir.

Düğüne gelenler Perşembe günü gelirler, köyün münasip bir yerine güreş yeri hazırlanmıştır. Mevsime göre yağmur veya güneşten koruyacak çadır gerilmesi gibi şeyler yapılmıştır. Güreş yerine kafile kafile misafirler gelirken, davul zurna takımı misafirleri istikbal eder ve misafir gösterilecek yere yerleşinceye kadar davul zurna çalar ve bahşiş alarak çekilir. Misafir yanında bir keçi veya dana, ve getirenin hal ve şanına ve düğün sahibine olan akrabalık ve samimiyetine göre mesela bir atlık tay getirmiştir.

Güreş meydanı etrafı seyircilerle halkalanmıştır. İlk defa meydanda çocuklar güreşir. Sıra kara keleş denilen 15-20 yaş arası amatörlere gelir. Ve sonra sayılı pehlivanlar güreşir.

Güreşi idare eden bir hakem heyeti vardır. Güreşenlerden yenilene bir bahşiş verirler. Bu bahşişler düğün sahibi tarafından hazırlanmıştır. Çocuklara birer avuç, kuru üzüm ve leblebi veya şekerleme, karakeşlere bir iki arşın basma, gibi haline göre en mütevazi dereceden başlayarak başa bir tosun veya tay karşısına bundan küçük bir hediye, ortaya ve karşılıklarına da keza münasip hediyeler verilir.

Düğün sahibinin bu hediyelerden ayrı olarak pehlivanların seyircilere birer birer el açarak bahşiş adile para topladıkları da vaki ise de bu daha ziyade pehlivanlığı sanat yapanlara mahsus olup, köylerde yetişen böyle vesilelerle güreşen pehlivanlar yapmazlar.

Düğün yerinde güreş tutulmazdan evvel, gençlerin üç adım, ve yaya koşu yarışları da yapılır. Başı alana düğün evinden mendil hediye edilir. Kurs satma adedinin bir bakiyesi olarak yuvarlak taş atma yarışı da vardır.

Güreşte meydanda yalnız (cazgır) denilen eski pehlivanlardan güreş usullerine vakıf bir adam dolaşır. Pehlivanların icabında yüzlerini siler, amatörlere tarifler yapar. Yenileni ayırır, etraftan müdahalelere mani olur. Yenilen ve bahşişini alan pehlivan o güreşte bir daha ortaya çıkamaz. Güreşte yenmek demek sırt üstü getirmek demektir. Bunu göbeğinde dariyı eğlendirmek sözüyle düsturlaştırmışlardır.

Güreşte davetli misafirlerin getirdiği pehlivanlar vardır. Zaten pehlivanların hepsinin bir tutanı vardır. Pehlivanların yenilmesini hiç istemezler. Onun için hakem sayılan ağaların kararına rağmen yenildi, yenilmedi diye birçok ihtilaflar çıkar. Başı alan pehlivan omzuna bir çocuk bindirilerek sevinçleri ilan ve davul zurnalarla tespit olunur

Serik muhiti öteden beri usta pehlivan yetiştirmekle ünlüdür. Serik derken yalnız nahiyeyi değil! Gebiz ve Murtana havalisi gibi aynı örf ve adetlerle yaşayan sahil muhit kastedilmiştir.

Pehlivanlıktaki şöhretleri kuvvetten ziyade daha iyi oyun bilmelerinden ileri geldiğini söylerler. Tisalya muhacirleri yeni geldiklerinde en kuvvetli pehlivanları dahi Serik pehlivanlarını yenediklerini çünkü kendilerinin bilmedikleri birçok fentleri olduğunu itiraf ederler. Bununla beraber muhacirlerin de Serik pehlivanlarına bazı fent öğrettiklerini söylerler.

Muhitin mühim spor ve eğlencelerinden biri de At koşusudur. Harbi Umimiden evvel Köprü çayı başında kurulan Pazar yerinde karşı sahilde her Pazar günü kışın at koşusu yapmak, cirit oynamak adeti vardı. Halen Köprü Pazar yerinde Pazar kurulmaz ve at yarışları ve cirit de yapılmaz olmuştur. Evliya Çelebi Köprü pazarı için şöyle yazar. **(Nehri ulusu)... Deryamısal azim abihayat suyusur. Ve köprüsünün Adalya tarafında binden mütevaciz saz ve kamıştan Kulbei ahzan (Hüzün Kulübesi) misal dükkanlardır. Haftada bir Cumartesi günü Serik ilçesinde ve Karahisardan ve Alaiye ve Adalyadan ve Teke ve Hamitten 40-50- bin adem bir gün bir**

gecede toplanıp azim Pazar durur, Serik Subaşı Nişancı Paşa anda hazır olup. Azim dava ve kavgalar fasl olunur. Kadılara sicil için üç akça, Huccet için on akça verirler, bir akça fazla istese kadıların peştahtasın başında pare pare ederler... Ve bu vilayet halkı bir hafta hesabın, Salı, Çarşamba... diye hesap etmeyip Ulu pazar, Kici pazar, Öte pazar, İleri pazar, Serik pazarı Manavgat pazarı her gün bir başka semtte duran pazarlara göre hesap ederler. Bir gün orada kalıp acaip şeyler gördükten sonra Ulu köprüsünden geçip... Evliya Çelebiden 260 yıl sonra bu satırlar imla edilirken hemen hemen vaziyette büyük bir değişiklik yoktu.

Evliya Çelebinin (Ulu) dediği şimdiki (Köprü çayı) dır. H. 982 tarihli (1566) Murat Pş. Vakfiyesinde Aspendos nehri diye anılan bu nehir, bir asır sonra H 1080 (1664) tarihinde Evliya Çelebi tarafından (Ulu) diye adlandırılmaktadır. Bu havalideki nehirlerden yalnız bu nehir üzerinde Köprü bulunduğu için de burada kurulan pazara Köprü adı verilmiş olduğu bu ismin zamanla nehre de teşmil edilerek Köprü çayı denildiği anlaşılmaktadır. 1890 dan sonra Kökezde Cuma günleri Pazar kurulmamsının âdet edilmesi köprü pazarının yıldızının sönmesine sebep olmuş ise de Köprü pazarı 1914 yılına kadar Evliya Çelebi'nin yazdığı gibi aynen hayatini muhafaza edebilmişti. Bunun başlıca sebebi Pazar vesilele toplanan halkın at yarışları ve cirit oyunları yapması ve seyretmesi idi. Dünya harbinin insan ve hayvan nesline vurduğu darbe neticesi, cirit 1914 den bir daha oynanmamış at yarışları ise harp sonunda bir aralık uyanır gibi iyi cins at kalmamasından devam edememiştir. At yarışlarının en gür zamanlarında Honamlı Mehmet bey adında bir meraklının atı geri kalmasından dolayı yüreğine inerek öldüğü ve ölüp giderken (gelecek hafta atımı yine salın baş alırsa mezarımın başında ünleyin) dediği meşhurdur

NİŞAN ATMA: Buna Övdül de derler. Düğünlerde düğün sahibinin koyduğu ödülü kazanmak için nişan atma yapılır, hediye alabilmek için ilk atışta hedefi vurmak lazımdır.

Dini bayramlarda halk bayram namazından çıkar çıkmaz birbirleri ile kucaklaşıp bayramlaşırlar ve eğer iş mevsimi ise herkes işine gider.

Resmi bayramlarda nahiye merkezinde belediyece davul zurna getirilip eğlenceler tertip olunur Halkın eğlenmesi davul zurnanın oyun havaları ile yoruluncaya kadar oynamasıdır. Düğünler oynamak için en müsait vesiledir. Oyunlar ağır, vakur, zeybek oyunlarıdır. Hemen her oyuncunun kendine mahsus bir oyun tarzı vardır.

DÜĞÜNLER: Yerli köylüler, yörükler, Tisalya muhacirleri, Girit muhacirleri her birinin bir birinden farklı tarafları vardır.

YERLİLERDE: Cuma günü düğün sahibi bir sıruk alır, tepesine bir yumurta kabuğu geçirir. Bir bez veya yazmayı bayrak gibi ucuna bağlar. Yere uzatır. Yanında bir kurban keserek dua edilir ve sıruk (bayrak) dikilir. BU düğün başladığının ilanı demektir. Lisanımızdaki ısrar etti, dönmedi gibi manada kullanılan (Bayrağı dikti) darbı da bundan alınmıştır.

İki gün sonra Pazar günü davul zurna düğün evine getirilir ve Perşembe günü düğün sona erinceye kadar artık davul zurna susmaz. Delikanlılar her akşam toplanarak oynarlar, eğlenirler. Düğün sahibi her tarafa Oku'lar gönderir, bu oku bir top şıtarı, olabileceği gibi bir fincan da olur. O köy ve yakın köy halkı her gün davetsiz düğüne gelebilirler. Ama, oku ile uzaktan çağrılmışlar, ancak Perşembe günü gelirler. Eskiden tenekelerle rakı getirtmek, ayak karısı bulundurup oynatmak adeti varken men'i müskirat kanunu sayesinde bu adetler unutulmuştur.

Perşembe günü sabahtan güreş tutulur. Güreş sona erince derhal sofralar kurulur, yemek daima kaynamış et ve Keşektir.

Yemekten sonra gelini almak üzere hazırlanan kafiye oğlan evinden birisi gelinin bineceği ata biner atlı, yaya cemaat, silah ata ata kız evine varırlar. Gelini beklerler, gelin çıkınca atı getiren sağdıç hemen ata binerek gelinin binebileceği vaziyete getirerek bekler ve dua edilip gelin atın özengisini ayağını uzatacağı sırada attan iner, atın başını tutar. Gelini yakınları ata bindirirler, ve başından kuru üzümle karışmış para dökerler. Sağdıç atı çeker, gelinin çehizi de develere yükletilerek beraber getirilir. Kafiye geldiği yoldan değil bir başka yoldan döner. Silah atarak gelirler. Gelini akrabasından biri indirir. Sağdıç gelin iner inmez ata atlıyarak süratle oradan

kaçar. Köy delikanlıları peşine düşerek, taş ve sopa ile yakalamağa uğraşırlar ve ancak bir kaç okka lokum alivermekle takipten kurtulur. Gelin attan inmeden önce bir oğlan çocuğu oturtmak adettir. Gelin yanında bir hediye bu çocuğa verir. Gelin attan indirileceği sırada inmek istemez, muhalefet eder. Bu takdirde kayın peder ve kayın valide geline bir dana, düve bağışlarlar. Yağmur istendiği halde yağmıyorsa gelin attan inmeden üzerine su serpmek uğurlu sayılır.

Düğün devam ederken kız evinde de kadınlar def çalarak oynayıp eğlenirler. Gelinin eline ve başına kına koyup, kına ile beraber hediye ziynet altınları ve meskuk paralar basarlar.

Gelinin attan iken başında mahrutu şekilde dikilip geçirilmiş, duvağı vardır. Gelin attan ağlıyormuş gibi iki büklüm durur. Yörüklerde duvak mücessem denilen yazmadır. Tisalya muhacirlerinde Oku göndermek ve Düğün günü davetli davetsiz umuma yemek vermek âdeti yoktur. Yalnız Pazartesi akşamı kız ve oğlan evleri kendi akrabalarını yemeğe çağırarak iki taraf misafirlerini ağırladıktan sonra oğlan evinden kız evine örtü döşek getirilir. Oğlan evi misafirleri bu merasime katılır. Kız evi misafirleri de gelenleri karşılar.

Muhacirlerde gelin götürülürken, gelinin önüne düşen delikanlılar yüksek sesle çatlasın patlasın iller gibi sözlerle gelini alkışlayarak götürürler. Gelin alayının urgan çekerek bahşiş koparmak adettir.

Muhacirlerde kız evinde düğün , kınayı ertesi gün oğlan evinden gelenler yakarlar ve bir komşu evine götürerek saçını orada öreterek tekrar evine getirirler. Bir de Sağdıç kavuşturma merasimi yapılır, Bu merasim; gelini bir başka komşu evine götürüp orada yanına bir genç kız yanıştırılır. Gelinin göğsünü bir peşkir tutulur, bir bardak şerbet getirilerek gelin ve sağdıç kız ağızlarına birer yudum şerbet alırlar. Hazır olup karşılıklarına sıralanan kadınlar da ağızlarına birer yudum su alırlar ve suyu birbiri üzerine püskürür.

Gelin, Başörme ve sağdıç kavuşturma merasimleri için komşu evlere götürülürken, gelini erbab bir kadın süsler, başına pembe atlastan bir bohça örter. Bu atlas bohçanın uçlarını önden giden iki kadın tutar. Ayrıca iki kadın da gelinin koluna girerler. Başka kadınlar da etrafa sıralanarak davul çalarak komşu evine götürülür. Baş örmeye giderken yuvarlak bir Seki etrafında gelini dolaştırırlar. Bu âdetin şehirlerdeki gelin hamamı âdetinin taklidi olduğu muhakkaktır. Bu hal Tisalya muhacirlerinin vaktile hamamlı şehirlerde yaşamış olduklarına delalet eder. Sağdıç kavuşturma merasimi de Rumların kilisede istifanya duası yaptıklarına benziyor ki bir Rum mühtedisi muhakkak olan muhacirlerin bu âdeti Rumlardan niçin aldıkları anlaşılamıyor. Gelin gittikten üç gün sonra kız evinden oğlan evine gidilerek gelinin duvarlara asılmış cihazı toplanır ve o gün akşam orada misafir kalınır buna da muhacirler (pusgrafya) diyorlar. Yerliler erkeğin geline gönderdiği yatak, yorgan takımına (Son kesimi) derler. Çarşamba günü bunlar, bir davar, bir miktar keşkek, bulgur ve yağ ile beraber gönderilir.

Düğünler, son kesimi yahut örtü döşegi ile, oğlan evinin kızın ana, baba ve kardeşlerine hediyelerle, düğün güleş masraflarile, hele ağırlık adile kızı tarafına ödenen para ile gelin ertesi, güveyi daveti, yoklama gibi hediyeler ziyafetlerle bir hayli ağır masrafa mal olmakta bulunduğu için evlenmenin güçlüğü kız kaçırma hadiselerinin çoğalmasına sebep olmaktadır.

Kız evinin de çeyiz masraflarının ağırlığı karşısında çok hâdisede kızının kaçırıldığını ister gibi bir durum sezilebilir. Bu takdirde Hükümete koşmak, mağdur mevkiine düşmek ve yaşı küçüktü gibi sebeplerle failin tevkifi sonunda okkalıca bir ağırlık almak ve işe bir küskünlük edası vererek düğün dernek, cihaz da (çeyiz) yapmamak bazı akıllılarca kârlı sayılmaktadır. Kız kaçırılmaların çoğu muvafakatı iledir. Kızın başka tarafa meyli olduğu halde belâlı bir aşıkın musallat olarak zorla kaçırılması kaçırma vakalarının % 10 nunu ancak teşkil eder. Böyle cebren kaçırılmaların ise çok feci cinayet ve hâdiselere sebep olur.

Gelin eve geldikten sonra uğurunu sınamak için yörükte, köylüde bazı adetler vardır.

Geline evin kapısına yağ ve bal sürdürmek, eve bir okka tuz alınarak korlar, tuz tükeninceye kadar malî bir zarar görmezlerse uğurlu sayarlar. (Bu âdet Yörüklerindir.) Muhacirlerde gerdek odasında gelin erkeğin ayağına basabilmesi için tenbihlidir. Kendi ayağına erkek basarsa mağlûp oldu demektir. Gelinle beraber kız evinden yenge denilen bir kadın gelip kız çıktığı müjdesini götürmesi lâzımdır.

BAŞKA ÖRF VE ADETLER

Köylü, muhacir, yörük muhite yayılmış adet ve inançları şunlardır:

Teşe'üm: Gün battıktan sonra evlerinden hiçbir suretle tütün, soğan v.s. acı bir maddeyi harice vermezler ve evden çıkartmazlar. Akşamdan sonra ev içi süpürülmez, şayet süpürülmek zaruri olursa odanın baş tarafından ocağa doğru süpürülür. Katiyen kapıdan tarafa süpürülmez. Yola giden adamın önünden tavşan veya kadın geçerse o yolculukta bir uğursuzluk vardır. Yılan geçerse uğurludur. Başkasına satılmak veya hediye edilmek suret ile süt, yoğurt akşam verilirse üzerine bir yeşil yaprak koymak lazımdır. Bunların bulunduğu kaplar alınırken yıkanmamış olarak almak uğurludur.

Hava şartlarını bilmek: Yörüğün ömrü açık havada geçer. Köylünün işi de hava şartlarına bağlıdır, onun için halk havanın nasıl olduğunu? Nasıl olacağını? Bilmek ihtiyacındadır. Bu hal tecrübelerle bir takım kaidelerin teessüsüne (yerleşmiştir) sebep olmuştur. (Akşamın kırmızılığı sabahın gönlünü hoş eder. Sabahın kırmızılığı akşama varmaz kış eder.) Bu kafiyeli tekerlemenin ifade ettiği mânâ, akşam güneş batarken eğer garp ufku kızarırsa ertesi gün yağmur duracak, hava açacaktır, sabah güneş doğarken garp ufku kızarırsa o gün akşama kalmadan mutlaka yağmur yağacaktır, demektir. Bunu çiftçiler (Akşam kızarırsa öküzü, sabah kızarırsa eşiği hazırla) suretinde de ifade ederler, yani akşam kızarırsa ertesi gün açık hava olacaktır, çift sürmeye gidebilirsin, sabah kızarırsa yağacaktır, eşekle odun kesmeye gidersin demektir.

(Baktın keşişleme, git ve iş işleme) filhakika keşişleme rüzgar, sürekli yağmurlara sebep olmaktadır. Çiftçinin herhangi bir iş görmesine fırsat vermemektedir.

Şöyle de bir hesap vardır ki, bu çok çok yayla muhitinde tecrübelerin mahsulü olmalıdır. Rumî Ağustosun onuncu günü Poyraz yani şimal rüzgarı eserse Eylülde soğuklar başlatıp hatta kar bile düşeceğine, Cenup eserse Eylülde havanın açık, iyi geçeceğine, 11. Günü Teşrinievvel (Ekim), 12. Günü Teşrinisani (Kasım),

13. GÜN Kanunievvel(Aralık), 14. Gün Kanuninisani (Ocak), 15. Gün Şubat aylarındaki olacak hava ahvaline delalet edermiş, bu delalet sayılan günlerde poyraz eserse mukabili ayın soğuk ve kışlı, meltem eserse mukabili ayın mutedil hava ile geçeceği manasınadır. Ağustosun onbeşinden sonra yazın şiddeti geçip havalar itidal kazanacağına göre de bu itidal şubattan bahara alametmiş. (Ağustosun yarısı yaz, yarısı kış) lâfi da Rumi Ağustosa göre söylenmiştir.İlkbaharda Şimali garbi (batı kuzey) den yükselen siyah bir bulut, tufan getirir.

Sonbahardan ilkbahara kadar cenuptan şimale (güneyden kuzeye) doğru bulutların orta surette akması, yağmur yağacağına, Şimalden cenuba ağır ağır akması havanın açacağına delildir. Hava ne kadar şiddetli yağışlı olursa olsun Şark tarafından vakit vakit, sessiz şimşek çakması birkaç saat sonra havanın açılacağına, yaz gününde bile Kutup yıldızı istikametinde vakit vakit şimşeklemek yakın yağmura alâmettir. Her taraf bulutla kaplı iken şimal ufukta az bir açıklıkta mavi gök gürlüyorsa yağmur tehlikesi yok demektir. Daha bazı alametler vardır ki tecrübeler gözle anladıkları halde sözle ifade edilemiyor.

AVCILIK

Halkın spor ve eğlencelerinden biri de avcılıktır. Çiftçi harmanı kaldırıp, samanı çektikten sonra susam, pamuk hasat vaktine kadar iki ay boş kalır. Bu sırada tavşan, duraç, öveyik vesair avların tam vaktidir. Keza buğday tohumlarını atıp, kış bastırdımı, şubata kadar iki ay daha boş kalır. Kaz, ördek, meke, balık avlarının zamanıdır. Vahşi avlar zamanı da bu vakittir

Başlıca av hayvanları şunlardır: Keklik, Güvercin, Kepelcen, Bildircin, Duraç, Öveyik, İncir kuşu, Arı kuşu, Kaz, Ördek, meke, Toy.

Başlıca yabani hayvanlar şunlardır: Tavşan, Domuz, Kunduz, Porsuk, Tilki, Çakal, Vaşak(Yabani kedi), Sansar, Kurt.

Dağlardan ayı ve kaplan (Pars), sırtlan indiği olur. Balık; Köprü ve Aksu ve Belekte Acısu çaylarında denizden giren balıklar vardır. Deniz balıklarının hepsi varsa da bilhassa kefal, Levrek, Mentik çok çıkar. Kumköyde Beşgöz bataklığında kefal, sazan bol bulunur. Körü çayının kuytu yerlerinde halkın rağbet etmediği uzun yılan balıkları pek çok olup Arap gemileri geldiği zaman onlar sevinçle bol bol avlanırlar.

Balık avcılığında usuller:

Darp usulü: nehrin dar bir yerine kazıklar çakılıp, çalılarla örülerek bir bent (Baraj) yapılır, bu bendin tam ortasında balıkların geçebileceği kadar bir delik bırakılır, buraya bir çuval bağlanır, nehrin yukarisından başlanarak aşağı doğru suda gürültü yapılarak balıklar bende doğru kaçırlılır. Yahut çayın yukarisına sütleğen denilen zehirli bir süt ifraz eden ot doğranır. Balıklar suyun zehirlendiğini anlayınca telaşla aşağı doğru kaçarlar, bende gelince delikten geçer çuvala girerler, çuvalın başında bir avcı bekler, çuvalın altında el girecek kadar bir delik vardır, buradan gelen balığı tutarak sahile atar, o kadar çok balık gelir ki delikten geçemez, geri döner yukarisı zehirlidir gidemez kendini karaya atar. Karada da bir avcı bekler, buda gelip te çuval deliğine girmeyen balıkları elindeki tahra veya elindeki zıpkınla yakalar. Denizde balık tutan bütün aletleri ve teşkilatı Belek köyü balıkçılarında vardır. Acısu adeta bir Dalyan gibidir. Buradan muntazam balık tutarak nahiyeye merkezine ve Antalya'ya sevk edilir.

Sathi ırmaklarda elinde tahra veya koca bıçak, veya zıpkınla giren avcılar, ürküp kaçan balıkları elindeki aletle vurup yakalarlar. Köprü ve Aksu çayları ve kendilerine karışan dereler, mebzul balık yeridir.

Sürek avı: İlçesinin her tarafında açılmamış fundalık arazi çoktur. Buralarda eti yenen veya derisi para eden yabancı hayvanlar çoktur. Bu hayvanları avlamak için avcılar sürek avı yaparlar. Bir veya birkaç köyün avcısı birleşerek bir ormanı basarlar. Esinti varsa rüzgara karşı bir yede avcıların ustaları yüksek taş veya ağaç gibi yerlerde mevzii alırlar. Avcıların bir kısmı ise ormanı at nalı şeklinde çembere içine alarak, çeşitli gürültülerle mevzi alan avcılarında bulunduğu tarafa doğru dağılmaya başlarlar. Bu sırada ormanda bulunan yabancı hayvanlar sağa sola kaçacak olursa derhal vururlar, uçacak kuşlar da avlanır. Asıl daramada hayvan; en selamet açık tarafa kaçan, rüzgara karşı oldukları için kokuları gelmiyen mevzi almış avcılar boğazını emin sanarak oraya kaçacağından oradan geçerken iki tarafından gelen kurşunlardan kurtulamaz. Yabancı domuzların derileri dahi alınmaz. Balık avlarında, sürek avlarında hazır olanlar arasında kardeş payı bölüşülür.

Alaca avı: Bu av keklik, kepelcen, güvercin içindir. Bayrak büyüklüğünde bir beze kedi pençesi şeklinde koyu kahve rengi basmalar yapılır ve bu bez bir çerçeveye gerilir. Ortasına bir yarık açılır. Avcı elinde alaca yarığı tüfeğini sürüp bekler. Bu kuşlar alacayı görünce arkasındaki insanı dahi hiçe sayarak karşısında ötüp perendeler atmağa başlar ve avcı da rahatça tüfeğini kullanır.

Köme avı: Bilhassa arı kuşu, incir kuşu, üveyik avlarındadır. Bu kuşların uçuşup eğlendiği sonbahar önu mevsiminde bir ağaç altına çalidan avcıyı gizleyecek bir köme yapar. Elinde tüfek bekler. Ağaca sık sık kuşlar gelir ve avcı çantasını doldurur. Tavşan gibi bazı küçük hayvanlar da köme ve öneze denilen bu surette hazırlanmış mevzilerde beklenerek yapılır.

Kışın göllerde kaz, ördek, toy, ve emsali kuşları avlamak için göl kenarlarında mevziler hazırlanır. Av köpekleriyle gidilerek uçara kaçara tüfek atılır.

Kışın göllerde çıplak bir at veya kısırağın arkasına düşüp gölde kaz ve emsali kuşların üzerine sürülür. Bu kuşlar arkasındaki insanı da görmez ve esasen bu hayvanlardan kaçmaz. Avcı bu suratla tüfeği menziline kadar pervasızca sokularak avlanır. Bir de kışın göllerde meşale ile avlanmak usulü vardır. Yaya veya kayıkla elinde meşale ilerleyen avcı göl kuşlarını, hatta elile diri diri tutar. Bu usul rumeliden gelen muhacirler tarafından öğretilmiştir.

Avcılığın bazı tehlikeleri vardır. Elindeki tüfeğin çalıya takılarak ateş alıp avcıyı yaralaması, av arkadaşının, orman içinde av zannile arkadaşını vurması, sürek ve öneze avlarında yabancı hayvan tecavüzüne uğranılması gibi.

Sığır ve at cinsi hayvanların henüz ip görmemiş (yani ehlileştirilmemiş) olanlarını tutmak için de bazı usuller vardır.

Okluk usulü: Bu işte tecrübe ve meharet sahibi oklukçu bir ata biner. Elinde üç metre uzunluğunda bir kargı vardır. Bu ip (organ) eğerin özengisinin altına bağlanmıştır. Tutulmak istenen hayvanın peşine düşerek kovalamağa başlar. Nihayet bir tarafta kısıtıp elindeki kargının ucundaki ilmeği hayvanın boynuna geçirir.

Hayvan kaçar. Fakat urgan boğazını sıkar, yere yıkılır. Oklukçu ve etrafında koşup duranlar yere yıkılan hayvanın üstüne çullanır. Bir taraftan ilmeği boğazından çıkararak bir taraftan da dört ayağını kıs kıvrak bağlarlar.

Kement usulü: Bir erbab adam bir ağaç üstüne çıkar. Elinde ucu ilmek haline getirilmiş bir urgan vardır. Urganın bir ucu ağaca bağlanmıştır. Bir iki süvari de tutulacak hayvanı o ağacın altına sevki için kovalamağa başlarlar. Hayvan ağacın altından geçerken usta kementçi kemendi atarak hayvanın boğazına geçirir. Kementçi at üstünde kendisi kovalayarak kement atması mümkündür.

İlemek usulü: Bu usul zarara giren hayvanları ve yabani domuzları tutmak içindir. Bir hayvanın tarla harımının bir tarafını delerek oradan zarara girmeye alıştığı görülür. Oraya hayvanın başı geçeceği yere bir urgan ilmek yapılır. Ve urgan bir kazığa bağlanır. Gece zarar yapan domuz ve sığır alıştığı gibi oradan geçerken ilmek boğazına geçerek, yakalanır.

Kapan usulü: Kaplan, ayı gibi hayvanlar için dağ köylerinde büyük kapanlar kurulur. Ve derisinden istifade edilen ve ehli hayvanların parçalamasından korkulan bu hayvanlar ve kurtlar kapanla avlanır. Tavşan, sansar, porsuk gibi derisi kıymetli bir çok hayvanlar da küçük çaptaki kapanlarla avlanır. Kapan; çelik zenberekle techiz edilmiş iki demir çemberdir. Çemberin birisi çelik zenberekten mukavemetine rağmen zorla kaldırılır. Ve diğer çembere tutturulur. Yol üstünde bir yere hafifçe toprakla örtülerek kurulur. Hayvan buradan geçerken kapana kaptırır. Zincirle kazığa bağlı kapanı alıp gidemez. Yoklamaya gelen avcı hayvan eğer ölmemiş ise ateş edip öldürür.

ASARİ ATİKA (ESKİ YAPILAR) VE TARİH

Serik nahiyesi asari atıkaca en zengin bir muhittir. Hele burada Romalılardan kalma Balkız köyündeki anfi'nin bugün dahi işe yarayacak kadar ayakta ve mamur kalmış bulunması dünyada kendisine eşsiz bir kıymet verilmesine sebep olmaktadır.

Bizans, Roma, Yunan devirlerinin medeniyetlerini taşıyan bu eserlerden bahsetmeden evvel Serik nahiyesinin yakın tarihine ait malûmattan bahsedelim.

Elimizdeki mevcut vesikaların en eskisi Murat paşa vakfiyesidir.(Emir-ül-ümera-il-kiram, Kaidi cüyüş-ul-islam el müntakili ila rahnet-il-melik-il-ellam Murat paşa ibni Abdüsselam) yani (merhum beylerbeyi islam askerinin kumandanı Abdüsselam oğlu Murat paşanın vakfettiği şeyler için bir vakıfname tanzim edilmiş, bu vakıfnamenin ilk tescil tarihi hicri 973 (1566) dür, ve hicri 982 de bir de ek yapılmıştır.

Karaman eyaleti beylerbeyi olduğu vakıfnamede zikrolunan Murat paşanın Kuyucu Murat Paşa olduğu bir asır sonra Antalyayı ziyaret eden Evliye Çelebi tarafından da tasdik edilmektedir. Resmi muamelelerde de Kuyucu Murat Paşa olduğu kabul edilir. İstanbulda Kuyucu Murat Paşanın yaptırdığı cami in minaresinin de aynı Antalyadaki gibi olduğu söylenir. Ancak vakıfnamedeki 973 tarihinde Murat Paşadan (müntakili ila rahmetil melikil allam diye Allahın huzuruna göçtüğünden bahsedilmesi H. 1016 da ölen Kuyucu Murat Paşa için insanı şaşırtmaktadır. Bu vakıfnamede Murat Paşa müteaddit(birçok) bahçeler, ev, fırın, 8900 dinar altın para, çiftlikler kendi yaptırdığı cami, hanlar, kanal, köprü v.s. gibi tesislerin bakımı için vakfedildiği yazılıdır. Bu tesislerden birisi Aspendos nehri üzerinde yaptırdığı köprüdür. Köprü çayı Ulusu, Aspendos Nehri hepsi bu çay olduğunu evvelce izah etmiştik. Bu gün bu nehir üzerindeki köprünün Selçuki asarından olduğu zannedilir. Çünkü köprünün korkuluk taşlarında Selçuki kitabeler vardır. Köprünün yanında Kervansaray bakiyesi de vardır. Halbuki bu vakfiye bu günkü köprünün Murat Paşa tarafından yapıldığını sarîh ve katî bir lisanla ifade etmektedir. Bu günkü köprü eskiden mevcut olduğu anlaşılan daha muazzam bir köprünün enkazı üzerine yapıldığı görülüyor. Eski köprünün enkazı bu günkü köprünün temelini teşkil etmiştir. Eski köprünün zorla yıkılmış olduğu da baki eserlerden anlaşılıyor. Çünkü bu gün görülen eski bedenler ta temelinden itibaren yıkılmak için oyuk oyuk yapılmıştır. Daha evvelki köprünün Selçuki eseri olduğu da kalan temel in mirasından bellidir. Selçukilerden Hamit ve Teke oğullarına ve onlardan da Osmanlılara geçerken şarktan veya garptan gelmekte olan bir orduyu geçirmek kasdile köprünün yıktırılması gibi bir sebep akla gelirse de bu intikal devirlerinde şarktan ve garptan gelmekte olan büyük istila orduları hakkında tarihi bir malumat olmamasına göre Selçuki köprüsünün niçin yıkıldığı, niçin temel ine kadar tahribe çalışıldığı anlaşıl amamıştır.

Vakıfnamede bu köprüden şöyle bahsedilir. (Ve ala ta'miri el cisir-il-lezi binah-ül-merhum-el-mezbur alennehr-il-meşhur biapendos ala islah-ül-nehreyn-il-muabber an ahudühüma nehri aspendoscari beyne kazai Karahisari teke ve beyne kazai manavgat vel dar Nehri Düden elcari fi vasat-il-mevzi-il-mağruf bidizdaralanı)

Bu tafsilattan şu anlaşılıyor. Murat Paşa Karahisariteke ve Manavgat kazaları arasında akan Aspendos nehri ile Antalyada dizdar alanının ortasında akan Düden nehirleri üzerine kendi yaptırdığı köprülerin tamirleri için vakıf tesis etmiştir.

Evliya Çelebi üzerindeki kitabelerden olacak bu köprüyü, Selçuki binasıdır, der. Bir de On bir göz olduğu hakkında mübalağa yapar. Evliyanın bu gibi yanlış yazışlarının mübalağadan ziyade notlarının perişanlığına vermek daha doğru olacaktır. Bu gün orada Selçuki kervansarayından bir kapı kalmıştır. Belki bu kervansarayda Onbir göz oda olduğunu not etmiş olabilir. Murat Paşa Vakfiyesinde adı geçen Düden nehri ve Dizdar alanı Antalyada Hamamkule dediğimiz yerdir. Murat Paşa vakfiyesinde bir çeltiklikten bahsedilir. (Ve cemii sıfı el-mezraai-i-ilmağrufa biçeltiklik elletituşka filhak ellezi hfret-ül-vakıf-il-müşarunileyh ve ecraelma'an-ilnehr-ilmeşhur biaspendos-el-mezkur) denilmektedir. Murat Paşanın köprü çayından kanal kazdırıp su akıttığı Çeltiklik Kürüş köyüdür. Kürüş pirinç demektir. Evliya Çelebi bu köyü 250 haneli bir kasabacık olarak görmüştür. Bu gün bu köy önündeki arazinin göl ve bataklık haline gelmiş olmasından dolayı 29 hane ve 127 nüfusa inmiştir. Eski kasabalığından büyücek bir mezarlık ve kubbeli kargir bir cami kalmıştır.

Nahiye muhitinde tarihi tesbit edilemeyen ve mimari kıymeti de pek olmayan başka köprüler vardır ki, şunlardır:

Kocayatak hududunda Hamzabalı kemeri, Boztepe ile Kumköy arasında Hüseyin bey kemeri, Kadriye Sikmen arasında paşa kemeri(kazıklı kemer) Taşlık altında Taşlık kemeri, Emincelerde Acısu kemeri, Kodıcak kemeri, Asaraltı kemeri, Yanköy kemeri, Cumalı kemeri, Karagöl kemeri.

Aksu nehri üzerindeki ahşap büyük köprü umumi harp içinde harap olmuştur. Çürümüş keresteler arasında kalan bir sigaradan 1916 yılında yanmış ve 1917 yılında tekrar ahşap olarak yapılmıştır.

Serik nahiyesinin Selçuki ve Osmanlı idaresindeki tarihlerini aydınlatacak vesikalara malik değiliz. Ancak cami hatiplikleri ve bazı Tekye ve zaviye mütevellilikleri tevcihi(yöneticileri) dolayısı ile mevcut ve nihayet 150 yıllık yakın tarihe ait vesikalarla, vergi tevzi ve tahsili vesilesile Antalya Şeriyeye Mahkemesinde geçen yine 150 yıllık maziye ait kayıtlardan bu ilçesinin teşkilatı hakkında bazı malumata sahibiz. Serik'in yakın tarihe kadar kaza teşkilatındaki ismi (Karahisar Teke) kazasıdır. Karahisar Teke bugün tamamıyla terkedilmiş olan Yanköy karyesi üstündeki 224 rakımında Kocahisar tepesidir. Halk Hisar kelimesini aşındırarak Asar demektedir. Burası Kadim Sellum şehri harabesidir. İçinde hala ayakta duran, cami gibi islami tesisler de vardır.

Kal'aların askeri kıymeti baki iken bir kasaba halinde yaşamıştır. Ancak Yunan, Roma, devirlerinde olduğu gibi birbirine komşu iki şehir halkının düşmanlığı devri olmadığından Türk halkı bu kadar yüksek bir tepede oturup her gün işi için aşağıya inmek mecburiyetinde yaşamaya razı olmamıştır, çoktan beri halk ile meskûn olmadığı ve yalnız muhafız askerlerin içinde oturup yaşadığı muhakkaktır.

Karahisar Teke kazasının tanzimattan sonra vilayetler teşkilatına kadar hangi muhiti ihtiva eylediğini tesbit eden vesikalar yoktur. Karahisar Teke bir kaza yani bir Kadı'nın hüküm verme hakkını haiz olduğu bir birlik olduğuna ve kadıların bilcümle devlet umurunu tascil selahiyetleri bulunduğuna göre Karahisar Teke Mahkemesi şeriyesinin sicilleri de olmak lüzımdı. Eğer bunlar elimize geçseydi bir çok meçhulleri halletmiş olurduk. Bu gün Antalya Şeriyeye mahkemesinin kayıtlarından en eskisi 1223 yılına ait defterdir. Bunda Teke sancağı, Antalya, Kaş, Kalkanlı, Elmalı, Kızılkaya, Finike, İğdir, Serik, Girmegi kazalarını havi olarak kaydedilmiştir. Demek ki: Bir buçuk asır evvel muamelatta (Serik) ismi Karahisar Teke ismini unutturmuştur.

Serik; kelimesinin Sermek, aslından alınmış Türkçe bir kelime olması mümkündür. Fakat Evliya Çelebinin yukarıda bahsettiğimiz 300 sene evvelki yazısında (Serek) olarak yazılmış olması Serik isminin 300 yıl evvelki telaffuz şekline göre (Zerk) ismi ile münasebeti olduğuna hükmetmek icabeder. Hala (Zerk) adile anılan Kadim Yunan şehri (Selgi) Serik muhitindedir. Köprü çayının garbında ve Serik'in şimalinde Akbaş ve Karataş köylerine komşu olan bu köy 1913 teşkilatında Beşkonak nahiyesine bağlı olarak Manavgat kazasına verilmiştir.

Zerk (Selgi) 1021 rakımlı Aladana dağı üzerinde çok eski bir Pisidya şehridir. Bugünkü köy bu şehrin bir köşesindedir. Selgi şehrinin mevkiinin çok sarp olması, şehrin o zamanın tabiyesine göre zaptedilmez bir sağlamlığı olması hasebile halkı civar şehirlerle daima harp eder olduğundan muhitinde otoritesini hakim kılmıştı. Selgi muhitinin dağlık, ormanlık verimsiz olması karşısında vaziyetine hakim bulunduğu Serik muhitini nüfuzu altına almış bulunması tabiidir. Bu sebeple bu havalinin Selgi ve Türklere geçtikten sonra lisan bünyesine uyarak Zerk ve Serek olarak aşına aşına Serik haline gelmiş bulunması da varittir. Şeriyeye sicillerinde Serik kazasının hangi köyleri topladığını tayin mümkün değildir. Ancak vergi ve tekâlifin tevzii ve taksiminde kaza ve nahiyeleri ve hatta köyleri bir birlik olarak ayırmakta ve buna göre taksim etmektedir. Meselâ Mahallati Antaliye bir birliktir. Son Elmalı kazası... Ve diğer kazalar, ama İstanuz (Korkuteli) un kaza ve nahiye olarak hiç adı geçmez. Kurahayi Antaliyeden sayılır. Vergi tevziyatında, 1223 H. Tarihinde Kazaiserik diye bir

birliktir. Bundan Beşkonak, Gebiz, Has gibi muhitindeki teşkilat anılmadığına göre bu havalinin Serik kazası içinde olduğunu kabul etmek icap eder. Fakat 1226 H. Tarihindeki (M. 1810) tevziatta Kazai Serik, Kazai Beşkonak ve Has ayrı ayrı tevziata tabi tutulmuştur. 1284 H. Tarihinde (M. 1868) ise Kazai Serik, Kazai Beşkonak, Has, Karyei İstavruz ayrı ayrı vergi tevziine tabi tutulmuş, fakat bu dört isim yazıldıktan sonra bir yekün yapılmıştır. Daha sonraki tevzilerde Gebiz cemaati, Murtana cemaati, diye Gebizin ve Kocayatak köyünü ihtiva eden Murtananın ayrı ayrı birlikler sayıldığı da görülmektedir.

1922 yılında seksen yaşını geçmiş olarak sağ olan Teke köyünden İzzet Ağa son devrin teşkilatı hakkında şunları anlatmıştır :

Serik kazası: Yumaklar, Demirciler, Çetince, Etlar, Büğüş, Yanköy, Tekke, Berendi, Pınarcık, Gökçepınar, Alacami, Zayımlar, Çandır, Ayanoz, Kuşlar, Kızıllar, Üründü, Burmahancı, Kürüş, Boğazak, Eminceler, Karıncalı, köylerinin Serik kazasını, ve:

Balkız, Deniztepesi, Bucakköy, Kumbarlar, Karataş, Akbaş, Karabük, Zerk köylerinin Beşkonak kazasını, ve:Macar, Aşağıoba, Kozan, Aksaz, Dorumlar, Akçapınar, Hacıosmanlar, iki başlı Kındıra köylerinin Gebiz cemaatini ve:Has Kızıl Ören, Has Gebe, Has Kızılcukur, Has içini, ve Abdurrahmanlar, Murtanada Aşağı Tayfa yani Kocayatak, Murtanada Mağcun ve Gürlü, Nebiler, köylerinin Murtana cemaatini teşkil eylediğini ve o zaman bugünkü nahiyelere muadil olan kazaların müdürlerinin halk tarafından seçildiğini ve bunlara Kaza Müdürü denildiği gibi aşiret hayatı yaşayanların müdürlerine de Gebiz ağası, Murtana ağası denildiğini, ve yakın tarihe kadar sahillerde mamur köyler mevcut olmadığını halkın yazın yaylalara giderek, kışın da perakende bir hayat yaşadıklarını, 1300 hicri tarihinde (M.1884) muhacirler gelerek ve zamanla yörük hayatı yaşayan halk da tedricen toplu köylerin çoğaldığını hikaye etmiştir.

İzzet Ağa; kendisinin yetiştiği devirlerde son kaza müdürleri olarak Yenköydeki Gürü oğlu Hüseyin Ağa ve Emincelerde Bölükbaşı oğlu Hacı Ali Ağa, ve Zayımlarda Zayım oğlu Mehmet Ağanın namlarını işittiğini anlatmıştır. Yanköylü Gürü oğlu Hüseyin Ağa Tekeli oğlu zamanı (H.1223 ve daha evvel (M. 1807)) Kaza Müdürlerinden imiş. Tekeli oğlu İbrahim Bey Kadı Paşayı tutmak için İbracıya hareket ederken başına topladığı on bin kişilik kalabalık mekânında Gürü oğlu Hüseyin Ağa da maiyeti ile beraber gitmiş, avdetlerinde Serik toprağına girecekleri köprü çayına geldiklerinde İbrahim Bey tam köprünün üstünde Hüseyin Ağanın yolunu keserek; Atı bana ver demiş, Hüseyin Ağa elindeki mısır sopasını (Meşe, dişbudak gibi sert ağaçlardan tornada yapılan bir nevi kalın coptur ki, cirit oyunlarında, ve baston gibi kullanılır) kaldırarak, çekil Tekelioğlu! diye sertelip atını sürüp geçmiştir. Tekelioğlu bunu hazmedemediğinden Murtana ağasına Gürü oğlunu öldürmesi için gizlice talimat vermiş. Murtana ağası (Emin ağa) bir gün cidal pazarına at koşularına gelmiş. (Cidal pazarı Alacami altında Pınarcık köyü yanında bir Kepezde kurulurdu. Evliya Çelebinin Serek Pazarı dediği bu olacaktır. Kökez pazarının inkişafından sonra unutulmuş pazarlardandır.) Murtana ağası , Gürüoğlunun yanına oturmuş ve şeşhanesini kucağına alıp ağzını Gürüoğlundan tarafa çevirmiş. At koşularının çok heyecanlı bir anında Şeşhanenin çakmağına dokunmuş, ateş alan tüfek Gürüoğlunu yere cansız yere sermiş. Murtana ağası sonra bu hareketine çok nadim olmuş.

Hapishaneleri, tomrukları bulunan ve suçlulara örfi cezalar veren bazen şahsi menfaati için de işkence yapan bu ağaların bakiyesi Meşrutiyetin ilanına kadar nüfuzlarını az çok yürütebilmişlerdir.Tanzimattan sonra dahi Gebiz ağası Mehmet Beyin bir küçük kızın ırzına geçen bir hocayı boğdurarak Aksuya attırdığı, fakat kanun devri olduğu için kendisinin de Antalya'da muhakeme edilerek idam edildiği rivayet olunur.

Bu kaza teşkilatı zamanında Serik kazasına bağlı bir köy (Karaveliler) dir. Bu köy hala Döşemealtı muhitindedir. Serikle münasebeti yoktur. Arada Aksu ve Karaöz kazası (yahut nahiyesi) vardır.

Bu tetkikattan Beşkonak, Has, Karaveliler, İstavruz'un Serik kazasına tabi olduğu bu suretle Nevahii diye şumüllendirdiği anlaşılmıştır.

Serik'te Balkız köyünde Aspendos harabesi vardır. Kökezin 15 kilometre şarki şimalisindedir. Köprü çayının sağ kıyısında bir tepenin üzerinde ve eteklerindedir. Tepenin şark eteğindeki Anfi tiyatrosu gayet az harap olmuştur. Onun için Selçuki ve hatta Osmanlılar devirlerinde kışla olarak kullanıldığı söylenir. Anfinin iç taraftan ön kısmı gayet yüksekten direk başları yerleştirilecek surette oyulmuş olduğuna göre iç kısmının üstü belki cami olarak kullanılması da muhtemeldir. Örtülmüş kısmın duvarları kireçle sıvanmış ve bu sıva üzerine aşu boya ile Main şeklinde desenler yapılmıştır ki, bu desenler hala seçilmektedir.

Güneşe , yağmura, mağruz aşu boya desenlerin bulunduğu yerde kalabilme müddeti asırlarla ölçülemiyeyeğine kaniyim. Şu halde yakın tarihlerde Osmanlı devrinde bu binanın kullanıldığı anlaşılıyord. Hatta Anfinin ön kısmına kireç bia bir kule yapıştırılmış haldedir.

Eskiden alınmış bir fotoğrafta bu kule yoktur. Bu kulenin minare olarak kullanıldığı söylenir.Anfi tiyatrunun şimalinde bir at yarış sahası vardır ki bugün pek harap olmuştur. Şehre Karataş Dağında Karapınar adındaki bir pınardan su getirmek için yapılan ve Karagöl sahasına inince şehrin bulunduğu tepeye suyun çıkmasını temin için kemerli su yolları ve terazileri vardır.

Karapınardan Aspendosa kadar bu su yolunda yer yer tüneller ve kemerler dağlarda da görölmektedir.Su terazileri, Stadyum, Anfi, gibi bu gün çok canlı bir halde göze çarpan eserlerden başka tepe üzerinde ve eteklerinde Ma'bed, Hamam vesair bir çok bina harabeleri vardır. Aspendos şehri Kadim Yunan Pamfilya şehirlerindedir.

Karahisarı Teke kasabasının bulunduğu 224 rakımlı tepedeki Sillum şehri harabesi Yanköy karyesi muhitindedir. Bu kasaba: kazaya da ismini vermiş iken Kale ile çevrilmiş yerlerde oturmak ihtiyacından insan oğlunun varestede kaldığı ve hele kalelerinde icad edilen son silahlar karşısında hiçbir harp kıymeti kalmadığının anlaşıldığı andan itibaren tamamıyla terkedilmış ve sönmüştür. Sillum şehri de Pamfilya kıtasında olup Kadim Yunan, Roma, Bizans ve Selçuki ve hatta Osmanlı devirlerini yaşamış ve bu devirlerden üzerinde birer eser kalmıştır. Bu harabeler içinde de, Stadyum, Anfi, Hamam, Ma'bedler ve Camileri ev harabeleri vardır.

Evliya Çelebi bu kale ve kasaba hakkında şunları yazar:

(Evsafi Kalai Karahisari Teke) Mukaddem Kayser binası imiş, Badehu Frengi bedreng müstevli olup badehu Sultan Keyhusrev fethidir. Andan Orhan Gazi Fethidir. Teke Paşanın Hassıdır. Subaşısı Hakimdir ve 150 akça şerif kazadır. Ve nahiyesi 70 pare kuradır. Ve kallası bir püşte üzere şekli murabba bir küçük kal'adır. Yedi kulesi ve cenuba nazır bir kapısı vardır. Hendeği yoktur. Ensesinde havalesi vardır. Kala dizdarı, Neferatı, Kethudası, Serdarı, Ayanı, yoktur. Ancak 70-80 hane Türkmen evi olup onlar dahi temmuzda yaylaya giderler. Ancak nahiyesi mamur ve mahsuldar kazadır)

Evliya Çelebinin şehadeti dahi Karahisarı Teke kasaba ve kal'asının daha 1080 hicri tarihlerinde dahi (M. 1664) askeri kıymetini kaybetmiş terkedilmek üzere olduğunu göstermektedir.

Serik nahiyesi muhiti içinde Aspendos, ve Kadim Sillum şehirleri hakkında yazılmış yazılar çoktur. Bunlar kaynak yaparak burada izahat vermeye mahal yoktur. Ancak halk rivayetleri, ve bulduğumuz orijinal me hazlar üzerine arzı malumatı muvafık buldum.

İsimlerin ışığında bazı tetkiklerimi arzedeiyim:

(Karahisarı Teke) kazasının tabi bir merkezi olan bir kal'a Karahisar denilmiştir. Ancak birbirinden ayırabilmek için Afyon Karahisarı, şarkiki Karahisar gibi isimler verilirken buraya da Teke Karahisarı denilmiştir.

(Teke) isminin buraya niçin verildiğini tetkik faydalı görölmüştür. Karahisarı Tekenin altında Tekke köyü vardır. Tekke, Tekye, zaviye demektir. Bu köyde şih Bali zaviyesi ve vakıfları vardır. Teyeşin (tekyenişin) adında bir aile son zamanlara kadar buradaki vakıfların mütevellisi idi. Zaviyedarlık ve Tevliyet gibi Osmanlı hükümetinin inkirazına kadar fermanla tevcih edilmekte idi. Eskiden mahmur ve meşhur bir zaviye olduğu bellidir. Karahisarı'nın Teke adını bu Tekyeden almış olması mümkündür.

Bununla beraber Antalya Sancağının adı Teke sancağıdır. Selçuki devletinin inkirazında her vilâyette bulunan valilerin istiklâllerini ilan ettikleri zaman Antalya'da da Teke oğullarının istiklâllerini ilan ederek bir müddet hükümet ettikleri rivayetlerden olarak mâlumdur.

Konya Selçukileri ilk zamanlarında Antalya, Alaiye gibi sahil şehirlerdeki Rumların Anadolu'ya ait ithalat, ihracat ticari işlerde işe yaradıkları inancı ile buraları zaptetmekte müsamaha ediyorlardı. Fakat Mısırdan dönen bir tüccar kafilesine bunların yaptığı fena muamele Konyanın tabi limanı olan bu sahillerde Firenklerin yaşatılmasının doğru olmadığını gösterdiğinden H. 603 (M.1206) tarihinde Selçuki padişahı Keyhusrev bin Keykubat tarafından Antalya Kalesi zaptedilmış ve buraya ilk olarak (Mübarizüddin Ertokuş) tayin edilmiştir.

Teke kelimesi Ertokuş kelimesinden aşınmış olabilir

Orta Asyada Hivye ile Merv arasında (Teke) aşireti diye kalabalık bir Türkmen boyu bulunduğuna göre, hala Anadolu'da bir çok kasaba ve köylerin oralara yerleşmiş olan Türk boyları isimlerini taşıdıkları gibi bu boydan (Teke) aşiretinin bu muhitte yerleşmiş olmasından alınabilir.

Selçuki saltanatının sarsıntıya uğradığı zamanlarda Cimri vakası diye bir vak'a geçmiştir. Bu; Selçuki tahtının saltanat Naıplığı ile idare edildiği bir andır. Konyanın Larende ve Ermenek taraflarında eşkiyalıkla başlayarak Selçuki tahtına damat olacak kadar teferrüt eden ve bilahare 880 H.tarihine kadar (M.1483) yaşayacak olan Karaman oğulları hükümetinin kurucusu Karaman Beyin oğlu Mehmet Bey H.676 (M.1279) tarihinde başına topladığı Varsak, Turgutlu, Bayburtlu gibi Türkmenlerle aşiretler arasında kendisini Sultan İzzeddinin oğlu olduğunu iddia eden Cimri adında bir serseriye Konyayı basarak Selçuki tahtına oturttuğu sırada kendisi de Vezirlik makamını almıştı.

Karaman oğlu Selçuki vilayetlerini dağıtırken İspartayı Hamit Bey'e verdiği gibi (Diyari İstanos ve Antalya) yı da (Teke Paşa) ya verdi.

Bu hadiseden yirmi yıl geçtikten sonra Selçuki hanedanının tamamıyla inkiraz bularak her vilayetteki beylerbeyinin istiklal davasına kalkıştıklarını görüyoruz. Teke Paşanın ve evlatlarının bir müddet bu havalide müstakil icrayı hükümet ettikleri rivayetini teyit eden bir kayda ve hele bir esere tesadüf edilmiyor. Ancak Tavaifi Mülük devri denilen ve Teke oğullarının hüküm sürdüğü zannedilen bu zamanda Antalyada Hamit oğullarının nüfuzu cari olduğu görülüyor. Ancak H.692 (M.1295) tarihinde Karaman oğlu Mehmet Beyin Alaiyeyi alarak Kardeşi Mahmut Beyi emir nasbettiği ve Alaiyenin üç konak uzağındaki Karahisarı da alarak buraya ilhak eylediği tarihen mazbut olduğuna göre Teke Paşanın ve oğullarının Antalyada hükümet icra ettikleri devirde Karahisarı Tekenin Antayaya ve Teke oğulları idaresine bağlı olmadığı teayyün eder.

Alaiye Beyi Mahmut Karamanın emirliği zaman geçtikçe müstakil bir beylik hüviyetini iktisap eylediği görülüyor. İbni Batuta burayı ziyaret ettiği zaman Alaiye Beyinden sultan diyerek bahsetmektedir.

Ancak bu istiklâlin Alaiye beyliğini Karaman oğlu hükümeti tabilerinden olmaktan kurtaramadığı da muhakkaktır. Çünkü Karaman hükümetinin doğum yeri ve tabi merkezi olan Ermenek, Alaiyeye 40 saatlik mesafede hemen hemen kendi hinterlandı içinde olduğundan Karaman hükümeti birliğini bozacak böyle bir vaziyete müsaade edemezdi.

Tetkikatımızdan Karahisarı Teke ismindeki Teke kelimesinin, kısa bir zaman için dahi olsa Selçukilerin inkirazı zamanında burada vali bulunan Teke Paşanın diğer tavaifi müluk gibi istiklalini ilan ederek kendisi ve belki evlatlarından bir iki kişinin burada hükümet kurmasından dolayı bölgeye isimlerini verebilmiş olmaları ve Karahisarın da sonradan Teke kelimesi ilave olunarak anıldığı manâsı çıkmaktadır.

Karahisarı Teke altındaki Tekke köyünde mevcut Şeyh Bali zaviyesi ve vakıfları ile bu köyden geçen derenin biraz aşağıda Kocayatak köyünde Hamza Bali adını alması Tekke köyündeki Şeyh Bali türbesinin de Hamzabali namındaki sofiyyundan zat olması fikrini veriyor.

Bu havalideki tarihi alakadar eder gibi görünen isimlerden biri (Kökez) dir. Kökez, hala nahiye merkezi olan karyedir. Yukarıda tafsilatı ile anlatıldığı veçhile buraya Tisalya muhacirleri köy kurdukları zaman Tisalyadaki köylerinin adı olan Şevketiye'yi isim koymuşlardı. Ancak köy yapılmazdan evvel buraya Alaiye yolu üzerinde Kökez Çeşmesi denilmekte idi. Kökez Çeşmesi ismi çok şöhretli olduğu için Şevketiye adı hiç yayılmamış (Kökez) diye şöhret bulmuştur.

Yukarıda Alaiyenin Karaman oğlu Mehmet Bey tarafından zaptolunarak kardeşi Mahmut Beyi Emir nasbettiği, ve Karahisara kadar olan sahanın da zaptedilerek Alaiyeye iltihak olduğunu yazmıştık. Şikarının Karaman tarihinde şöyle bir kayıt var: (Mehmet Bey- Karaman- geçip Larendeye geldi. Sarayların mamur edip iş ü safaya başladı. Bir Nahiye Göçer Beye, Bir Nahiye Firuz Bey, bir Nahiye de Kökeze bağışladı. Kökez Kapıcıbaşısı idi)

Kökezin Karaman oğlunun Kapıcısıbaşı olduğu ve Karaman oğlu tarafından vilayetler kendi adamlarına dağıtılırken Kökez'e de bir nahiye verildiği anlaşılıyor. Burada Göçer ve Firuz Beylerden de beraber

bahsedilmiştir. Firuz Beyin Antalya ile tarihi alakası ve yine Antalyada hala Göçerler diye bir muhit bulunması delaletile Karaman oğlunun dağıttığı bu nahiyelerin Antalya muhitinde olduğuna hükmetmek mümkündür. Karahisar Sahip kazasının Serik bir nahiyesi olduğu Evliya Çelebinin kaydından anlaşıldığına göre, Kökez Beye verilen ilçesinin burası olmasını kabul hatalı olmaz. Kökez Beyin buradaki çeşmeyi yaparak, adını bugüne kadar yaşatmış olması da kabildir

1.1.4 TURİZM

İlçemizdeki turistik yerlerin basında sahil kesimindeki Belek Beldesi gelmektedir. Bu beldemiz son dönemlerde gerek ülke genelinde gerekse dünya çapında turizm açısından sayılı yerlerdendir. İlçemiz 22 km' lik sahil şeridinde sahiptir. İlçemiz Belek Bölgesi'nde 24 adet konaklama tesisinden 23 adedi 22660 yatak kapasitesi ile halen hizmet vermektedir. 5 adet golf sahası, 1 adet sağlık merkezi, 1 adet kongre merkezi ve Turizm kompleksi ile ülkemizde belki de dünyada esine ender rastlanan yeni bir turizm merkezidir. Mevcut tesisler konukların güvenli, konforlu bir ortamda tatil yapmalarına imkan sağlamak amacıyla acık ve yüzme havuzları, disko, sauna, klima, uydu yayın sistemleri, restoran, bar, tenis kortları su sporları gibi üniteler ile önemli bir turizm merkezidir.

1.1.5 TARIM

İlçemizin ekonomisinin büyük bir bölümü tarıma dayalı olup, halkın % 90' i çiftçilikle uğraşmaktadır. Tarımsal faaliyetle için ihtiyaç duyulan insan gücünün bir kısmı kendi bölgemizden, bir kısmı da çevre il ve ilçelerden karşılanmaktadır.

İlçemizde Arazi Durumu Şöyledir;

Tarım alanı : 453,360 dekar.

Orman Alanı : 657,640 dekar.

Çayır-Mera alanı : 9,300 dekar

Su yeri bataklık alan : 3,700 dekar .

Tarım dışı alanı : 229,000 dekar

Toplam : 1,353,000 dekar

İlçemizde 250 işyeri kapasiteli 1 adet küçük sanayi sitesi ile 14 adet fabrika ve büyük işletmeler vardır. Buralarda yaklaşık 1200 kişi çalışmakta ayrıca İlçe merkezinde yaklaşık olarak 2.553, Kadriye beldesinde 216, Gebiz beldesinde 51, Çandır beldesinde 42, Abdurrahmanlar beldesinde 18, Karadağ beldesinde 23, Bogazkent Beldesinde 114, Belkis Beldesinde 37, Belek Beldesinde 259, Y.Kocayatak beldesinde 51 olmak üzere toplam 3 364 adet is yeri mevcuttur. 17 439 adet Ziraat Odasına kayıtlı çiftçi bulun maktadır

1.1.6 İKLİM

İlçemizde Akdeniz iklimi hakimdir. Yazlar kurak ve sıcak, kışlar ilik ve yağışlı geçer. Bu iklimin sonucu olarak doğal bitki örtüsü de makilerdir. Tipik bir Akdeniz iklimi hakimdir. Kış aylarının çoğu zaman yaz gibi geçtiği bu yörede; yaz sıcaklığının etkisi öğleden sonra denizden karaya doğru esen meltem rüzgarıyla azalmaktadır. Turizm sektörüne hayat veren etkenler tabii güzellikler ve iklimdir. Tabii güzellikleri ve tarihi değerlerinin yanında olumlu iklimiyle tam bir turizm cenneti olan yörede güneşleme süreleri, deniz suyu ve hava sıcaklıkları gibi iklim özelliklerinin aylara göre dağılımının bilinmesi büyük önem taşır. Turistler;

yaşadıkları yer ile seyahat ettikleri yer arasındaki iklim farklılıklarından etkilenir, rahatsızlık duyarlar. Hatta bu fark hastalıklara yol açar.

İklim olayı turistik mahallin çekiciliği üzerinde etkili olmakta ve turizm çeşitlerinde iklimin farklı türleri tercih edilmektedir. Dinlenme turizmi için güneşleme süresi uzun, az yağışlı ılıman iklim tercih edilirken, kış turizmi için soğuk hava ve yeteri kadar yağış tercih edilmektedir.

	ORTALAMA SICAKLIK (°C)	ORTALAMA EN YÜKSEK SICAKLIK(°C)	ORTALAMA EN DÜŞÜK SICAKLIK(°C)	ORTALAMA GÜNEŞLENME SÜRESİ (SAAT)	ORTALAMA YAĞIŞLI GÜN SAYISI	ORTALAMA YAĞIŞ MİKTARI	EN YÜKSEK SICAKLIK	EN DÜŞÜK SICAKLIK
OCAK	9,6	15	5,6	5,3	12,4	218,8	22,0	-2,0
ŞUBAT	9,9	15,3	5,7	6,1	10,4	131,3	23,4	-4,0
MART	12,2	17,9	7,4	6,9	9,0	103,8	28,2	-1,6
NİSAN	15,8	21,4	10,6	8,0	7,3	62,6	33,2	-1,4
MAYIS	20,3	25,9	14,5	9,9	5,4	30,7	37,6	6,7
HAZİRAN	25,3	31,3	19,0	11,6	2,9	7,8	44,8	11,1
TEMMUZ	28,3	34,4	22,1	12,0	1,5	2,8	45,0	14,8
AĞUSTOS	27,8	34,3	21,8	11,6	1,5	2,0	43,3	15,3
EYLÜL	24,3	31,3	18,6	10,0	2,0	10,4	41,2	10,6
EKİM	19,5	26,9	14,5	8,1	5,6	83,7	37,7	4,9
KASIM	14,2	20,8	9,8	6,3	7,8	179,8	33,0	0,8
ARALIK	10,8	16,3	6,8	4,9	11,5	261,3	25,4	-1,9

Uzun yıllar içinde gerçekleşen ortalama değerler (1975-2009)

1.1.7 İDARİ YAPI

Bir turizm ve tarım kenti olan Serik 8 Belde 49 Köyden oluşmaktadır. Serik ilçesinin toplam nüfusu 105 856 dır.Bunun 54 657 i köy ve beldelerde, geri kalan 51 119 u ise ilçe merkezinde yaşamaktadır.

BELDE VE YA KÖY ADI	TOPLAM	ERKEK	KADIN
Şehir Merkezi	51119	25820	25299
Akbaş	729	353	376
Alacami	891	461	430
Aşağıçatma	210	109	101
Aşağıkocayatak	1192	607	585
(B) Belek	6125	3460	2665
(B) Belkis	1999	1011	988
Berendi	250	128	122
Bilginler	486	261	225
Bucakköy	302	161	141
Burmahancı	1074	527	547
Büğüş	480	233	247
Çakallık	1164	581	583
(B) Çanakçı	372	185	187
Çandır	2002	986	1016
Deniztepesi	975	511	464

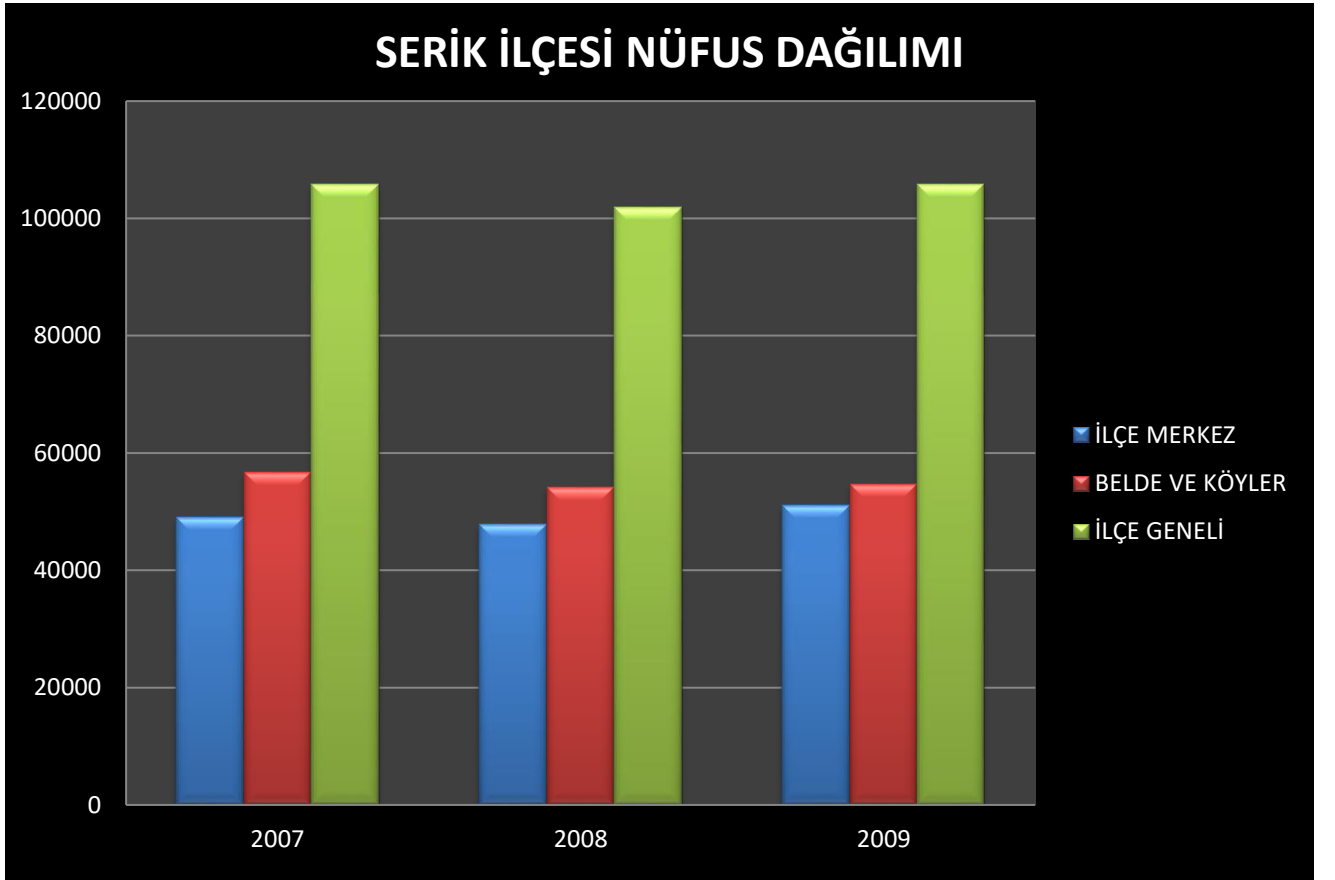
Dikmen	559	279	280
Eminceler	563	290	273
Eskiyörük	665	349	316
Gökçepinar	253	132	121
(B) Kadriye	4912	2661	2251
(B) Karadayı	2474	1231	1243
Karataş	363	167	196
Karıncalı	309	156	153
Kayaburnu	927	475	452
Kozağaç	1092	537	555
Kuşlar	291	135	156
Pınarcık	741	368	373
Sarıbalı	1129	550	579
Şatırlı	951	491	460
Üründü	723	361	362
Yanköy	722	364	358
Yeşilyurt	533	265	268
(B) Yukarıkocayatak	2811	1425	1386
Zırlankaya	392	216	176
(B) Boğazkent	2797	1498	1299
(B) Gebiz	2513	1293	1220
(B) Abdurrahmanlar	2056	1045	1011
Akçapınar	596	303	293
Aşağıoba	772	399	373
Bozdoğan	196	109	87
Çatallar	385	188	197
Demirciler	251	128	123
Dorumlar	442	223	219
Etlar	640	335	305
Hacıosmanlar	301	152	149
Hasdümen	272	135	137
Haspınar	193	98	95
Haskızılören	601	301	300
Kırbaş	220	109	111
Kozan	438	221	217
Nebiler	444	231	213
Tekkeköy	953	473	480
Töngüçlü	785	405	380
Yukarıçatma	235	113	122
Yumaklar	798	410	388
Yeşilvadi	188	99	89
TOPLAM	105.856	54.114	51.742

1.2. GELECEK ÖNGÖRÜSÜ

Serik giderek gelişen ekonomisi , yükselen yaşam standartları ve iklim koşulları nedeniyle sürekli göç almaktadır. Bu nedenle nüfusu her geçen gün artmaktadır. Belediye hizmetlerinin nüfus artışına paralel olarak geliştirilebilmesi amacıyla yapılan nüfus artış tahmini geçmiş yıllardaki gerçekleşmeyle birlikte aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

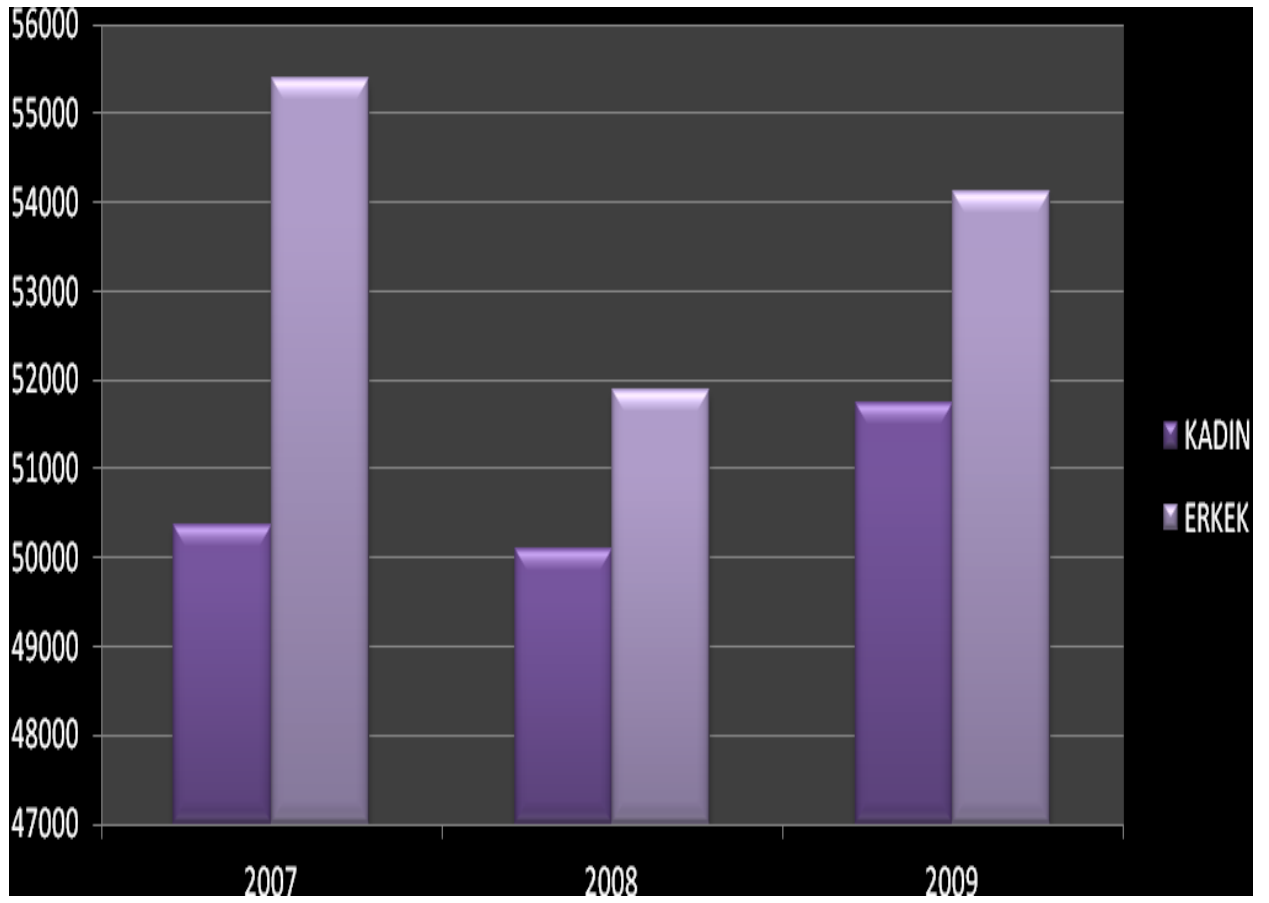
1.2.1 YILLAR İTİBARIYLA SERİK NÜFUSUNUN GELİŞİMİ

YILI	İLÇE MERKEZİ	BELDE VE KÖYLER	GENEL TOPLAM
2007	49.027	56.728	105.755
2008	47.784	54.177	101.961
2009	51.119	54.737	105.856

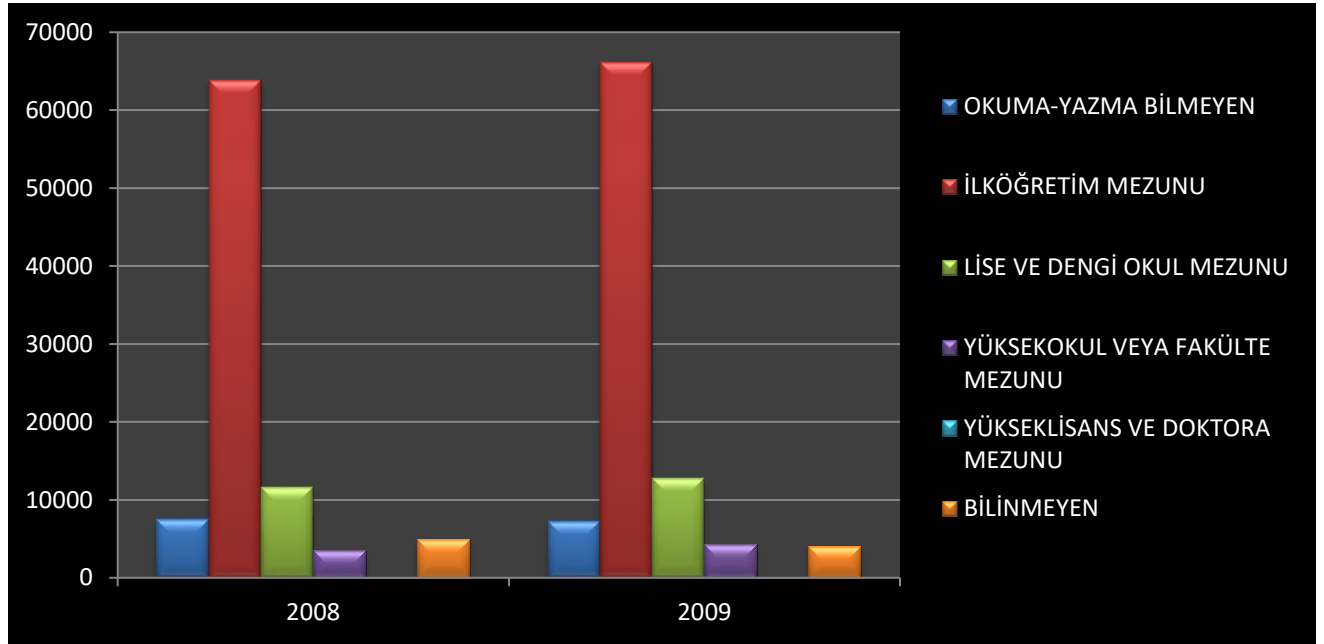
1.2.2 SERİK İLÇESİ KADIN-ERKEK NÜFUS DAĞILI

	KADIN	ERKEK
2007	50.371	55.384
2008	50.087	51.874
2009	51.742	54.114

1.2.3 SERİK İLÇESİ OKUR-YAZAR DURUMU

YILLAR	OKUMA-YAZMA BİLMEYEN	İLKÖĞRETİM MEZUNU	LİSE VE DENGİ OKUL MEZUNU	YÜKSEKOKUL VEYA FAKÜLTE MEZUNU	YÜKSEKLİSANS VE DOKTORA MEZUNU	BİLİNMEYEN	TOPLAM
2008	7.482	63.758	11.662	3.537	96	5.008	91.543
2009	7.214	66.185	12.711	4.284	120	4.098	94.612

1.3. SERİK BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI	
Belediye Meclisi	: 15 ÜYE
Belediye Başkanı	
Belediye Encümeni	: 4 Üye
Belediye Başkan Yardımcıları	:
Müdürlükler	: 14 ADET

1.4. YASAL DAYANAKLAR

BELEDİYE KANUNU

Kanun No : 5393

Kabul Tarihi :03/07/2005

MADDE 14.- Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

b) Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Yurt dışı kardeş şehir ilişkileri kurar. Gıda bankacılığı yapabilir.

Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır. Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir. Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özür, yaşlı, düşkün ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar. Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri saklıdır.

MADDE 15.- Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

a) Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.

b) Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.

c) Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.

d) Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak.

e) Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletmeme; kaynak sularını işletmek veya işletmeme.

f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletmeme.

g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.

h) Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.

i) Borç almak, bağış kabul etmek.

j) Toptancı ve perakendeci hâlleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata göre yat limanı ve iskele

kurmak, kurdukmak, işletmek, işlettirmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.

k) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.

l) Gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.

m) Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları

faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek.

n) Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.

o) Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli

yerlerinde toplamak; hafriyat toprağı ve moloz döküm alanlarını; sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) depolama sahalarını; inşaat malzemeleri, odun, kömür ve hurda depolama alanları ve satış yerlerini belirlemek; bu alan ve yerler ile taşımalarda çevre kirliliğı oluşmaması için gereken tedbirleri almak.

p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet

ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiğı bütün işleri yürütmek.

(l) bendinde belirtilen gayrisihhî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi,

büyük şehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır. Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceğı gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67. maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir. İl sınırları içinde büyük şehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 10.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; turizm, sağlık, sanayi ve ticaret yatırımlarının ve eğitim kurumlarının su, termal su, kanalizasyon, doğal gaz, yol ve aydınlatma gibi alt yapı çalışmalarını faiz almaksızın on yıla kadar geri ödemeli veya ücretsiz olarak yapabilir veya yaptırabilir, bunun karşılığında yapılan tesislere ortak olabilir; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilir. Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir. Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır. Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri hacz edilemez.

KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

Kanun No : 5018

Kabul Tarihi : 10/12/2003

MADDE 3.- Münhasıran bu Kanunun uygulanmasında;

Stratejik plan: Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren planı,

MADDE 7.- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir. Bu amaçla;

b) Hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması zorunludur.

Mali saydamlığın sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınmasından kamu idareleri sorumlu olup, bu hususlar Maliye Bakanlığınca izlenir.

MADDE 9.- Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar. Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar. Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesine Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve ilgili kamu idaresi tarafından birlikte tespit edilecek olan performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

MADDE 10.- Bakanlar, hükümet politikasının uygulanması ile bakanlıklarının ve bakanlıklarına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşların stratejik planları ile bütçelerinin kalkınma planlarına, yıllık programlara uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, bu çerçevede diğer bakanlıklarla koordinasyon ve işbirliğini sağlamaktan sorumludur. Bu sorumluluk, Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri için Milli Eğitim Bakanına, mahalli idareler için İçişleri Bakanına aittir. Bakanlar, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması konusunda Başbakan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne karşı sorumludurlar. Bakanlar; idarelerinin amaçları, hedefleri, stratejileri, varlıkları, yükümlülükleri ve yıllık performans programları konusunda her mali yılın ilk ayı içinde kamuoyunu bilgilendirir.

MADDE 11.- Bakanlıklarda müsteşar, diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir. Ancak, Milli Savunma Bakanlığında üst yönetici Bakandır. Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden mali

yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahalli idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.

MADDE 13.- Bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde aşağıdaki ilkelere uyulur:

- c) Bütçeler, kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idareleri stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanır, uygulanır ve kontrol edilir.
- d) Bütçeler, stratejik planlar dikkate alınarak izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte görüşülür ve değerlendirilir.

MADDE 16.- Maliye Bakanlığı, merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısının hazırlanmasından ve bu amaçla ilgili kamu idareleri arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumludur. Merkezi yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, Bakanlar Kurulunun Mayıs ayının sonuna kadar toplanarak kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri de kapsayacak şekilde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca hazırlanan orta vadeli programı kabul etmesiyle başlar. Orta vadeli program, aynı süre içinde Resmi Gazetede yayımlanır. Orta vadeli program ile uyumlu olmak üzere, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminleri ile birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan orta vadeli mali plan, Haziran ayının onbeşine kadar Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır ve Resmi Gazetede yayımlanır. Bu doğrultuda, kamu idarelerinin bütçe tekliflerini ve yatırım programını hazırlama sürecini yönlendirmek üzere; Bütçe Çağrısı ve eki Bütçe Hazırlama Rehberi Maliye Bakanlığınca, Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberi ise Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca hazırlanarak Haziran ayının sonuna kadar Resmi Gazetede yayımlanır.

MADDE 17.- Gelir ve gider tekliflerinin hazırlanmasında;

- b) Kalkınma planı ve yıllık program öncelikleri ile kurumun stratejik planları çerçevesinde belirlenmiş ödenek tavanları,
- c) Kamu idarelerinin stratejik planları ile uyumlu çok yıllık bütçeleme anlayışı Dikkate alınır.

Kamu idareleri, merkez ve merkez dışı birimlerinin ödenek taleplerini dikkate alarak gider tekliflerini hazırlar. Genel bütçe gelir teklifi Maliye Bakanlığınca, diğer bütçelerin gelir teklifleri ilgili idarelerce hazırlanır.Gider ve gelir teklifleri, ekonomik ve malî analiz yapılmasına imkân verecek, hesap verilebilirliği ve saydamlığı sağlayacak şekilde, Maliye Bakanlığınca uluslararası standartlara uyumlu olarak belirlenen sınıflandırma sistemine göre hazırlanır.

Kamu idareleri, stratejik planları ile Bütçe Hazırlama Rehberinde yer alan esaslar çerçevesinde, bütçe gelir ve gider tekliflerini gerekçeli olarak hazırlar ve yetkilileri tarafından imzalanmış olarak Temmuz ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına gönderir. Kamu idarelerinin yatırım teklifleri, değerlendirilmek üzere aynı süre içinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına verilir.Bütçe teklifleri Maliye Bakanlığına verildikten sonra, kamu idarelerinin yetkilileriyle gider ve gelir teklifleri hakkında görüşmeler yapılabilir.Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans hedefleri ile kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine göre hazırlarlar.

MADDE 41.- Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumları, idare faaliyet raporlarının birer örneğini Sayıştay'a ve Maliye Bakanlığı'na gönderir. Mahallî idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneği Sayıştay ve İçişleri Bakanlığı'na gönderilir. İçişleri Bakanlığı, bu raporları esas alarak kendi değerlendirmelerini de içeren

mahallî idareler genel faaliyet raporunu hazırlar ve kamuoyuna açıklar. Raporun birer örneği Sayıştay'a ve Maliye Bakanlığı'na gönderilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir malî yıldaki faaliyet sonuçları, Maliye Bakanlığı'nca hazırlanacak genel faaliyet raporunda gösterilir. Bu raporda, mahallî idarelerin malî yapılarına ilişkin genel değerlendirmelere de yer verilir. Maliye Bakanlığı, genel faaliyet raporunu kamuoyuna açıklar ve bir örneğini Sayıştay'a gönderir. Sayıştay, mahallî idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahallî idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunar. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür. Bu görüşmelere üst yönetici veya görevlendireceği yardımcısının ilgili bakanla birlikte katılması zorunludur. İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.

Bu raporlarda yer alacak hususlar, raporların hazırlanması, ilgili idarelere verilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bu işlemlere ilişkin süreler ile diğer usûl ve esaslar, İçişleri Bakanlığı ve Sayıştay'ın görüşü alınarak Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

MADDE 60.- Kamu idarelerinde aşağıda sayılan görevler, malî hizmetler birimi tarafından yürütülür:

a) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.

b) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek. Alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden; idarenin tamamını ilgilendirenler destek hizmetlerini yürüten birim, sadece harcama birimlerini ilgilendirenler ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirilir. Ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla bu işlemler destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılabilir. Malî hizmetler biriminin yapısı teşkilât kanunlarında gösterilir. Malî hizmetler birimlerinin çalışma usûl ve esasları; idarelerin teşkilat yapısı dikkate alınmak ve stratejik planlama, bütçe ve performans programı, muhasebe-kesin hesap ve raporlama ile iç kontrol fonksiyonlarının ayrı alt birimler tarafından yürütülebilmesini sağlayacak şekilde Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Harcama yetkilisi ile muhasebe yetkilisi görevi aynı kişide birleşemez. Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler malî işlem sürecinde görev alamazlar. İdarelerin malî hizmetler birimlerinde malî hizmetler uzmanı çalıştırılabilir. Bunlar sınavın yapıldığı yılın başı itibarıyla 30 yaşını doldurmamış olmak kaydıyla, en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi veya yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olanlar arasından yapılacak özel yarışma sınavı sonunda mesleğe malî hizmetler uzman yardımcısı olarak alınırlar ve en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak şartıyla açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Yeterlik sınavında başarılı olanlar malî hizmetler uzmanı olarak atanırlar. Malî hizmetler uzmanlarının mesleğe giriş ve yeterlik sınavları ile çalışma usûl ve esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 64.- Kamu idarelerinin yıllık iç denetim programı üst yöneticinin önerileri de dikkate alınarak iç denetçiler tarafından hazırlanır ve üst yönetici tarafından onaylanır.

İç denetçi, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

d) İdarenin harcamalarının, mali işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek. İç denetçi bu görevlerini, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir. İç denetçi,

görevinde bağımsızdır ve iç denetçiye asli görevi dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılmaz. İç denetçiler, raporlarını doğrudan üst yöneticiye sunar. Bu raporlar üst yönetici tarafından değerlendirmek suretiyle gereği için ilgili birimler ile mali hizmetler birimine verilir. İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemler, üst yönetici tarafından en geç iki ay içinde İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilir.

1.5. MALİ YAPI

1.5.12007 MALİ YILI GELİR ve GİDER KESİN HESABI

2007 MALİ YILI GİDER TABLOSU

ÖDENEK AÇIKLAMASI	BÜTÇE İLE VERİLEN	YILI İÇİNDE HARCANAN
01- PERSONEL GİDERLERİ	3.891.100,00	2.892.931,94
02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PİRİMİ GİDERİ	669.200,00	576.688,29
03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	5.547.200,00	4.135.333,52
04-FAİZ GİDERLER	162.000,00	161.813,07
05-CARİ TRANSFERLER	761.000,00	721.214,35
06-SERMAYE GİDERLER	7.566.500,00	5.157.637,62
09-YEDEK ÖDENEK	553.000,00	-----
TOPLAM	19.150.000,00	13.645.618,79

2007 MALİ YILI GELİR TABLOSU

GELİRİN AÇIKLAMASI	BÜTÇE TAHMİNİ	TOPLAM TAHAKKUK	YILI TAHSİLATI	GERÇEKLEŞME ORANI
01-VERGİ GELİRLERİ	4.163.800,00	5.271.985,92	3.545.056,93	%67
03-TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	3.914.200,00	3.515.741,98	2.943.242,19	%83
04-ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	2.980.000,00	5.720,00	5.720,00	%100
05-DİĞER GELİRLER	7.470.000,00	4.568.120,64	4.504.212,52	%98
06-SERMAYE GİDERLERİ	500.000,00	224.854,50	223.015,65	%99
08-ALACAKLARDAN TAHSİLAT	122.000,00	00	---	---
09-RED VE İADELER	405.000,00	00	----	---
TOPLAM	19.555.000,00	13.586.423,04	11.221.247,29	%82

1.5.2 2008 MALİ YILI GELİR VE GİDER KESİN HESABI

2008 MALİ YILI GİDER TABLOSU

ÖDENEK AÇIKLAMASI	BÜTÇE İLE VERİLEN	YILI İÇİNDE HARCANAN
01- PERSONEL GİDERLERİ	4.569.020,00	3.573.884,64
02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PİRİMİ GİDERİ	729.180,00	634.237,91
03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	7.630.000,00	6.108.623,10
04-FAİZ GİDERLER	200.000,00	106.107,68
05-CARİ TRANSFERLER	760.000,00	609.820,79
06-SERMAYE GİDERLER	7.080.800,00	3.861.733,344
09-YEDEK ÖDENEK	31.000,00	-----
TOPLAM	21.000.000,00	14.894.407,46

2008 MALİ YILI GELİR KESİN HESABI

GELİRİN AÇIKLAMASI	BÜTÇE TAHMİNİ	TOPLAM TAHAKKUK	YILI TAHSİLATI	GERÇEKLEŞME ORANI
01-VERGİ GELİRLERİ	4.965.000,00	7.273.352,58	4.059.216,72	%55
03-TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	3.760.000,00	3.770.789,88	2.908.294,06	%77
04-ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	3.210.000,00	115,00	115,00	%100
05-DİĞER GELİRLER	8.270.000,00	7.071.549,79	7.030.541,20	%99
06-SERMAYE GİDERLERİ	640.000,00	841.720,38	829.271,53	%98
08-ALACAKLARDAN TAHSİLAT	155.000,00	00	---	---
09-RED VE İADELER	494.000,00	00	----	---
TOPLAM	21.494.000,00	18.957.527,63	14.827.438,51	%78

1.5.3 2009 MALİ YILI GELİR VE GİDER KESİN HESABI

2009 MALİ YILI GİDER TABLOSU

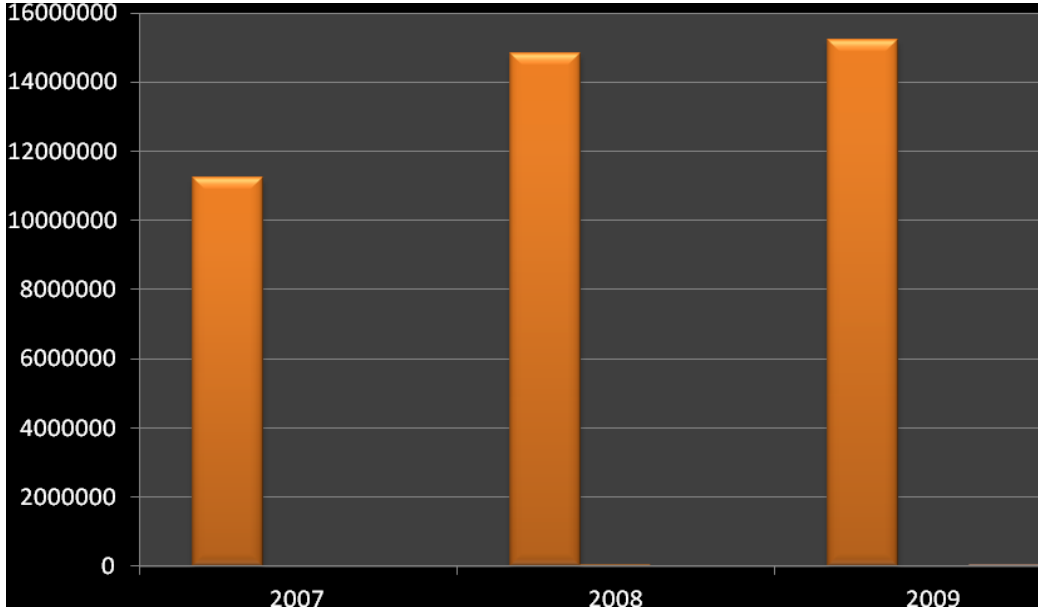
ÖDENEK AÇIKLAMASI	BÜTÇE İLE VERİLEN	YILI İÇİNDE HARCANAN
01- PERSONEL GİDERLERİ	5.015.700,00	4.348.610,84
02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PİRİMİ GİDERİ	1.123.400,00	770.364,32
03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	9.104.900,00	7.258.570,03
04-FAİZ GİDERLER	300.000,00	80.893,85
05-CARİ TRANSFERLER	860.000,00	783.645,18
06-SERMAYE GİDERLER	6.170.000,00	1.476.351,93
09-YEDEK ÖDENEK	9.135.000,00	-----
TOPLAM	23.500.000,00	14.718.436,15

2009 MALİ YILI GELİR KESİN HESABI

GELİRİN AÇIKLAMASI	BÜTÇE TAHMİNİ	TOPLAM TAHAKKUK	YILI TAHSİLATI	GERÇEKLEŞME ORANI
01-VERGİ GELİRLERİ	5.589.700,00	8.371.613,02	4.001.674,26	%47
03-TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	4.455.300,00	4.175.716,37	2.840.218,30	%68
04-ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	2.060.000,00	00	----	----
05-DİĞER GELİRLER	9.880.000,00	8.308.190,71	8.245.231,64	%99
06-SERMAYE GİDERLERİ	1.360.000,00	139.252,25	126.803,40	%91
08-ALACAKLARDAN TAHSİLAT	155.000,00	00	---	---
09-RED VE İADELER	400.000,00	00	-----	---
TOPLAM	23.900.000,00	20.994.772,35	15.213.927,60	%72

YILLAR İTİBARIYLA GELİR DAĞILIMI

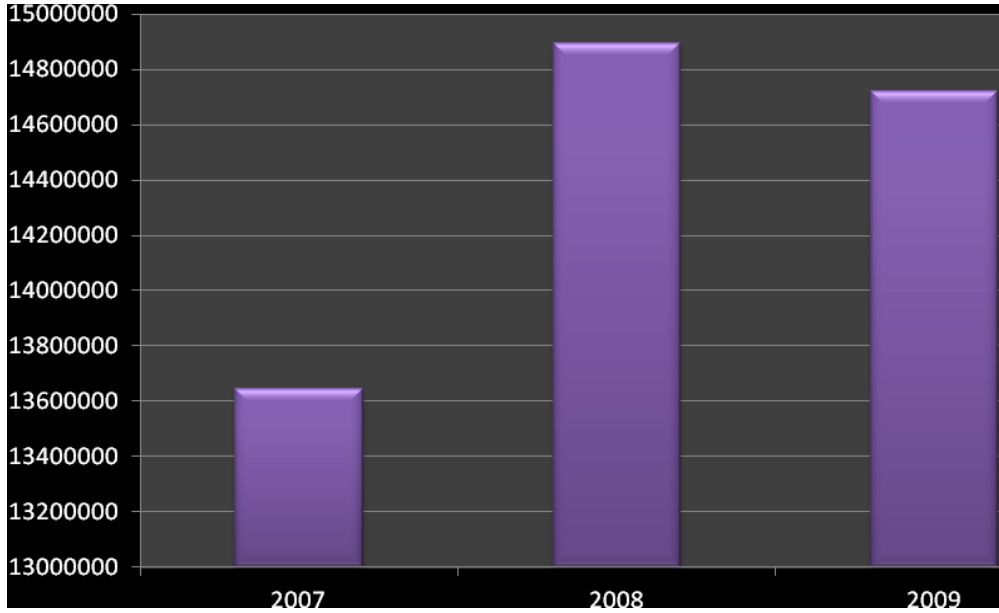
TL

YIL

SERİK BELEDİYESİ YILLAR İTİBARIYLA GİDER DAĞILIMI

TL

YIL

1.5.4 SERİK BELEDİYESİ ARAÇ DURUM LİSTESİ

SERİK BELEDİYESİ ARAÇ LİSTESİ

FEN İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	
PLAKA	CİNSİ
07 YG 912	DEV FATİH
07 YG 564	DEV FATİH
07 YT 338 MOTOR NO YOK	DEV FATİH
07 YT 339	DEV FATİH
07 HN 919	FORD- KARGO
07 AH 887	MAGURUS ASFALT ARACI
07 AH 897 MOTOR DEĞİŞTİ	MAGURUS BOMLU VİNÇ
07 AH 881 KAYIT YOK	MERCEDES DAMPERLİ
07 YDJ 22 ÇÖP ARABASI	KARGO SULAMA
07 YU 522 ÇÖP ARABASI	İVECO DAMPERLİ
07 YR 750	54-C FİAT TRAKTÖR
07 YAC 86	FORD- PİKAP
07 YL 337	FORD- TRANSİT
07 HN 918	FORD- MİNİBÜS
07 YA 636	DOĞAN-TAKSİ
PC-200	KOMATSU BEKO YÜKLEYİCİ
4X4 438	CAT KEPÇE
ÜNİVERSAL KEPÇE	
GREYDER	MİTSubİSHİ
SİLİNDİR	DYNPAC
80-66	TRAKTÖR KEPÇE
İNTER YÜKLEYİCİ KEPÇE	
D/6 DOZER	
D/7 DOZER	
D/8 DOZER	
KOMPRESÖR KIRICI	
07 KY 100	MERSEDES KAMYON
07 AH 891	MERSEDES KAMYON
SİLİNDİR	DYNPAC 2010
KEPÇE	HİDROMEK
GREYDER	KOMATSU
TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	
PLAKA	CİNSİ
07 YD 839	KİMYASAL ATIK TOPLAMA ARACI
07 YAN 54 FORD TAKSİ	
07 YC 489 VİDANJÖR	
07 ER 093	BMC KAMYON
	STEYR TRAKTÖR
HİDROMEK KEPÇE	
KOMPRESÖR HİDROLİK KIRICI	
HAMARAT YOL SÜPÜRGESİ	

İTFAİYE MÜDÜRLÜĞÜ	
PLAKA	CİNSİ
07 YAN 76	RENO TAKSİ
07 YAD 92	FATİH KAMYON
07 YP 260	FORD- KARGO
07 YL 042	FORD
07 YBK 79	CENAZE YIKAMA ARACI
07 YL 450	CENAZE NAKİL ARACI
CENAZE YIKAMA RÖMORKU	
PARK VE BAHÇELER MÜDÜRLÜĞÜ	
PLAKA	CİNSİ
07 YS 746	MASLEY FERGUSON TRAKTÖR
07 KT 081	STEYR TRAKTÖR
07 YT 724	MOBİLET
LOMBARDİNİ RÖMORK VİDANJÖR-SULAMA ARACI	
SU İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	
PLAKA	CİNSİ
07 YED09	ŞAHİN TAKSİ
07 YEE 79	50NC OTOBÜS
07 YED 82	OTOKAR OTOBÜS
65-46	TRAKTÖR KEPÇE
HONDA MOTORSİKLET	
HAL MÜDÜRLÜĞÜ	
PLAKA	CİNSİ
HONDA MOTORSİKLET	
ZABITA MÜDÜRLÜĞÜ	
PLAKA	CİNSİ
07 YT 375	RENO TAKSİ
07 YFN 66	FORD-CONNECT
BAŞKANLIK	
07 YP 001	MERSEDES
07 YDL 07	PASSAT
MEZBAHANE	
PLAKA	CİNSİ
	ET NAKİL ARACI

1.5.3 . SERİK BELEDİYESİ BÜRO MAKİNALARININ BİRİMLERE GÖRE DAĞILIM DURUMU

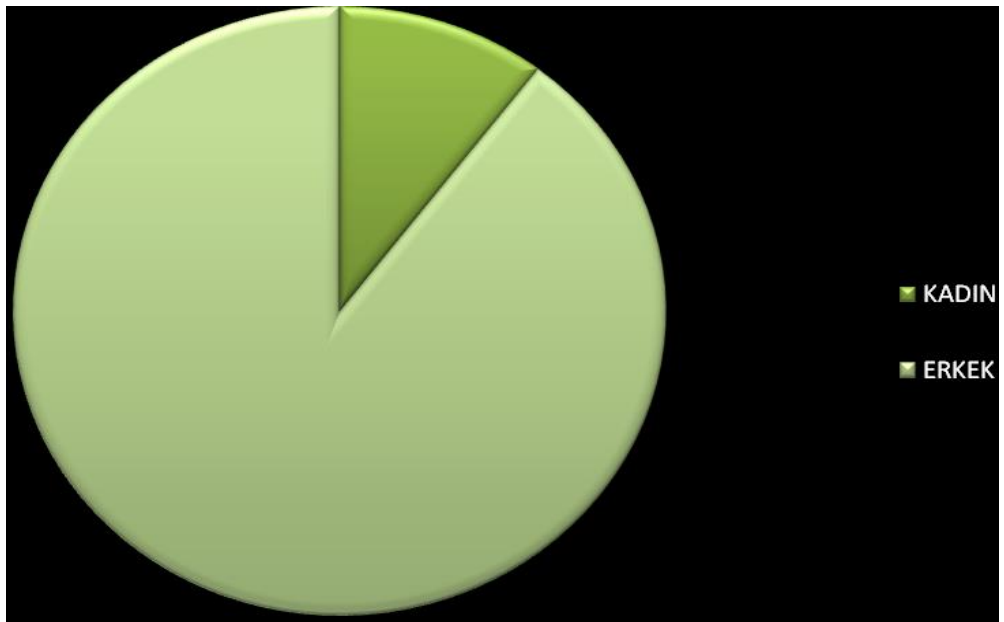
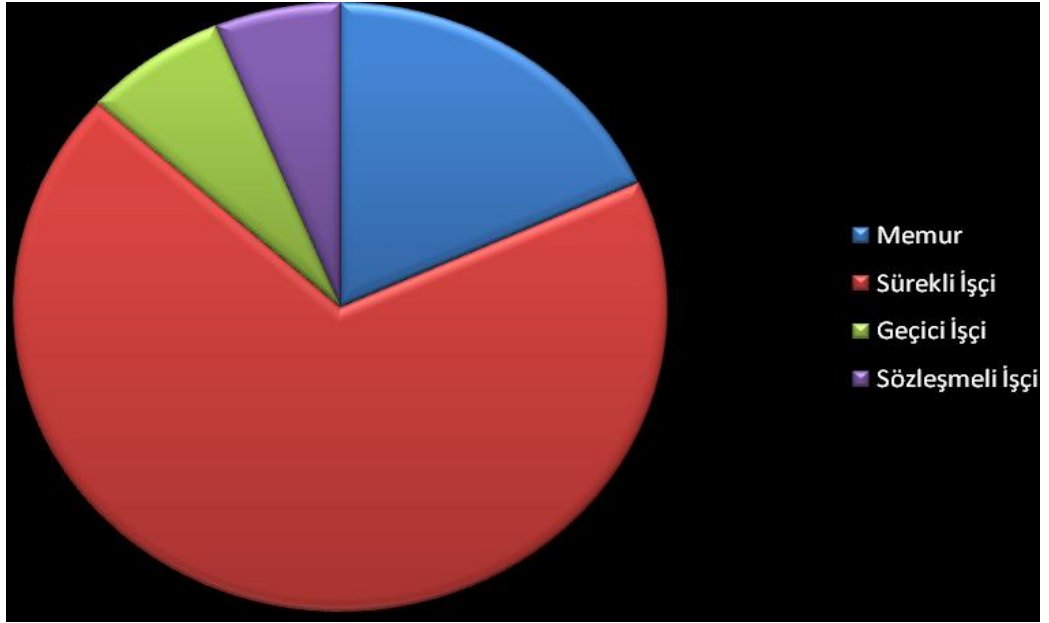
	PC	YAZICI	FOTOĞRAF	PROJEKSİYON	EL TERMİNALİ	PLOTER	FAKS	FOTOKOPI	POST
ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	1						1		
YAZI İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	3	2							
MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	7	3						1	
İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	3	1							
GELİR ŞEFLİĞİ	3	2							
TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	2	1							
EMLAK İŞLERİ	5	3							
SU HİZMETLERİ	3	3	1		4				
VEZNE_1	2	2							1
FEN İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	4	3							
PARK BAHÇE MÜDÜRLÜĞÜ	2	1							
İMAR İŞLERİ VE ŞEHİRCİLİK MÜDÜRLÜĞÜ	11	8	1			1		1	
DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	3	3					1		
BİLGİ İŞLEM MÜDÜRLÜĞÜ	5	2	1	1					
AMBAR İLAN	2	1							
VEZNE_2	2	2							1
ZABITA AMİRLİĞİ	1	1							
İTFAİYE AMİRLİĞİ	1	1							
MEZBAHANE VE VETERİNERLİK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	1	1							
SANTRAL								1	

1.6. PERSONEL YAPISI

Serik Belediyesi İstihdam Türleri Dağılımı

Serik Belediyesinde 44 memur,15 sözleşmeli personel , 165 daimi işçi ve 17 geçici işçi olmak üzere toplam 241 personel çalışmaktadır.Ayrıca 1 adet kısmi zamanlı sözleşmeli avukatımız bulunmaktadır.Personelimizin 25 i kadın ve 216 sı erkek tir.

Serik Belediyesi İstihdam Türleri Dağılım Grafiği (Ağustos 2010)

2. STRATEJİK PLANLAMA GENEL ÇALIŞMALARI

2.1. ÇALIŞMA EKİBİNİN BELİRLENMESİ

Serik Belediye Başkanlığınca, Başkan Mehmet HABALI Koordinatörlüğünde ilgili birimlerden gerekli bilgiler toplanarak Mali Hizmetler Birimi Müdürü Selma Topal eşliğinde Mali Hizmetler Müdürlüğü personeli tarafından hazırlanmıştır.

2.2. DURUM ANALİZİ

2.2.1. MEVCUT DURUM RAPORLARI

Belediyemizin stratejik planlarının yapılabilmesi için ilk olarak dış ve iç çevre şartlarının tespit edilmesi amacıyla konular belirlenmiş ve birim amirleri ile toplantı yapılarak raporlar oluşturulmuştur. İlçemizin sosyal durumu, eğitim durumu, sağlık durumu, istihdam durumu, ekonomik durumu ve iş sahaları, kentsel alt yapı ve yatırım durumu tartışılmış ve şu andaki mevcut durum analizi yapılmıştır.

2.2.2. KENT VE KENT YÖNETİMİNDE SON GELİŞMELER

Gelişmiş ülkelerde 1980'li yılların 2. yarısında başlayan 1990 dan sonra ivme kazanan yeni bir anlayış söz konusudur. "Yeni Kamu Yönetimi" olarak adlandırılan ve kamu yönetiminde radikal değişimler öngören bu anlayışa göre; kamu yönetimlerinin etkin, verimli, kaliteli bir yönetim sistemine sahip olması önemsenmektedir. Özel sektör için geliştirilen yönetim tekniklerinin kamuya uyarlanmasını savunan bu anlayış, günümüzde yaygın bir alana geçilmiştir. Stratejik Planlama, Performans Yönetimi, Kalite Yönetim Sistemi, İnsan Kaynakları Yönetimi vb. yönetim teknikleri kamuda da uygulanmasının yanı sıra, özellikle son yıllarda katılımcı ve şeffaf yönetimi savunan "İyi Yönetişim" modeli de gelişmeye başlamıştır. Bütün bunların yanı sıra Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, Avrupa Kentsel Şartı, Kentli Hakları gibi birçok düzenleme de hızla uygulamaya geçilmektedir. Özetle dünya trendine baktığımızda kamu yönetimlerinin etkin, verimli, kaliteli, şeffaf, katılımcı, hesap verebilir, öngörülebilir bir yapıya dönüştüğünü görmekteyiz.

2.2.3. ULUSAL GELİŞMELER

Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ulusal Ön Kalkınma Planı ve hükümet programlarına bakıldığında gelişmiş batı ülkelerinde uygulama alanı bulan, Yeni Kamu Yönetimi anlayışının ülkemiz içinde öngörüldüğü gözlenmektedir. Özellikle son yıllarda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile bu yaklaşım doğrultusunda, mevzuat değişiklikleri gerçekleştirilmiştir.

Belediye Gelirleri, Personel Rejimi, İmar Kanunu gibi hususlarda mevzuat düzenleme çalışmaları devam etmektedir. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde belediyelerimizin Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı doğrultusunda yapılanmaya gitmeleri kaçınılmaz görünmektedir.

2.2.4. GZFT (GÜÇLÜ – ZAYIF – FIRSAT - TEHDİT) ANALİZİ (SWOT)

Serik Belediyesi stratejik plan kapsamında yapılan SWOT analizi sonuçlarına göre ilçenin güçlü ve zayıf yönleri ile gelecekte ortaya çıkabilecek tehditler ve fırsatlar değerlendirilmiştir.

SERİK BELEDİYESİ GZFT(SWOT) ANALİZ

GÜÇLÜ YANLAR

- İlçemizin turizm,tarım ve sanayiye bir arada bulundurması,
- Sahil kenti olmamız,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına borcumuzun olmaması (Vergi Dairesi,SGK vb.)
- Atık su arıtma tesisimizin olması,
- İşsizlik oranının Türkiye genelinin altında olması,
- İklim koşullarının 4 mevsim tarım yapılmasına ve ürün çeşitliliğine olanak sağlaması,
- Okumuşluk oranının yüksek olması,
- Alt yapı çalışmalarımızın çoğunlukla tamamlanmış olması
- Belediyemizin çalışmalarının ilçemiz halkı tarafından destekleniyor olması ,
- Spor,Kültür ve benzeri etkinliklere önem verilmesi ve bunların halk tarafından sevilmesi,
- Antalya İl Merkezine ilçemizin yakınlığı ve ulaşımın kolay olması,

ZAYIF YÖNLER

- ✓ İlçemize gelen içme ve kulamla suyu pompalarla sağlandığından çok fazla elektrik tüketimine neden olmaktadır,
- ✓ Mülkiyet sorunu nedeniyle ferdi olarak yapı yapılmakta ve kat mülkiyetine dayalı yapı yapılmaktadır.Bu dağınık yerleşmeye ve hizmetlerin de dağılmasına neden olmaktadır,
- ✓ Toptancı hal alanımızın dar olması,
- ✓ Birimler arası planlama iletişim ve koordinasyon yetersizliği olması,
- ✓ Otopark yetersizliği,
- ✓ Geleceğe yönelik planlama eksikliği olması,
- ✓ Belediyemiz personellerinin gelişen ve değişen kamu düzenine ve uygulamalarına adaptasyonda sorun yaşaması,
- ✓ Turizm bölgesinde olmamıza rağmen Belediyemizin ekonomik kaynaklarının kısıtlı olması,
- ✓ Geçmiş dönemlerde imar planına yapılan aşırı müdahale ve çarpık kentleşme,
- ✓ Çevre belediyelerle birlikte hareket edilememesi,
- ✓ Kültür tesislerinin yetersiz olması,
- ✓ Kent Bilgi Sisteminin olmaması

FIRSATLAR

- ✓ Genç nüfusun çoğunlukta olması,
- ✓ Göç alıyor olmamız,
- ✓ Farklı etnik grupların bir arada yaşıyor olması,
- ✓ Yaz aylarında ekonomik gücü yüksek yazlık nüfusun artması,
- ✓ İlçemizin kolay kontrol edilebilir bir coğrafi yapıda olması,
- ✓ Stratejik planlama ve performans plan çalışmalarının başlaması
- ✓ Elektronik Belediyecilik çalışmalarının başlamış olması ve sürekli geliştirilmesi,
- ✓ Kişi başına düşen yeşil alan miktarının yüksek olması,
- ✓ Yakın çevrede su kaynaklarının bol olması,

TEHDİTLER

- Trafik Sorunu
- Devlet ihale sistemindeki uyumsuzluklar ve sistemin yavaş işlemesi,
- İlçenin yoğun göç alması,
- Eğitim düzeyi düşük,işsiz ve suç işlemeye meyilli kişilerin ilçemize göç etmesi,
- Belediyemiz dışındaki altyapı kurumlarının yatırım projelerinde eşgüdüm olmaması,
- İlçemizin yoğun göç alması,
- Yaz aylarında baş gösteren yangınlar,
- Çarpık kentleşme ve görüntü kirliliği,
- Ülke genelinde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle işsizlik oranının artması ve mevsimlik işsizlik yaşanması,
- İlçemizin turizm gelirlerinde yeterince pay alamaması,
- Yaz aylarında artan enerji gereksinimi ve enerji maliyetleri,

2.2.5. SOSYAL PAYDAŞ GÖRÜŞLERİ

Çalışmalara başlamadan önce Serik Belediyesi'nin paydaşları belirlenmiştir. Paydaşlar analiz edilerek, kurumun durumu ve onların sorunlarını dikkate alan stratejiler geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda paydaşlar şu şekilde belirlenmiştir.

- ✓ T.C. Hükümeti
- ✓ Çalışanlar
- ✓ Vatandaşlar
- ✓ Muhtarlar
- ✓ Sivil toplum örgütleri
- ✓ Kamu kurum ve kuruluşları

Belirlenen paydaşlar ile ilgili durum analizleri yapılmış ve yapılan analizler, öz-değerlendirme sonuçları ile birlikte stratejilerin belirlenmesinde kullanılmıştır.

Planlamada Kullanılacak Olan Verilerin Toplanması:

Planlama çalışmasına temel oluşturmak için gerekli bilgiler toplanmıştır. ,
Tablo 1 planlama kapsamında yapılan analizleri ve analiz yöntemlerini göstermektedir.

VERİ TOPLAMA VE ANALİZ YÖNTEMLERİ TABLOSU

Bilgi Kaynağı

Analiz yöntemi

<i>Bilgi Kaynağı</i>	<i>Analiz yöntemi</i>
Öz değerlendirme raporu	Kurumsal değerlendirme
Paydaş analiz raporları	Paydaşlar ile görüşmeler, paydaşların kurum ile iletişimleri, şikayet ve önerilerin değerlendirilmesi ve memnuniyet ölçümlerinde anket uygulaması,
Kurumun misyonu, vizyonu, temel değerleri ve politikalarının belirlenmesi	Ortak akıl platformu
Serik Belediyesinin kentsel değerlendirmesi	Belediyenin coğrafi konumu, tarihçesi, eğitim öğretim, sağlık, nüfus dağılımlarını içerecek şekilde inceleme ve değerlendirmeler

3. MİSYON – VİZYON VE İLKELER

3.1. MİSYON

Toplumsal duyarlılık içinde dürüst ve çözüm odaklı bir hizmet anlayışıyla halkımızın hizmet beklentilerini dünya standartlarında gerçekleştirmek ve çağdaş bir kentte yaşama olanağı sağlamak.

Açıklama :

Yerel yönetimler, belli bir coğrafi alan üzerinde yaşayan yerel topluluk üyelerinin kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, ekonomik, sosyal, kültürel zenginliğe ve refaha ilişkin yerel hizmetleri genel yetkiyle, kendi sorumluluğu doğrultusunda yerine getiren, işleyişinde açıklığı, şeffaflığı çoğulcu ve katılımcı demokrasi ilkelerini hayata geçiren, yetkilerin yerel halka en yakın yönetim birimince kullanıldığı, kamu tüzel kişiliğine sahip, özerk, demokratik bir kuruluştur. Bizde bir yerel yönetim olarak çağın tüm olanaklarından yararlanarak dinamik,dürüst ve çözüm odaklı bir hizmet anlayışıyla ilçemizin ve halkımızın refah seviyesini yükseltmek için çalışıyoruz.İlçemizde toplumsal duyarlılığı arttırarak halkımızın sosyal,kültürel ve ekonomik açıdan gelişmesine yardımcı olmaya çalışıyoruz.İlçemizi ; öğrenmeye,gelişime ve paylaşımaya açık kurum değerlerini koruyan personeller ile çağdaş dünya standartlarına çıkarmak ve halkımıza daha mutlu ve rahat bir kent yaşamı sağlamak bizim misyonumuzu ifade eder.

3.2. VİZYON

“İnsanlarının huzurlu,mutlu ve rahat yaşadığı bir dünya kenti yaratmak.”

Açıklama :

Belediyelerin görevi yerel halkının yaşanılabilir bir çevre yaratarak insanı temel alan bir yaklaşımla, yaşam kalitesi giderek yükselen bir toplum yaratmaktır. Bu amaçla yürütülen çalışmaların hepsinde açık, şeffaf, adil, verimliliği ön plana alan, sosyal sorumluklarını yerine getiren, teknolojik gelişmeleri izleyen ve uygulayan, çalışanları ve hizmet verdikleriyle bir bütün oluşturan belediyeçilik anlayışı Serik Belediyesi'nin vizyonudur.

3.3. İLKELERİMİZ

- ✚ İlçe halkının yaşam kalitesini artırmak,
- ✚ Toplumsal duyarlılık ve anlayış oluşturmak,
- ✚ Dürüst ve çözüm odaklı bir hizmet anlayışı,
- ✚ İnsan odaklı Sosyal belediyeçilik,
- ✚ Verimli kaynak kullanımı,
- ✚ İçme suyu ve atık su hizmetlerini çevre ve insan sağlığını esas alarak etkin verimli ve kaliteli olarak yürütmek,
- ✚ Diğer kamu,kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile koordinasyon,
- ✚ Belediye hizmetlerinde şeffaflık ve açıklık,
- ✚ Katılımcı ve uzlaşmacı bir belediyeçilik,
- ✚ İlçemizin sorunlarına gelişime açık çözümler üretmek,
- ✚ Modern yerel yönetim yaklaşımları ile çözüm üretmek,

Açıklama :

Serik ilçesinin sorunlarına akılcı,modern ve gelişime açık çözümler üretmek ve geleceğe yatırım yapmak için tüm halkımız ve personelimizin katılımı ile insan odaklı bir yerel yönetim oluşturmak.

4. STRATEJİK ALANLAR, AMAÇLAR VE HEDEFLER

Serik Belediyesinin iç ve dış çevre şartları analizinde elde edilen veriler ile belediyemizin Misyon, Vizyon ve İlkeleri değerlendirilmiş ve önümüzdeki dönemde aşağıda belirtilen alanlarda belediye çalışmalarının yoğunlaştırılmasına karar verilmiştir.

Serik Belediyesi yukarıda stratejik alanda orta ve uzun vadede ulaşılması beklenen amaçlarını ve bu amaçlara ulaşmak için izlenecek politikaları her odak (stratejik) alan için ayrı ayrı belirlemiş olup, aşağıdaki gibidir.

4.1.TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR VE ALT STRATEJİK AMAÇLAR

TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
01	YÖNETİM	1	Mali yapının güçlendirilmesi
		2	İnsan kaynaklarının etkin yönetimi
		3	Kurumsal verimlilik ve Hizmet kalitesinin yönetimi
		4	Etkili ve güçlü halkla ilişkiler
		5	Hizmetlerin tanıtımında bilgi teknolojilerinden en verimli seviyede yararlanmak
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
02	KÜLTÜR VE SANAT	6	İlçemizi yapılan ulusal ve uluslar arası faaliyetleri ile tanınan bir kent haline getirmek,
		7	İlçemizin kültür, sanat ve estetik bilincini geliştirmek için faaliyetler düzenlemek,

		8	İlçemizin kültürel çeşitliliğini yabancılara tanıtmak ve ilçe halkımızın değişik kültürleri tanımasını sağlamak,
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
03	SOSYAL HİZMETLER	9	İlçe halkımızın Sosyal ve ekonomik hizmet uygulamalarından eksiksiz ve adil faydalanmasını sağlamak,
		10	Eğitime destek vermek,
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
04	İMAR-PLANLAMA	11	Tarihi doku ve doğal çevreye uyumlu,planlı,sağlıklı ve güvenli bir kent oluşturmak için üst planlara uygun planların yapılması ve uygulanmasını sağlayarak Serik halkının yaşam kalitesini yükseltmek,
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
05	ÇEVRE VE SAĞLIK	12	Çevre Sağlığı ve Temizliği Hizmetlerinin daha etkin yapılması
		13	Katı atıkların bertaraf edilmesi ve ekonomiye tekrar kazandırılması,

		14	Çevre bilincinin geliştirilmesi,
		15	Görüntü ve ses kirliliği ile mücadele
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
06	ALT YAPI ve YOL ÇALIŞMALARI	16	Serik halkına daha kaliteli ve daha sağlıklı su temin etmek,
		17	Şehir içme suyu şebekesini cazibeli sisteme dönüştürmek,
		18	Su deposu ve kompleksinin her türlü dış etkilere karşı güvenli hale getirmek,
		19	Mevcut içme suyu şehir şebekesinin yenilenmesi,
		20	Alt yapı çalışmalarının tamamlanması,
		21	Alt yapı çalışması tamamlanmış olan yolların belirlenmesi ve yapılacak çalışmanın belirlenmesi,
		22	Dere ıslah çalışmalarının tamamlanması ve dere yataklarının en verimli şekilde kullanıma açılması,

TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
07	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	23	Acil yardım ve Güvenlik Hizmetlerini daha etkin yürütmek,
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
08	ULAŞIM	24	Serik'in şehir trafiğinin düzenlenebilmesi ve gelecek potansiyel düşünülerek, ulaşım planına uygun olarak yolların oluşturulması planlanmaktadır,
		25	Trafik yönlendirme levhaları alınması ve uygun yerlere monte edilmesi planlanmaktadır,
		26	Trafik akışının yayalar için daha güvenli hale getirilmesini planlanmaktadır,
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
09	BAKIM VE ONARIM	27	Mevcut yollarda bakım, onarım çalışmalarının kesintisiz devam etmesi,
		28	Fen işleri müdürlüğüne ait araç parkının güçlendirilmesi,

		29	Belediyemiz mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile bina ve Tesislerin bakım-onarım ve yenileme çalışmalarının yapılması,
		30	Hizmet Kalitesinin ve çalışanların performanslarının artırılması amacıyla birim içi eğitim çalışmalarının yapılması, birimde çalışan personelin yurtiçi ve yurtdışı teknik gezilerinin sağlanarak değerlendirme sonuçlarının kentte uygulanması
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
10	ÇEVRE DÜZENLEMESİ VE YEŞİL ALAN ÇALIŞMASI	31	Kentin gelişimine ve değişen yaşam koşullarına uygun olarak Serik'te yeşil alanları arttırmak, dünya standartlarında yaşanacak, eğlenecek,dinlenecek,spor yapacak,uygar bir kent görünümü sağlayacak yeşil alanlar yapmak,mevcut yeşil alanları,kent mobilyaları ve peyzaj donatı elemanlarını iyileştirerek Serik halkının yaşam kalitelerini yükseltmek
TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR		ALT STRATEJİK AMAÇLAR	
11	EKONOMİK ÇALIŞMALAR	32	Belediyemize ait halin yeniden yapılandırılması ve halkımızın ihtiyaçlarına cevap verecek revizyona gidilmesi

5. UYGULAMAYA YÖNELİK HEDEF, AMAÇ VE FALİYETLER

1-YÖNETİM

AMAÇ 1	MALİ YAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ
--------	------------------------------

HEDEF 1.1	Kaynak kullanımında etkinlik veyeni kaynak yaratmak
SORUMLU BİRİM	Mali Hizmetler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
1.1.1.	Belediyemiz araçlarına taşıt tanıma sisteminin konulması (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
1.1.2.	Demirbaşların etkin kontrolünü sağlamak için barkotlama sisteminin kurulması (2011)	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
1.1.3.	Belediye mülklerine ait kira bedellerinin günün koşullarına uyarlanması (2011)	Gelir Şefliği
1.1.4.	Hurdaların geri kazandırılması (2011-2012)	Fen İşleri Müdürlüğü ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

HEDEF 1.2	Belediye gelirlerinde artış sağlamak
SORUMLU BİRİM	Mali Hizmetler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
1.2.1.	Mükellef taramasının yapılması (2011-Her yıl)	Gelir şefliği-Emlak şefliği – Su Hizmetleri
1.2.2.	Kiracı borç taramasının yapılması (2011-Her yıl)	Gelir Şefliği
1.2.3.	Öz kaynak gelirlerinin artırılması (2011-Her yıl)	Mali Hizmetler Müdürlüğü
1.2.4.	Ekonomik olmayan atıl durumdaki mülklerin değerlendirilmesi (2011)	Mali Hizmetler Müdürlüğü

HEDEF 1.3	Alternatif gelir kaynakları yaratmak;
SORUMLU BİRİM	Mali Hizmetler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
1.3.1.	Yap –işlet-devret projelerinin geliştirilmesi (2011-Her yıl)	İmar İşleri Müd.- Fen İşl.Müd.-Mali Hiz.Müd.
1.3.2.	Uluslar arası fonlardan yararlanılması (2011-Her yıl)	Mali Hizmetler Müdürlüğü
1.3.3.	Mal varlıklarımızla ilgili fayda analizlerinin yapılması (2011-Her yıl)	Gelir Şefliği-Emlak Şefliği

AMAÇ 2	İNSAN KAYNAKLARININ ETKİN YÖNETİMİ
--------	------------------------------------

HEDEF 2.1	İşin niteliğine göre personel ihtiyacını karşılamak;
SORUMLU BİRİM	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
2.1.1.	İş analizi yapmak.Belediyemiz içinde yer alan pozisyonlara ait görevleri ve bu görevlere uygun olarak işe alınacak yada mevcut personelin eğitim ve yeteneklerinin belirlenmesi . Kısaca iş analizi ile belli bir iş için gerekli olan kriterlerin ve performans boyutlarının belirlenmesi ve personelden maksimum verimliliği elde etmek. (2011-Her yıl)	Mali Hizmetler Müdürlüğü

HEDEF 2.2	Hizmet içi eğitimlerle insan kaynaklarını geliştirmek;
SORUMLU BİRİM	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
2.2.1.	Eğitim ihtiyaç analizi yaparak personelin ihtiyaç duyduğu eğitim verilmesi (2011-Her yıl)	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
2.2.2.	Yıllık hizmet içi eğitim programının yapılması ve uygulanması (2011-Her yıl)	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
2.2.3.	Oryantasyon eğitiminin verilmesi .Personelin Belediyemizin vizyonu ve misyonunu benimseyerek uyumlu bir şekilde görev ve yetkilerinin gereklerini yerine getirmesini sağlamak. (2011-Her yıl)	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
2.2.4	Eğitim etkinlik değerlendirmelerinin yapılması.(2011- Her yıl)	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü

AMAÇ 3	KURUMSAL VERİMLİLİK VE HİZMET KALİTESİNİN YÖNETİMİ
---------------	---

HEDEF 3.1	Hizmet kalitesini artırarak vatandaş memnuniyetini en üst düzeye çıkarmak;
SORUMLU BİRİM	Tüm Birimler

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
3.1.1.	Vatandaş memnuniyeti ölçümlerinin yapılması (2011-Her yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
3.1.2.	Memnuniyetin düşük olduğu alanlarda iyileştirme çalışmalarının başlatılması (2011-Her yıl)	Tüm Birimler
3.1.3.	Kalite Yönetim Sistemi uygulamalarının başlatılması ve etkin bir şekilde uygulanması (2011-Her yıl)	Destek Hizmetleri Müdürlüğü

HEDEF 3.2.	Birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda uygun programların teminini ve kullanılmasını sağlayarak,iş gücü verimliliğini ve hizmet kalitesini artırmak;
SORUMLU BİRİM	Bilgi İşlem Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
3.2.1.	Personelin bilgisayar teknolojisini etkili bir şekilde kullanabilmesi için gerekli eğitim verilmesi (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü
3.2.2.	Düzenli olarak gruplar halinde personele otomasyon eğitimi vererek herkesin yeterliliğini arttırmak (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü
3.2.3.	Evrakların elektronik ortamda analiz edilerek havale edilmesi,konularına göre raporlanması ve evrak akışının hızlandırılması,	Bilgi İşlem Müdürlüğü
3.2.4.	Meclis ve encümen kararlarının özlerine göre analiz edilerek raporlanması bilgi teknolojileri kullanılarak raporların saklanması ve istenildiğinde bilgiye hızlı erişimin sağlanabilmesi (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü-Yazı İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 4	ETKİLİ VE GÜÇLÜ HALKLA İLİŞKİLER
--------	----------------------------------

HEDEF 4.1	Belediye hizmet ve faaliyetlerini etkili bir şekilde tanıtmak;
SORUMLU BİRİM	Yazı İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
4.1.1	Basın bültenlerinin doğru,hızlı ve etkili bir şekilde yapılmasını sağlamak (2011-Her yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
4.1.2	Belediye ile basın kuruluşları arasındaki ilişkinin koordine edilmesi, basın ziyaretleri yapılması, basın kuruluşları ile yapılacak çeşitli etkinliklerle basın mensupları ve belediye (2011-Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü-Bilgi İşlem Müdürlüğü
4.1.3	Hizmetleri tanıtıcı doküman hazırlanması, billboard, TV ve radyo reklamlarının hazırlanması, basım yayımının sağlanması (2010-Her yıl)	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
4.1.4	Billboardların etkin bir şekilde kullanılması (2011-Her Yıl)	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
4.1.5	Mesaj listesindeki telefon numaraların sayısını artırarak daha çok kişiye ulaşılması (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü
4.1.6	Belediye çalışmalarının fotoğraf, video kaset, CD, gazete kupürü olarak arşivlenmesi, belediyeye ait tüm basılı gazete, kupür ve fotoğrafların %100'ünün elektronik ortama aktarılması (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü
4.1.7	Yerel ve ulusal kanallarda yayınlanan belediyemizi ilgilendiren haber ve programların eksiksiz takibi amacıyla televizyon takibinin etkinleştirilmesinin sağlanması (2011-Her Yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü

4.1.8	Basın değerlendirme raporlarının hazırlanmasına yönelik düzenlemelerin yapılması (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü-Yazı İşleri Müdürlüğü
-------	---	---

HEDEF 4.2	Vatandaşların dilek-öneri ve şikayetlerini en kısa ve kolay yolla alıp sonuçlandırmak ;	
SORUMLU BİRİM	Yazı İşleri Müdürlüğü	

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
4.2.1	Vatandaşın talep, şikayet ve önerilerini belediyemize kolaylıkla ulaştırabilmesi için, elektronik imkanların kullanımının yaygınlaştırılması (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü

AMAÇ 5	HİZMETLERİN TANITIMINDA BİLGİ TEKNOLOJİLERİNDEN EN VERİMLİ SEVİYEDE YARARLANMAK	
--------	---	--

HEDEF 5.1	Hizmetlerin tanıtımında bilgi teknolojilerinden en verimli seviyede yararlanmak ;	
SORUMLU BİRİM	Bilgi İşlem Müdürlüğü;	

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
5.1.1	Kent Bilgi Sistemi kurmak. (2011-2014)	Bilgi İşlem Müdürlüğü
5.1.2	Kent Bilgi Sisteminin oluşumunda katkısı bulunacak tüm kurum ve kuruluşlarla iletişim kurulması, protokol oluşturulması, hızlı ve doğru veri akışının sağlanması (2011-Her Yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü
5.1.3	Kent bilgi sisteminde gerekli olan bilgilerin Belediye birimlerinden temini için koordinasyonu sağlamak (2011-Her Yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü
5.1.4	Kent bilgi sistemi yazılım-donanımının kurulması (2011-2014)	Bilgi İşlem Müdürlüğü
5.1.5	Kent Bilgi Sistemi ile ilgili gelişmelerin sürekli izlenmesi (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem Müdürlüğü

HEDEF 5.2	E-Belediye ve Mobil-Belediye hizmetlerini geliştirmek;
SORUMLU BİRİM	Bilgi İşlem MÜdürlüğü;

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
5.2.1	Belediye ve Mobil-Belediye sistemlerinin gelişmelerinin sürekli izlenmesi (2011-Her Yıl)	Bilgi İşlem MÜdürlüğü

HEDEF 5.3	Bilgi teknolojileri alt yapısını hızlı ve güvenilir hale getirmek.
SORUMLU BİRİM	Bilgi İşlem MÜdürlüğü;

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
5.3.1	Veri güvenliği ve veri gizliliği ilkeleri doğrultusunda kullanıcıların kurum içi faaliyetlerinin (alışma, internet kullanımı, yazıcı kullanımı işlemleri vb.) kayıt altına alınması ve arşivlenmesi (2011/Her yıl)	Bilgi İşlem MÜdürlüğü
5.3.2	Network altyapısının modernize edilmesi, wi-fi. wi-max. 3G vb. teknolojilerinin kurum içinde kullanımının sağlanması ile çalışanların, misafirlerin, vatandaşların bilgiye kolay ulaşılabilir hale gelmesi için gerekli çalışmaların yapılması (2011-Her yıl)	Bilgi İşlem MÜdürlüğü

2-KÜLTÜR VE SANAT

AMAÇ 6	İemizi yapılan ulusal ve uluslar arası faaliyetleri ile tanınan bir kent haline getirmek,
--------	--

HEDEF 6.1	İmar planında kültürel ve sosyal alanların oluşturulması,
SORUMLU BİRİM	Yazı İşleri MÜdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
6.1.1.	İmar ve şehircilik Müdürlüğü ile yapılacak çalışmalar sonucunda imar planında yeni kültürel alanlar oluşturmak,	İmar İşleri Müdürlüğü-Yazı İşleri Müdürlüğü
6.1.2.	İlçemizde yeni kültür ve sanat mekanlarının oluşmasına yardımcı	İmar İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 7	İlçemizin kültür,sanat ve estetik bilincini geliştirmek ;
---------------	---

HEDEF 7.1	İlçemizin kültür,sanat ve estetik bilincini geliştirmek için faaliyetler düzenlemek,
SORUMLU BİRİM	Yazı İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
7.1.1	Konferans,panel ve sempozyum düzenlenmesi,(Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
7.1.2	Resim,fotoğraf,el sanatları vb. sergilerin düzenlenmesi, ,(Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
7.1.3	Tiyatro etkinliklerinin düzenlenmesi, ,(Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
7.1.4	Değişik müzik türlerinde konserlerin düzenlenmesi, ,(Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
7.1.5	Uçurtma şenliğinin düzenlenmesi, ,(Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
7.1.6	Konser, panel , sergi vb. organizasyonların yapılması,(Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 8	İlçemizin kültürel çeşitliliğini yabancılara tanıtmak ve ilçe halkımızın değişik kültürleri tanınmasını sağlamak,
---------------	---

HEDEF 8.1	Farklı kültürleri tanıtmak amacı ile uluslar arası organizasyonların kentte gerçekleştirmek,
SORUMLU BİRİM	Yazı İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
8.1.1	Uluslar arası Turizm ve sanat şenliği düzenlenmesi (2011-Her yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü- Destek Hizmetleri Müd.
8.1.2	Kardeş şehirler ile ortaklaşa etkinliklerin düzenlenmesi (2011-Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
8.1.3	Yöresel halk dansları ekibinin kurulması ve gösteriler düzenlenmesi (2011-Her yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü

3-SOSYAL HİZMETLER

AMAÇ 9	VATANDAŞLARIMIZIN SOSYAL HİZMET UYGULAMALARINDAN ADİL VE VERİMLİ BİR BİÇİMDE YARARLANMALARINI SAĞLAMAK
--------	--

HEDEF 9.1	Sosyal yardım hizmetlerinden yararlandırılacak gerçek ihtiyaç sahibi vatandaşların tespitini yapmak, ihtiyaçlarını belirlemek ve refah düzeylerini yükseltmek. (2011-Her yıl)
SORUMLU BİRİM	Yazı İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
9.1.1.	Müracaatların kriterlere uygun olanlarının kabullerinin yapılması ve kayıt altına alınması (2011/Heryıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
9.1.2.	Sosyal incelemelerin yapılması (2011/Heryıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
9.1.3	Mağdur vatandaşların durumuna uygun yardım modelinin belirlenmesi ve yardım kriterlerinin güncellenmesi (2011/Her yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
9.1.4	Yardımların müracaatçılara ulaştırılması (2011/Heryıl)	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
9.1.5	Ramazan ayında iftar yemeği organizasyonları düzenlenmesi (2011/Her yıl)	Yazı İşleri Müd.- Destek Hizmetleri Müdürlüğü

AMAÇ 10	İLÇEMİZİN EĞİTİM SEVİYESİNİ YÜKSELTMEK
---------	--

HEDEF 10.1	Eğitime Destek vermek
SORUMLU BİRİM	Yazı İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
10.1.1.	Kitap bağış kampanyaları düzenlenmesi (2011/Her yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü
10.1.2	Kentimizde bulunan öğrencilerimizin daha iyi bir eğitim görmeleri için hazırlık kitapları ve soru bankları dağıtılması (2011/Her Yıl)	Yazı İşleri Müdürlüğü

4- İMAR-PLANLAMA

AMAÇ 11	TARİHİ DOKU VE DOĞAL ÇEVREYE UYUMLU,PLANLI,SAĞLIKLI VE GÜVENLİ BİR KENT OLUŞTURMAK
---------	--

HEDEF 11.1	Üst Planlara Uygun Planların Yapılması Ve Uygulanmasını Sağlayarak Serik Halkının Yaşam Kalitesini Yükseltmek,
SORUMLU BİRİM	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
11.1.1.	Mevcut imar planlarında gerek görülen alanlarda revizyon ve plan tadilatı yapılması (2011)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü

11.1.2.	Serik Belediyesi mücavir alanı içinde mevcut planlı alanda Revizyon imar planı hazırlanması için jeolojik ve jeoteknik etüd raporlarının hazırlanması (2011)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü
11.1.3	İmar uygulaması yapılmayan Kökez Mah.,Merkez Mah.,Belpınar Mah.,Gedik Mah. de parselasyon planı yaptırılması amacıyla ihale işlem dosyasının hazırlanması (2011)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü
11.1.4	18.Madde parselasyon planının Belediye Encümeni'nin onayına sunulması,(2011)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü
11.1.5	Hizmetlerin daha sağlıklı ve hızlı verilmesi amacıyla 1 inşaat mühendisi ve 1 Şehir plancısı istihdam edilmesi	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
11.1.6	Ruhsata aykırı ve ruhsatsız yapıların kontrol edilmesi amacıyla "yapı kontrol ekibi" kurulması,	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü

HEDEF 11.2	Kent Merkezinin Düzenlenmesi ve Hizmet Binaları yapılması
SORUMLU BİRİM	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
11.2.1.	İkinci el oto galerilerin şehir dışına taşınması (2011)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü
11.2.2.	Katlı Pazar Alanı projesi yapımı (2011/2012)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü
11.2.3	Belediye Hizmet binası ve Kültür Tesisi binası yapılması (2011/2012)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü
11.2.4	18.Madde parselasyon planının Belediye Encümeni'nin onayına sunulması,(2011)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü

HEDEF 11.3	Belediye sınırları içinde bulunan Kamu Tesis Alanlarının Belediyeye Kazandırılması
SORUMLU BİRİM	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
11.3.1.	İmar Planında gösterilen mülkiyeti belediyeye ait olmayan kamu arazilerinin belediyeye mülkiyetine geçmesi için çalışmalar yapılması (2011)	İmar İşleri ve Şehircilik Müdürlüğü

5-ÇEVRE VE SAĞLIK

AMAÇ 12	ÇEVRE SAĞLIĞI VE TEMİZLİĞİ HİZMETLERİNİN DAHA ETKİN YAPILMASI
---------	---

HEDEF 12.1	Sağlıklı ve yaşanabilir bir kent için çevre bilincinin oluşturulması ve çevrenin korunmasını sağlamak,
SORUMLU BİRİM	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
12.1.1.	Katı atıkların sürekli ve hızlı bir şekilde toplanması ve taşınması, (2011/Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
12.1.2.	İlçe sınırları içerisinde bulunan cadde ve sokakların zamanında temizlenerek çöplerin kaldırılması (2011/ Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
12.1.3	Gerekli Yerlere yeterli çöp bidonları ve konteynır konulması (2011/Her yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
12.1.4	Pazar yerleri, ibadet yerleri ile cadde ve sokakların periyodik olarak yıkanması (2011/Her yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
12.1.5	Temizlik hizmetlerinin etkin denetiminin sürekli yapılması	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
12.1.6	Stratejik noktalarda, bilbord ve tabelalara asılacak afişler ile toplumu hijyen ve çevre temizliği konusunda bilinçlendirmek,	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

HEDEF 12.2	Haşere ve zararlılarla etkin mücadele ve ilaçlama yapılması
SORUMLU BİRİM	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
12.2.1.	Açık kapalı alanlarda ilaçlama yapılarak,haşerelerle mücadele edilmesi, (2011/Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
12.2.2.	Personele bilinçli ilaçlama yapılması için teknik eğitimin verilmesi (2011/ Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
12.2.3	Ahır,kümes vb. yerlerin meskun mahal dışına taşınarak sağlıklı ortamların bertaraf edilmesi (2011/Her yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
12.2.4	İlaçlama ve mücadele hizmetlerinin modernizasyonunun yapılması , yeni ve gelişmiş araç gereçlerin alımı (2011/Her yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 13	KATI ATIKLARIN BERTARAF EDİLMESİ VE EKONOMİYE TEKRAR KAZANDIRILMASI,
---------	--

HEDEF 13.1	KATI ATIKLARIN BERTARAF EDİLMESİ VE EKONOMİYE TEKRAR KAZANDIRILMASI
SORUMLU BİRİM	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
13.1.1.	Katı atıkların geri dönüşüm sistemiyle ekonomiye tekrar kazandırılması için ayrıştırma işleminin yerinde yapılması amacıyla ayrı ayrı poşetlenerek ve/veya geri dönüşüm tesislerinde toplanmasını sağlamak, (2011/Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.1.2.	Geri kazanılabilir ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde alıcı ortama verilmesini önlemek ve geri dönüşüm ile ekonomiye yeniden kazandırmak için lisanslı,firma ve ÇEVKO ile birlikte yürütülecek 'Ambalaj atıklarının geri kazanım uygulama projesi ' başlatmak (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.1.3	Projeyi yaygınlaştırmak için projenin uygulanacağı bölgelerin tespiti (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

13.1.4	Proje kapsamında eğitilen çalışma gruplarındaki uzmanların bu bölgelerdeki apartman ve site yöneticilerini ambalaj atıklarının biriktirilmesi ve toplanması konusunda eğitilmesi; (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.1.5	Halka Her bir katı atık için ayrı renklerde çöp torbası dağıtılması (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.1.6	Tüm okullara geri dönüşüm kutuları ve kumbaralar koymak (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.1.7	Biriken geri kazanılabilir atıkların haftada 2 kez toplanması ve geri kazandırılacak noktalara ulaştırılması (2011/Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.1.8	Katı atıkların bertaraf tesislerine taşınmasını sağlamak için çöp transfer araçlarının hizmet satın alımıyla yapılması (2011/Her yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

HEDEF 13.2	Kentimizde çevresel kirliliklerin önlenmesi ve azaltılmasını sağlamak;
SORUMLU BİRİM	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
13.2.1.	Pil,akü,elektrik ve elektronik atıklarının toplanmasını ve bertarafını sağlayacak bir sistemin oluşturulması ve uygulamaya geçilmesi (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.2.2.	Bitkisel ve hayvansal atık yağların toplatılmasına ilişkin bir sistemin oluşturulması (2011/2014)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.2.3	Çevre denetim ekiplerinin sayısının artırılması ve araç-gereç ve donanım eksikliğini giderilmesi (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.2.4	Hafriyat ve tadilat atıklarını kontrol altında tutarak,çevre kirliliğine yol açmadan belirlenen yerlere dökülmesini sağlamak (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.2.5	Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanmasını ve bertarafını sağlayacak bir sistemin oluşturulmasını sağlamak ve uygulamaya geçilmesi (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.2.6	Tıbbi atıkların kontrolü yönetmeliğı kapsamında hastane ,klinik,sağlık ocakları ve sair yerlerden gelen,halk ve çevre sağlığı için büyük tehlike oluşturan tıbbi atıkların bertarafını sağlayacak bir sistemin oluşturulması ve uygulamaya geçilmesi (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
13.2.7	Ömrünü tamamlamış lastiklerin çevreye zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama verilmesinin önlenmesine, geri kazanım veya bertarafı için toplama ve taşıma sisteminin kurulması, yönetim planının oluşturulması, (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 14	ÇEVRE BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİ,
---------	----------------------------------

HEDEF 14.1	İlçemizde çevre bilincini ve çevre korumasını bilinçlendirme çalışmaları yapmak,
SORUMLU BİRİM	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
14.1.1.	Çevreye duyarlı sivil toplum kuruluşlarını örgütleyerek, duyarlı kesimlerin etkilerinin artırılması (2011/Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
14.1.2.	Şehrimizin ortak kullanım alanlarından yararlananların bilinçlendirilmesi için afiş, broşür vb. çalışmalarının yapılması, (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
14.1.3	Üniversitelerle,meslek odalarıyla ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak,çevre konusunda toplantı,panel ve seminer gibi bilgilendirici ve eğitici faaliyetler düzenlenmesi.Ayrıca güncel çevre kılavuzu ve el broşürü çıkartılması, (2011/Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
14.1.4	Okullar ve STK'larla işbirliği kurularak eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapmak; (2011)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 15	GÖRÜNTÜ VE SES KİRLİLİĞİ İLE MÜCADELE ;
---------	---

HEDEF 15.1	Motorlu taşıtlarda oluşan ses v çevre kirliliği konusunda çalışmalar yapmak;
SORUMLU BİRİM	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
15.1.1.	Motorsiklet ve motorlu tüm taşıtlardan gelen yüksek ses ve egzozdan oluşan hava kirliliğinin önüne geçmek için ilgili kurumlarla işbirliği yaparak en asgari seviyede tutmak (2011/Her Yıl)	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
15.1.2	Kükürt oranı yüksek ,düşük kaliteli kömürlerin ilçemize girişini engellemek,	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü
15.1.3	Görsel kirliliği önlemek için reklam panoları ve tanıtıcı tabelalara ilişkin düzenlemeleri yapmak	Çevre ve Temizlik İşleri Müdürlüğü

6 - ALT YAPI ve YOL ÇALIŞMALARI

AMAÇ 16	SERİK HALKINA DAHA KALİTELİ VE DAHA SAĞLIKLI SU TEMİN ETMEK
---------	---

HEDEF 16.1	Mevcut içme suyu depolarının su kuyularının içsel revizyonunun yapılması,
SORUMLU BİRİM	Su İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
16.1.1.	3 adet su deposunun ve 6 adet su kuyusunun iç kaplamalarının yenilenmesi için ön inceleme ve araştırmaların yapılması (2011)	Su İşleri Müdürlüğü
16.1.2.	Mevcut içme suyu depolarının ve kuyularının içlerinin kontrol edilerek sızdırmazlığı sağlamak ve daha hijyenik hale getirmek amacıyla uygun malzemeyle kaplanacaktır (2011/2012)	Su İşleri Müdürlüğü

HEDEF 16.2	Artan nüfusun içme suyu ihtiyacını karşılamak;
SORUMLU BİRİM	Su İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
16.2.1.	Yeni doğal içme suyu kuyularının araştırılması için gerekli etüt çalışmalarının yapılması (2011/2012)	Su İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 17	ŞEHİR İÇME SUYU ŞEBEKESİNİ CAZİBELİ SİSTEME DÖNÜŞTÜRMEK
---------	---

HEDEF 17.1	Şehir içme suyu şebekesindeki eksik içme suyu hatlarının tamamlanması,
SORUMLU BİRİM	Su İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
17.1.1.	Şehir şebekesinin hangi bölgelerde eksik olduğunun belirlenmesi (2011/2012)	Su İşleri Müdürlüğü
17.1.2.	Belirlenecek bölgelerde açık olmayana yolların açılması için Fen İşleri Müdürlüğü ile koordinasyonun sağlanması (2011/2012)	Su İşleri Müdürlüğü / Fen İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 18	SU DEPOSU VE KOMPLEKSİNİN HER TÜRLÜ DIŞ ETKİLERE KARŞI GÜVENLİKLİ HALE GETİRMEK,
---------	--

HEDEF 18.1	Mevcut içme suyu depoları ve tüm su kuyularına güvenlik duvarı yapılması,
SORUMLU BİRİM	Su İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
18.1.1.	İçme suyu depoları ve kuyuları için ihtiyaç miktarı kadar güvenlik duvarının tipi ve şeklinin belirlenmesi (2011/2012)	Su İşleri Müdürlüğü/Fen İşleri Müdürlüğü
18.1.2.	İhtiyaç miktarı kadar kamera sisteminin projelerinin hazırlanması (2011/2012)	Su İşleri Müdürlüğü /Bilgi İşlem Müdürlüğü

AMAÇ 19	İÇME SUYU ŞEHİR ŞEBEKESİNİN YENİLENMESİ
----------------	--

HEDEF 19.1	Mevcut içme suyu şehir şebekesinin revizyonunun ,
SORUMLU BİRİM	Su İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
19.1.1.	Şebekenin revizyonunun yapılması için şehrin bölgelere ayrılması (2011/2012)	Su İşleri Müdürlüğü/İmar İşleri Müdürlüğü
19.1.2.	Bölgelere ayrılan şebekelerin en eski hatlardan başlanarak yenilenmesi	Su İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 20	ALT YAPI ÇALIŞMALARININ TAMAMLANMASI,
----------------	--

HEDEF 20.1	Serik'te yaşam standartlarının yükseltilmesi
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
20.1.1.	Yeni açılacak ve açılmış yollar için alt yapı çalışmalarının yapılması, yağmur suyu hattı geçecek alanların listelenmesi hedeflenmektedir (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü

20.1.2	Yağmursuyu drenaj kanalı olmayan yollarda drenaj kanallarının oluşturulmasına yönelik çalışmaların yapılması hedeflenmektedir(2011/2014)	Fen İşleri Müdürlüğü
20.1.3	Yeni açılacak ve açılmış yollara baca-ızgara yapılacak ve mevcut baca-ızgaralar yol kotuna getirilerek yağış kaynaklı su birikmelerini önlenmesi sağlanacaktır.(2011/2014)	Fen İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 21	ALT YAPI ÇALIŞMASI TAMAMLANMIŞ OLAN YOLLARIN BELİRLENMESİ VE YAPILACAK ÇALIŞMANIN BELİRLENMESİ,
---------	---

HEDEF 21.1	İlçe genelinde yapılmamış olan yolların belirlenmesi ve yapımının planlanması ;
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
21.1.1.	Cumalı Mahallesi'ndeki parke yapılacak sokakların listelenerek, 45042 m ² parke yapılması hedeflenmektedir (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.2	İlçemiz Gedik Mahallesindeki parke yapılacak sokakların listelenerek, 33886 m ² parke yapılması hedeflenmektedir (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.3	İlçemiz Hürriyet Caddesi parke ile kaplanarak 21523 m ² parke yapılması hedeflenmektedir.(2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.4	İlçemiz Hacıaliler Caddesi parke ile kaplanarak 22545 m ² parke yapılması hedeflenmektedir. (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.5	İlçemiz Aliler Caddesi parke ile kaplanarak 14914 m ² parke yapılması hedeflenmektedir(2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.6	İlçemiz Koray AYDIN caddesi parke ile kaplanarak 17422 m ² parke yapılması hedeflenmektedir. (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.7	İlçemiz Sakarya Caddesi parke ile kaplanarak 6890 m ² parke yapılması hedeflenmektedir. (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.8	İlçemiz 14 Mayıs Caddesi parke ile kaplanarak 19300 m ² parke yapılması hedeflenmektedir(2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.9	İlçemiz Veli YILMAZ Caddesi parke ile kaplanarak 6415 m ² parke yapılması hedeflenmektedir. (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü

21.1.9	İlçemiz Büyükkaya Caddesi parke ile kaplanarak 5270 m ² parke yapılması hedeflenmektedir(2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
21.1.10	İlçemiz 19 Mayıs Caddesi parke ile kaplanarak 17850 m ² parke yapılması hedeflenmektedir. (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 22	DERE ISLAH ÇALIŞMALARININ TAMAMLANMASI VE DERE YATAKLARININ EN VERİMLİ ŞEKİLDE KULLANIMA AÇILMASI	
----------------	--	--

HEDEF 22.1	Islah çalışmaları başlamış fakat çeşitli sebeplerle bitirilmeyen dere ıslahlarının bitirilerek, taşkınların önlenmesi ve görüntü kirliliğın ortadan kaldırılması hedeflenmektedir;	
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü	

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
22.1.1.	Islah yapılacak derelerin belirlenmesi .(2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
22.1.2	Gerekli uygulama projelerin revize edilmesi (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü
22.1.3	İlçemizde bulunan tüm derelerin tabanlarına beton dökülerek su akışının kusursuz şekilde akmasını sağlamak (2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü

7- KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ

AMAÇ 23	Acil yardım ve hizmetlerini daha etkin yürütmek	
----------------	---	--

HEDEF 23.1	Tüm insan ve diğer canlıların yangınlar başta olmak üzere felaket bazlı olaylarla ilgili olay anı öncesi ve sonrası can ve mal güvenliğini daha iyi sağlamaktır,	
SORUMLU BİRİM	İtfaiye Müdürlüğü , Zabıta Amirliği	

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
23.1.1.	Tam donanımlı kurtarma aracı ve ekipmanlarının alınması. (2011)	İtfaiye Müdürlüğü
23.1.2.	Dumanlı mekanlarda kurtarma ve söndürme çalışmalarının daha sağlıklı ve güvenli yapılabilmesi için kullanılan temiz hava tüplerinin dolum işlerinin yapılması ve düzenli takip edilmesi (2011/Her yıl)	İtfaiye Müdürlüğü
23.1.3	Tüplerin dolumu için temiz hava kompresörü alınması (2011)	İtfaiye Müdürlüğü
23.1.4	İtfaiye hizmetlerinin ilçemizin her bölgesine seri ve etkin sunabilmek için yeni bir itfaiye tesisinin yapılması, (2011/2014)	İtfaiye Müdürlüğü
23.1.5	İlçemizin dar olan sokaklarının genişletilmesi için Fen işleri ile koordinasyon sağlamak, (2011/2014)	İtfaiye Müdürlüğü/Fen İşleri Müdürlüğü
23.1.6	Uygun görülen yerlere yangın vanaları konması, (2011/2014)	İtfaiye Müdürlüğü / Su Hizmetleri Müdürlüğü
23.1.7	İtfaiye personellerinin yangın ilk yardım,acil kurtarma konularında yılda 1 kez itfaiyecilik konularında eğitim alması (2011/ Her yıl)	İtfaiye Müdürlüğü / İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
23.1.8	Yangın güvenlik konularında halkında katılacağı geniş katımlı bir eğitim seminerinin düzenlenmesi (2011/ Her yıl)	İtfaiye Müdürlüğü
23.1.9	İtfaiye personeline koruma amaçlı giysilerin alınması,	İtfaiye Müdürlüğü
23.1.10	İtfaiye Müdürlüğü bünyesinde çalışmak üzere ilave personel alımı (2011/2014)	İtfaiye Müdürlüğü / İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
23.1.11	4 ton su kapasiteli merdivensiz itfaiye aracı alınması , (2011)	İtfaiye Müdürlüğü
23.1.12	Temiz su taşıyabilecek 15 ton su kapasiteli arasöz tipinde araç alımı (2011)	İtfaiye Müdürlüğü
23.1.13	Çift kabin 1 adet pikap ve 1 adet 30 metrelik merdivenli araç alınması (2011) 29/11/2005 tarih ve 2006/98 09 sayılı kanununun (ç) fıkrasına göre nüfusu 50.000-100.000 olan yerlerde en az 1 adet acil kurtarma aracı , 4 adet itfaiye söndürme aracı,1 adet 30 mt.merdivenli araç,1 adet çift kabinli pikap ve 1 adet Hizmet aracı bulunması.	İtfaiye Müdürlüğü

8-ULAŞIM

AMAÇ 24	Serik' in Şehir trafiğinin düzenlenebilmesi ve gelecek potansiyel düşünülerek, ulaşım planına uygun olarak yolların oluşturulması planlanmaktadır
---------	---

HEDEF 24.1	İmar Planında mevcut anayolları açarak, Kent trafiğini rahatlatmak, ulaşımı kolaylaştırmak, belirli noktalara biriken araç yoğunluğunu dağıtmak, birikmeleri önlemek, birbirini kesen yolların farklı bağlantı noktalarına yönlendirerek trafik ve ulaşımını kolaylaştırılması düşünülmektedir,
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
24.1.1.	İmar uygulaması tamamlanmış mahallelerin ulaşımını kolaylaştırmak için açılacak yolların önem derecesine göre programa alınması. (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
24.1.2.	Program dahilinde yol sınırları içerisinde kalan mülkiyet problemlerini çözülmesi hedeflenmektedir. (2011/Her yıl)	Fen İşleri Müdürlüğü
24.1.3	Mülkiyet problemi çözülmüş yolların program dahilinde yol yapım çalışmalarının başlatılması hedeflenmektedir (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
24.1.4	Yol yapım çalışması biten yolların ihtiyaç olan kısımlarına istinat duvarı yapılması hedeflenmektedir (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
24.1.5	İmar planı esasına göre açılan yollarda kaldırım, orta refüj, tretuvar ve kavşak çalışmalarını yapılması hedeflenmektedir.(2011/2012)	Fen İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 25	İnsanların şehir trafiğinde daha güvenli ve huzurlu bir şekilde ulaşımını sağlamak için trafik levhalarının alınarak uygun noktalara yerleştirilerek Trafik yönlendirilmelerini sağlıklı hale getirilmesi planlanmaktadır.
---------	--

HEDEF 25.1	Yön bilgi levhalarının zenginleştirilmesi hedeflenmektedir.
------------	---

SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü,
---------------	-----------------------

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
25.1.1.	İnsanların şehir trafiğinde daha güvenli ve huzurlu bir şekilde ulaşımını sağlamak için trafik levhalarının alınarak uygun noktalara yerleştirilerek Trafik yönlendirilmelerini sağlıklı hale getirilmesi planlanmaktadır. (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 26	Trafik akışının yayalar için daha güvenli hale getirilmesini planlanmaktadır,
---------	---

HEDEF 26.1	Daha etkin ve verimli çalışabilmesi ve anında müdahale edilebilmesi için gerekli çalışmaların yapılması
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
26.1.1.	Trafik akışının yoğun olduğu kısımlarda yayaların can ve mal güvenliği için hız kesici set yapılması (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
26.1.2	Trafik yükünü hafifletecek şekilde pazaryeri noktalarının dizayn edilmesi ,(2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
26.1.3	Trafik akışının yoğun olduğu kısımlarda yayalar için kaldırım yapılması,(2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
26.1.4	Sokak Aydınlatması yeterli olmayan imar yollarına Aydınlatma lambaları takılması sağlanarak yaya ve araç trafiğinin daha güvenli hale getirilmesi, (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü

9- BAKIM VE ONARIM

AMAÇ 27	Mevcut yollarda bakım, onarım çalışmalarının kesintisiz devam etmesi,
---------	---

HEDEF 27.1	Avrupa Standartlarına ulaşması hedeflenen kentte, yolların daha iyi şekilde yapılabilmesi için yenilenmesi ihtiyaç duyulan eski yollarında yenilenmesi için yeni açılan yolların yapılabilmesi için asfalt yapılmasından gerekli malzemelerin alınması ve standartlara uygun olarak tatbik edilmesi planlanmaktadır.
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
27.1.1.	Meydan ve Kavşaklarda sağıklaştırma çalışmalarının yapılması, Çınar altı meydanın genişletilerek araç trafiğinin rahatlamasının sağlanması (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
27.1.2.	Alt yapısı tamamlanmış İmar Yolları listelenerek asfaltlanması. (2011/Her yıl)	Fen İşleri Müdürlüğü
27.1.3	Bozulmuş olan kaplamaların yenilenerek, yoldaki mevcut geometrik sorunların giderilmesi hedeflenmektedir. (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
27.1.4	Her yıl bordür, parke ve tretuvarları gözden geçirerek, büyük bir kısmının bakımlı ve estetik olmasını sağlanacaktır.(2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
27.1.5	Belediyemiz sorumluluğundaki yol ve meydanların alt-üst yapısı ile tüm yaya geçitlerinin bakım ve onarımına yapmak ve yağmur suyunun sebep olduğu göllenmeye karşı yapılacak olan çalışmalar ile sürücü ve yayaların kullanımını kolaylaştırarak trafik akışını kusursuz şekilde sağlanması .(2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
27.1.6	Dere üzerinde köprülerin bakım ve onarımlarının yapılması, gerek duyulduğunda yıkılarak yenisinin yapılması	Fen İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 28	Fen işleri müdürlüğüne ait araç parkının güçlendirilmesi,
---------	---

HEDEF 28.1	Kentin Gelişimine paralel olarak belediye çalışmalarının yoğunluğu göz önüne alınarak ve mevcut araçların eskimesinden dolayı çeşitli iş makinalarına gerek duyulmaktadır.
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
28.1.1.	Alınacak araçların belirlenerek önem derecesine göre satın alınması (Silindir, Greyder Kanal Kazıcı ve Yükleyici, Paletli Ekskavatör vb.) (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 29	Fen işleri müdürlüğüne ait araç parkının güçlendirilmesi,
---------	---

HEDEF 29.1	Belediyemiz mülkiyetinde bulunan taşınır ve taşınmazlar ile bina ve Tesislerin bakım-onarım ve yenileme çalışmalarının yapılması,
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
29.1.1.	Belediye hizmetlerinde kullanılan Araç ve Makinelerin bakım ve onarımı yapılması hedeflenmektedir.(2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
29.1.2	Birimlerin ve Personelin hizmet sunumunda etkinlik ve verimliliğini arttırmaya yönelik bakım-onarım ve yenileme çalışmaları ile teknolojik alt yapının sürekliliği hedeflenmektedir. (2011/ Her yıl)	Fen İşleri Müdürlüğü
29.1.3	Şantiye alanı ve Tamirhane güvenliliğini arttırmak ve daha verimli çalışma yapabilmek için yapıların revize edilmesi hedeflenmektedir (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü
29.1.4	Alt ve Üst yapıda tamiratlarda kullanılmak üzere malzeme alımının yapılması ve gerekli ihalelerin düzenlenmesi (Parke beton, çimento, inşaat demiri, tuğla briket vb.) (2011)	Fen İşleri Müdürlüğü

AMAÇ 30	Personelin bilgi ve görgüsünü arttırmak, yeni teknikleri öğrenmek ve gelişmiş belediyelerdeki örneklerden faydalanarak Serik'in daha modern bir kent olmasının sağlayabilmek için personel için yurtiçi ve yurtdışı gezileri yapmak, hizmet içi eğitim verilmesi
---------	--

HEDEF 30.1	Hizmet Kalitesinin ve çalışanların performanslarının artırılması amacıyla birim içi eğitim çalışmalarının yapılması, birimde çalışan personelin yurtiçi ve yurtdışı teknik gezilerinin sağlanarak değerlendirme sonuçlarının kentte uygulanması,
SORUMLU BİRİM	Fen İşleri Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
30.1.1.	Personele hizmet içi eğitimlerin verilmesinin sağlanması.(2011/Her yıl)	Fen İşleri Müdürlüğü
30.1.2	Personelin bilgi ve görgülerinin artırılması amacıyla yurtiçi ve yurtdışı teknik gezilerin düzenlenmesi. (2011/ Her yıl)	Fen İşleri Müdürlüğü

10- ÇEVRE DÜZENLEMESİ VE YEŞİL ALAN ÇALIŞMASI

AMAÇ 31	Kentin gelişimine ve değişen yaşam koşullarına uygun olarak Serik'te yeşil alanları arttırmak,dünya standartlarında yaşanacak,eğlenecek,dinlenecek,spor yapacak,uygar bir kent görünümü sağlayacak yeşil alanlar yapmak,mevcut yeşil alanları,kent mobilyaları ve peyzaj donatı elemanlarını iyileştirerek Serik halkının yaşam kalitelerini yükseltmek.
---------	--

HEDEF 31.1	Yeşil alanların artırılması için yeni park projeleri çizmek,kent mobilyalarını,peyzaj donatı elemanlarını belirlemek ve mevcut parkların revizyon projelerinin çizilerek yapılmasını sağlamak.
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.1.1.	Projelendirilecek yeşil alanların yerlerinin tespit edilmesi,arazi durumuna göre uygulama projelerinin hazırlanması: Belediye imar planında yeşil alan olarak ayrılmış,ada ve parsel ile tarif edilmiş 6 adet alanda,metrekaresine uygun ve yöre halkının ihtiyacını karşılayabilecek peyzaj projelerini,yapısal,bitkisel ve detayları ile çizerek hazırlamaktır.(2011/Her yıl)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü
31.1.2.	Tespit edilen ve projelendirilen yeşil alanların yapılabilmesi ile ilgili ihale işlem dosyasının hazırlanması ve kapatılması. (2011/Her yıl)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.2	Üründü Köyü Honaz Tepesi Mevkiinde bulunan yeşil alanın mesire-park alanı olarak yapılması.
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.2.1.	Üründü Köyü Honaz Tepesi Mevkiinde bulunan 690 parseldeki 40.000 m2.lik park alanında,vatandaşların piknik yapabilecekleri içinde piknik masaları,lokanta,büfe,wc ler,oturma bankları,gölgeli oturma grupları,pergoleler,çöp kovalarının bulunduğu, bitkilendirilmesi yapılan yeşil alanların olduğu,aydınlatmalar,çocuk oyun grupları ile kum havuzlarının da olduğu çocuk oyun alanları,fitnes aletleri,sert zemin çalışmaları, açık otoparklar,şehit anıtı, anfi tiyatro,yürüyüş ve gezi yollarının olduğu bir mesire alanı olarak planlanması düşünülmektedir. (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.3	Gedik Mahallesinde bulunan 117 ada 16 ve 17 parsellerdeki yeşil alanın çocuk parkı ve fitness alanı olarak yapılması:
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.3.1.	Gedik Mahallesinde bulunan 117 ada 16 ve 17 parsellerdeki 2400 m2.lik yeşil alanda,vatandaşların spor yapabilecekleri içinde fitness aletleri ve yürüyüş yolları bulunan,çocukların oyun oynayıp dinlenebilecekleri banklar,pergoleler,aydınlatma,çöp kovaları ile birlikte bitkilendirilmesi yapılan bir park alanı olarak tasarlanmıştır	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.4	Gedik Mahallesinde D-400 Karayolu üzerinde bulunan yeşil alanın botanik park olarak yapılması:
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.4.1.	Gedik Mahallesinde D-400 Karayolu üzerinde bulunan 25.000 m2.lik yeşil alanda;içinde Tematik bahçeler(Türk-Japon Fransız bahçeleri gibi),Hobi bahçeleri(değişik bitki türlerinin olduğu kapalı alan),değişik türlerde ağaç,çalı,yer örtücü,mevsimlik çiçeklerle düzenlenen açık bitki alanları ve çiçek tarhlarının olduğu,mini golf alanı,arazi eğimine uygun seyir terasları,gezi ve yürüyüş yolları,banklar,aydınlatma,wc.ler,çöp kovaları,açık otopark alanı,çocuk oyun alanının olduğu bir botanik park olarak düzenlenmesi düşünülmektedir. (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.5	Cumalı Mahallesinde Belek eski yol üzerinde bulunan yeşil alanın çocuk parkı ve fitness alanı olarak yapılması
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.5.1.	Cumalı Mahallesinde Belek eski yol üzerinde bulunan 1200 m ² .lik yeşil alana, içinde fitnes aletleri bulunan,çocukların oyun oynayıp dinlenebilecekleri bitkilendirilmesininde yapıldığı bir park alanı olarak tasarlanmıştır. . (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.6	Merkez Mahallesi Su deposu Mevkiinde bulunan yeşil alanın tekrar revize edilip park alanı olarak yapılması
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.6.1.	Merkez Mahallesi Su deposu Mevkiinde bulunan 25.000 m ² .lik alanda;açık otopark,sert zemin çalışmaları,gölgeli oturma alanları,pergoleler,oturma bankları,büfe,wc.ler ,çöp kovaları,aydınlatmalar,vatandaşların spor yapabilecekleri içinde fitness aletleri bulunan ve çocuk oyu grupları,park içinde gezi ve yürüyüş yolları,arazi eğiminden faydalanılarak yapılan doğal süs havuzu ve etrafında oturma gruplarının olduğu bir rekreasyon alanı olarak düşünülmektedir. (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.7	Engelli çocuk parkının yapılması ve fiziki şartları uygun mevcut parklara engelliler için düzenlemelerin yapılması
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü,

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.7.1.	Engelli Çocuk Parkı Projesi için arazi tespitinin yapılması ve projesinin çizilmesi: Engelli Çocuk Parkı yapımı için uygun büyüklükteki alan,imarda yeşil alan olarak ayrılmış yerlerden tespit edilerek engellilerin kullanımına uygun olacak şekilde projelendirilecektir.Ayrıca mevcut parklarda ve spor alanlarında engelli bireyler için düzenlemeler yapılacaktır. (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

31.7.2	Engelli Çocuk Parkı Projesinin ihale işlem dosyasının hazırlanması ve kapatılması: Projesi çizilen Engelli Çocuk Parkı projesi bütün detayları ile birlikte tamamlanarak kullanıma açılacaktır.Bu projeler tüm alan olarak yolları,bankları,çocuk oyun grubu ve wc.si ile birlikte tamamen engelli vatandaşlarımıza göre yapılmış bir park alanı olacaktır	Park ve Bahçeler Müdürlüğü
--------	---	----------------------------

HEDEF 31.8	İtfaiye Müdürlüğü tarafından yeni yapılacak olan İtfaiye binasının çevre düzenleme projesinin çizilmesi ve ihale işlem dosyasının hazırlanması
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.8.1.	İtfaiye Müdürlüğü'nün bina projesini çizdiği ve yerleşimi belli bu alanın verileri alınarak,İtfaiye Müdürlüğü'nün ihtiyaçları doğrultusunda projelendirilecek;bu projeye göre ihtiyaç listesi,miktarları ile birlikte belirlenecek ve ihalesi hazırlanacaktır. (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.9	Mevcut yeşil alanların kapasitesini arttırarak kişi başına düşen yeşil alan miktarını kentsel standartlar düzeyine çıkarmak
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.9.1.	Kuraklığa dayanıklı ve Akdeniz bitki örtüsüne özgü türlerin ağırlıkta olduğu bitkilerin tespit edilip,alınması için ihale işlem dosyasının hazırlanması (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü
31.9.2	Dikilecek çok yıllık çalıların türlerinin ve sayılarının tespit edilmesi,ihale işlem dosyasının hazırlanması,alımların yapılarak dosyanın kapatılması: Her yıl parklarda, çocuk parklarında, refüjlerde, mezarlıklarda, spor alanlarında, kaldırımlarda, rekreasyon alanlarında, piknik alanlarında, resmi kurum bahçelerinde, vb. tüm alanlarda kullanılmak üzere her yıl 2 defa(baharlık ve sonbaharlık)çok yıllık çalı gruplarından dikimi yapılacak çeşitleri ve sayıları belirleyerek ihaleye çıkılıp alımların tamamlanıp, uygun yerlere dikimlerin yapılması planlanmaktadır.(2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

31.9.3	Dikilecek ağaç türlerinin ve sayılarının tespit edilmesi,ihale işlem dosyasının hazırlanması,alımların yapılarak dosyanın kapatılması: Her yıl parklarda,çocuk parklarında,refüjlerde,mezarlıklarda,spor alanlarında,kaldırımlarda,rekreasyon alanlarında,piknik alanlarında,resmi kurum bahçelerinde,vb. tüm alanlarda kullanılmak üzere her yıl 1 defa olmak üzere bölge iklim şartlarına uygun çeşitleri ve sayıları belirlenmiş ağaçlar için ihaleye çıkılıp alımların tamamlanıp,uygun yerlere dikimlerin yapılması planlanmaktadır	Park ve Bahçeler Müdürlüğü
31.9.4	Dikilecek mevsimlik çiçeklerin türlerinin ve sayılarının tespit edilmesi,ihale işlem dosyasının hazırlanması,alımların yapılarak dosyanın kapatılması: Her yıl parklarda,çocuk parklarında,refüjlerde,mezarlıklarda,spor alanlarında,kaldırımlarda,rekreasyon alanlarında,piknik alanlarında,resmi kurum bahçelerinde,vb. tüm alanlarda kullanılmak üzere her yıl 2 defa olmak üzere baharlık ve sonbaharlık mevsimlik çiçeklerin çeşitleri ve sayıları belirlenerek ihaleye çıkılması,ihale sonuçlarına göre alımların tamamlanıp,uygun yerlere dikimlerin yapılması planlanmaktadır(2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü
31.9.5	Yaklaşık 13 dönüm bitki depolama alanının oluşturulması için yer tespitinin yapılarak,deponun faaliyete geçirilmesi: Her yıl yapılan bitki ihale sonuçlarına göre alımlarda hemen dikimleri yapılmayan,arazilerden sökümlü gelen,hibe edilen bitkilerin bir dönem depoda tutulması gerekiyor.Burası sulamanın,gölgelemenin,bitki çeşitlerine göre ayrımların olduğu düzenli bir alan olursa bitkileri korumak ve dikime hazırlamak daha kolay olacağından en az....dönümlük bir depolama alanına ihtiyaç duyulmaktadır.	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.10	Mevcut yeşil alanların korunması ve iyileştirilmesi için bakım işlerinin yapılmasını sağlamak
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.10.1.	Çocuk parklarının ve rekreasyon alanlarının bakım,onarım ve temizlik hizmetinin sağlanması için ihale işlem dosyasının hazırlanarak ihaleye çıkılması ve aylık bakımların yaptırılması: Serik Belediyesi sınırları içerisinde çocuk parklarının sayısının artmasına paralel olarak bu alanlarda ailelerin daha kaliteli,güvenli ve huzurlu vakit geçirmeleri önemli bir husus olup;bu nedenle her yıl düzenli olarak çocuk oyun parklarının ve rekreasyon alanlarının bakım,onarım ve temizlik hizmetleri için ihaleler yapılmaktadır (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

31.10.2	Refüj,yeşil alan,park ve mezarlık alanlarının bakım,onarım ve temizlik hizmetinin sağlanması için ihale işlem dosyasının hazırlanarak ihaleye çıkılması ve aylık bakımların yaptırılması: Serik'te belediye sınırları içerisinde yeşil alan miktarı artması ve bu alanların sağlıklı bir biçimde halkın kullanımında olması önemli bir husustur.Her yıl düzenli olarak refüj,yeşil alan,park ve mezarlıkların bakım,onarım ve temizlik hizmetleri için ihaleler yapılmaktadır.Amaç sadece yeni yerler yapmak değil,yapılan yerlerin çevresel etkilerle oluşan zarar yada olumsuzluklarının süratle temizliğinin ve tamirinin yapılarak bakımının sağlanmasıdır. (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü
---------	---	----------------------------

HEDEF 31.11	Çevre yolu orta refüj sulama sistemi projesinin revize edilmesi,ihale işlem dosyasının hazırlanarak ihalesinin yapılması ve imalatın tamamlanması
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.11.1.	Çevreyolu üzerinde 5km.lik bir alanda kuyu dahil,basınçlı sulama Sistemi,ana hat ve lateral boruları,yağmurlama başlıkları ile birlikte sulama projesi yapılan bu alanın ihtiyaç listesi çıkarılarak yapılması düşünülmektedir.Yapımı tamamlandığında tanker ile sulanan bu alandaki işçiden,sudan ve işten tasarruf edilmiş olacaktır (2011)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.12	Her yıl belirli miktarlarda bank ve çöp kovası alımları için gerekli ihale işlem dosyalarının hazırlanması,ihale sonucuna göre alımların yapılarak yerlerine monte edilmesi
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.12.1.	Yeni yapılan park ve yeşil alanlarda olduğu gibi,mevcut alanlarda da bank ve çöp kovası ihtiyacı her yıl artmaktadır.Bu nedenle 2 yıl da bir çocuk parklarında,parklarda,mezarlıklarda,spor alanlarında,kaldırımlarda,rekreasyon alanlarında,piknik alanlarında,resmi kurum bahçelerinde,vb. tüm alanlarda kullanılmak üzere istenilen çeşitlere,özelliklere sahip bank ve çöp kovası sayıları belirlenerek ihalelerin yapılması,sonuca göre alımların yapılarak yerlerine monte edilmesi planlanmaktadır. (2011/2014)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.13	Her yıl tespit edilen yerler için çocuk oyun grupları alımı ile ilgili gerekli ihale işlem dosyalarının hazırlanması,ihale sonucuna göre alımların yapılarak yerlerine monte edilmesi
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.13.1.	Yeni yapılan projelerde ve mevcut çocuk parklarındaki çocuk oyun grubu ihtiyaçları her yıl artmaktadır.Bu neden ile her yıl çocuk parklarında,rekreasyon alanlarında,piknik alanlarında,resmi kurum bahçelerinde,vb. tüm alanlarda kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan çeşitlere,özelliklere sahip çocuk oyun grupları,salıncak,kaydırak,tahterevallı,zıp zıp vb.sayıları belirlenerek ihalelerin yapılması,sonuca göre alımların yapılarak yerlerine monte edilmesi planlanmaktadır. (2011/2014)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.14	Her yıl tespit edilen yerler için dış mekan spor aletleri alımı için gerekli ihale işlem dosyalarının hazırlanması,ihale sonucuna göre alımların yapılarak yerlerine monte edilmesi
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.14.1.	Kentin birçok mahallesinde bulunan yaşam boyu spor parkları dış mekan koşullarına uygun spor aletlerinden oluşan mekanlar olup halkın yoğun ilgisini görmektedir.Yaşam boyu spor parklarını kurma amacı,halkın ulaşabileceği yerlerde ücretsiz ve istedikleri zaman spor yapabilme imkanı oluşturmaktadır.Bu nedenle her yıl isteğe ve ihtiyaca göre kentin belirlenen bölgelerine kurulmak üzere malzeme alımları yapılacaktır. (2011/2014)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

HEDEF 31.15	Her yıl tespit edilen yerler için ihtiyaca göre torf alımlarının yapılması için gerekli ihale işlem dosyalarının hazırlanması,ihale sonucuna göre alımların yapılması
SORUMLU BİRİM	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
31.15.1.	Kentin birçok mahallesinde bulunan yaşam boyu spor parkları dış mekan koşullarına uygun spor aletlerinden oluşan mekanlar olup halkın yoğun ilgisini görmektedir.Yaşam boyu spor parklarını kurma amacı,halkın ulaşabileceği yerlerde ücretsiz ve istedikleri zaman spor yapabilme imkanı oluşturmaktadır.Bu nedenle her yıl isteğe ve ihtiyaca göre kentin belirlenen bölgelerine kurulmak üzere malzeme alımları yapılacaktır. (2011/2014)	Park ve Bahçeler Müdürlüğü

11-EKONOMİK ÇALIŞMALAR

AMAÇ 32	Belediyemize ait halin yeniden yapılandırılması ve halkımızın ihtiyaçlarına cevap verecek revizyona gidilmesi
----------------	---

HEDEF 32.1	Yeni bir hal alanı belirlemek ve hizmet binaları yapmak
SORUMLU BİRİM	HAL MÜDÜRLÜĞÜ

Faaliyet No	Faaliyetler	İlgili Birim
32.1.1.	100 adet tüccar ardiyesi yapmak	Hal Müdürlüğü
32.1.2	10 adet ihracatçı ardiyesi	Hal Müdürlüğü
32.1.3	30 tonluk 2 adet kantar kurulması	Hal Müdürlüğü
32.1.4	1 adet banka açılması için gerekli çalışmaları yapmak	Hal Müdürlüğü
32.1.5	1 adet soğuk hava deposu	Hal Müdürlüğü
32.1.6	5 adet nakliyat ambarı yapılması	Hal Müdürlüğü
32.1.7	En az 30 yatak kapasiteli otel yapılması	Hal Müdürlüğü
32.1.8	Günlük mal yapan pazarcılara küçük çapta en az 30 adet ardiye yapılması	Hal Müdürlüğü
32.1.9	1 adet sebze analiz laboratuvarı kurulması	Hal Müdürlüğü
32.1.10	Paketleme tesisi	Hal Müdürlüğü

6. GENEL DEĞERLENDİRME

Bu doküman SERİK Belediyesi'nin 2010-2014 yılları arasında uygulayacağı stratejileri ve bu stratejilere bağlı olarak geliştirilmiş olan 2011 yılı performans programını içermektedir. Stratejiler kapsamlı bir öz değerlendirme çalışması neticesinde belirlenmiştir.

Serik Belediyesi Serik'in kentsel gelişimini ve Serik halkının yaşam kalitesini artırabilmek amacıyla 5 yıllık çalışmasını planlamıştır. Bu çalışma; gerek Serik Belediyesinin iç bünyesinden kaynaklanan (mali, beşeri ve fiziki kaynaklar örgütsel yapı ve iş süreçleri) ve gerekse belediyeyi doğrudan ya da dolaylı etkileyen dış çevre şartları (Uluslararası Gelişmeler, Ab Süreci, Mevzuat, Kalkınma Planları, Hükümet Programları, Makro Ekonomik Gelişmeler, Bölgenin ve Serik'nin gelişme trendleri ile Serik'in fiziki, ekonomik, sosyal, kültürel durumu) dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Ülkemizin çok hareketli ve esnek siyasi ve ekonomik şartları dikkate alındığında ayrıntılı bir plan hazırlanması için 5 yıllık bir süre uzun görülmektedir. Çevre Belediyelerle çok yakın olması, kentin sorunlarının çevrenin sorunlarından ayrıştırılamaması gibi sorunlar ve de ayrıca iletişim, enerji yatırımları ile eğitim ve sağlık alanında merkezi idare kuruluşlarının yetkili olması, uzun vadeli bir planlama için sağlıklı verilere ulaşmayı engellemektedir.

Yapılan bu çalışma Serik İlçesini değil, Serik Belediyesi'nin Stratejik Planıdır. Yani belediye yönetiminin misyon ve vizyonu doğrultusunda önümüzdeki 5 yıl boyunca yapacağı çalışmaların planlanmasıdır.

Serik Belediyesi Stratejik Planı, yukarıda belirtilen olumsuzluklar altında hazırlanmıştır. Fakat; yapılan çalışma da bu olumsuzluklar ve belirsizlikler dikkate alınarak mümkün olduğunca esnek bir yaklaşım sergilenmiştir. Özellikle, odak alanların belirlenmesine ağırlık verilmesi bu yaklaşımın sonucudur. Planın oturduğu odak alanlar, sağlıklı bir kentleşme ve toplumun yaşam seviyesinin artırılması için çalışacak olan belediyemizin, etkinliliğini ve verimliliğini doğrudan etkileyecek hususlardır.

Serik Belediyesi stratejik planları, odak alanlar, bu alanlarda ki amaçlar ve bu amaçlara ulaşmak için izlenecek politikalar çerçevesinde anlamlı, tutarlı ve iddialı bir yapıya sahiptir. Politikaların gerçekleştirilmesi için yapılacak proje ve faaliyetler ise daha çok çalışma programı anlayışı doğrultusunda ve her yıl değişen şartlara göre revize edilecek biçimde hazırlanmıştır. Dolayısıyla; temel ve bağlayıcı olan projeler ve faaliyetler planı değil, odak alanlar, amaçlar ve politikalarıdır.

Ülkemizde; Kamu Yönetimi Reformu kapsamında yapılan çalışmalarla stratejik planların hazırlanması yasal bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmalar için kamu kurumlarına rehberlik yapacak bir kılavuz DPT tarafından taslak olarak hazırlanmıştır. Serik Stratejik plan çalışması, DPT Kılavuzu esas almakla beraber, odak alanlar ve politikalara ağırlık vermek suretiyle biraz daha farklı bir yaklaşım içermektedir. Bunun sebebi de; belirsiz ortam dikkate alınarak daha çok çerçeve belirleyici ve yol gösterici planların hazırlanabilmesidir

Her stratejinin mutlaka uygulanması amacı ile bu stratejiler ilgili birimlerin faaliyet ve projelerinin neler olabileceği belirlenmiştir. Bu faaliyet ve projeler arasından uygun görülenler kurum hedefleri haline getirilmiştir. Bu hedefler kurumun yıllık performans programlarına dönüştürülecektir.

Performans programında kurumun hedeflerini ve stratejik amaçlarını gerçekleştirmek üzere, 2011 yılında yapılması planlanan faaliyet ve projeler ile bu faaliyet ve projelerin performanslarını izlemeyi mümkün kılacak performans göstergeleri oluşturulmuştur. Her performans göstergesi için hedef değerler konularak, yöneticilerin bu hedef değerleri tutturması beklenmektedir. Kurumsal performans bu hedef değerlere ulaşabilme derecesi ile ölçüleceğinden, bu performans planının uygulanması Serik Belediyesi dolayısıyla Serik ilçesi için oldukça önemlidir.

7- KAVRAM ve TANIMLAR

Misyon: Bir kuruluşun var oluş nedeni ve temel amacıdır.

Vizyon: Kuruluşun misyonunu gerçekleştirmek üzere ileriye doğru nasıl yol alacağını gösteren yön verici ilkedir.

Politika: Bir kuruluşun günlük uygulamalarını yönlendiren yaklaşımlardır.

Strateji: Bir kurumun temel amacı doğrultusunda nasıl yönlendirilmesi gerektiğini belirleyen ve davranışını oluşturan yaklaşımdır.

Hedef: Kuruluşun temel amacına ne oranda ulaştığını gösteren net ve ölçülebilir aktivite ve eylemler bütünüdür.

Performans: Hedeflere ulaşma derecesidir.

Performans göstergesi: Hedeflere ne oranda ulaşıldığını gösteren ölçülebilir nitelikteki unsurlardır.

SWOT Analizi: Bir kuruluşun kuvvetli ve zayıf yönlerini, önündeki fırsatları ve tehditleri ortaya çıkaran analizdir.

Süreç: Belirli bir amacı gerçekleştirmek için gerekli her türlü girdiyi alarak, beklenen sonuçları oluşturmak için gerçekleştirilen eylemlerin bütünüdür.

8-KAYNAKLAR

www.serik.bel.tr.

www.serik.gov.tr

www.meteor.gov.tr

www.tuik.gov.tr

[Serik Tarihi ile ilgili bilgiler](#) Macit Selekler'in yazmış olduğu "**Antalya Vilayeti Adına Yayınlanacak Mecelle'ye Dercedilmek Üzere Vilayet Makamından İstenen 160 Suale Cevap Olarak Hazırlanan (Serik) Nahiyesine Ait Layiha 21/12/1339 (1923)**" adlı eserinden alınmıştır.